

THE
ADMINISTRATIVE
COURT

ANNUAL
REPORT
2014

รายงานการปฏิบัติงานของ
ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๗

รายงานการปฏิบัติงานของ
ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๗

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ลง ณ ท้องพระโรงศาลาเริง ว่างไกลกังวล
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
นายหส์วุฒิ วิจิตวิริยกุล ประธานศาลปกครองสูงสุด นำนางสาวศิรินรัตน์ รัตนพันธ์
ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณ
ก่อนเข้ารับหน้าที่

สารบัญ

ตราสัญลักษณ์ศาลปกครอง ๔

สารจากประธานศาลปกครองสูงสุด ๗

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน ๙

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ๑๐

- วัฒนธรรมศาลปกครอง ๑๑

- ผู้บริหารศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ๑๒

- อำนวยการที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ๒๑

- งบประมาณที่ศาลปกครองได้รับการจัดสรร ๓๓

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ๓๔

- การเปิดทำการศาลปกครองแผนกคดีบริหารงานบุคคล ๓๕

- การพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ๓๖

- การบังคับคดีปกครอง ๔๘

- การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม ๕๔

- การสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองให้กับประชาชน ๖๔

- การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๖๘

- การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดี ๗๔

- การสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง ๗๗

- การวางหลักกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดี ๗๘

- การเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) ๙๙

ส่วนที่ ๓ ทิศทางการดำเนินงานระยะต่อไป ๑๐๒

ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ๑๐๘

ส่วนที่ ๕ ทำเนียบตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ๑๓๒

ตราสัญลักษณ์ศาลปกครอง

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญ “พระคทาจอมทัพ” ซึ่งเป็นพระคทาประจำพระองค์ ไปประกอบเป็นส่วนหนึ่งของ “ตราสัญลักษณ์ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชให้สถิตสถาพรตลอดไป โดยประกอบเป็นแกนกลางดุลพาหประดิษฐานบนพานมีช่อชัยพฤกษ์อยู่ด้านล่าง ภายในขอบวงรี ซึ่งมีความหมายของตราสัญลักษณ์ ดังนี้

วงรี

วงรีมาจากวงกลมที่รีเป็นรูปไข่ หมายถึง วงกลมซึ่งมีการเคลื่อนไหวหมุนไปตลอดเวลา เป็นการพัฒนาการอย่างไม่หยุดนิ่ง มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

ดุลพาห

ดุลหรือตาชั่ง เป็นเครื่องหมายวัดหาความเสมอกัน หมายถึง การสมดุล เสมอภาค ความเป็นธรรมและไม่เอนเอียงแก่ฝ่ายใด ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมเที่ยงตรง

พระคทาจอมทัพ

เป็นพระคทาประจำพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นเครื่องหมายแสดงว่าศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองจัดตั้งขึ้นสำเร็จในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ กับทั้งเป็นมิ่งขวัญ เครื่องเตือนใจให้ตุลาการศาลปกครองและข้าราชการฝ่ายศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเจตนารมณ์ในการจัดตั้งศาลปกครอง

พาน

ใช้สำหรับอัญเชิญสิ่งสำคัญ ซึ่งได้แก่ การอัญเชิญพระคทาจอมทัพซึ่งเป็นพระคทาประจำพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ช่อชัยพฤกษ์

เป็นช่อใบไม้ใช้สวมหัวเมื่อมีชัยชนะ หมายถึง ความมีชัยชนะในการคิดและการดำเนินการแห่งสรรพกิจทั้งปวงของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง

วิสัยทัศน์

ศาลปกครองเป็นสถาบันหลัก
ของประเทศที่ใช้อำนาจตุลาการ
อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ
ข้อพิพาททางปกครอง
โดยมุ่งให้เกิดความสมดุล
ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
ของประชาชนและการดำเนินงานของรัฐ
เพื่อประโยชน์สาธารณะ

สารจากประธานศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองตระหนักดีว่าการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครองที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ทั่วถึง และเป็นอิสระคือหัวใจสำคัญของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ศาลปกครองจึงมุ่งมั่นพัฒนาการดำเนินงานในทุกมิติ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ศาลปกครองได้ทุ่มเทสรรพกำลัง และทรัพยากรอย่างเต็มที่ในการอำนวยความสะดวกทางปกครองให้แก่ประชาชน โดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคมเป็นอย่างดี จนทำให้สามารถเร่งรัดผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมาย โดยพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จเป็นจำนวนถึง ๘,๕๖๙ คดี จากจำนวนคดีทั้งหมด ๒๙,๕๗๐ คดี

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ นอกจากการให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการคดีให้มีความสมบูรณ์แล้ว ศาลปกครองยังได้ริเริ่มการดำเนินงานสำคัญต่างๆ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างการเข้าถึงความเป็นธรรมทางปกครองผ่านช่องทางที่หลากหลาย การเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านคดีปกครองให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อให้เกิดการรับรู้ และตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานของศาลปกครอง

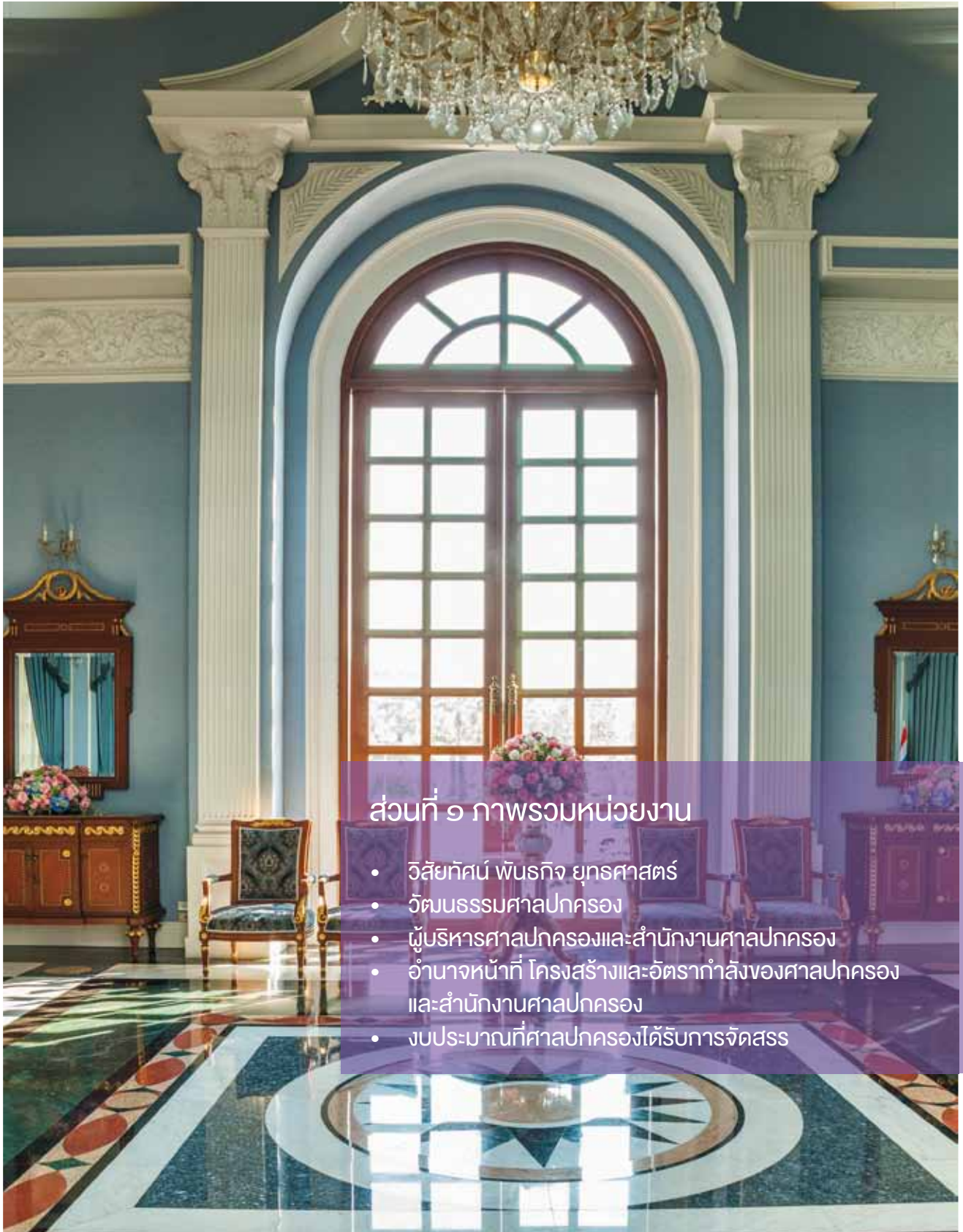
ปัจจุบันศาลปกครองได้เปิดให้บริการครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ และในอนาคตจะมีการเปิดที่ทำการศาลปกครองภูมิภาคเพิ่มขึ้นอีกในหลายจังหวัดเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนได้เข้าถึงความเป็นธรรมทางปกครองได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ภารกิจหลักด้านการพิจารณาพิพากษาคดีแล้ว ศาลปกครองยังได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านโครงการและกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางบนหลักการที่ว่า “ศาลปกครองของประชาชน” ซึ่งเป็นปณิธานสำคัญที่ศาลปกครองยึดถือตลอดระยะเวลา ๑๓ ปีที่ผ่านมา

ในนามของคณะผู้บริหารศาลปกครอง ผมขอถือโอกาสนี้ขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชน ตลอดจนคณะตุลาการศาลปกครอง และบุคลากรสำนักงานศาลปกครองทุกระดับที่ได้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจให้กับศาลปกครองด้วยดีตลอดมา ความร่วมมือร่วมใจของทุกท่าน คือปัจจัยสำคัญที่ทำให้ศาลปกครองสามารถฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคต่างๆ ตลอดปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ศาลปกครองเป็นสถาบันหลักของชาติในการอำนวยความสะดวกทางปกครองที่ได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชนอย่างแท้จริง ในท้ายที่สุด ขอให้คำมั่นสัญญาว่า ศาลปกครองจะทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความวิริยอุตสาหะ จะมุ่งมั่นทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชนต่อไป

นายปิยะ ปะตังกา
รองประธานศาลปกครองสูงสุด ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานศาลปกครองสูงสุด

เดินหน้าปฏิบัติภารกิจในการพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็ว และมีเหตุผล รวมทั้งเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนเป็นการวางหลักกฎหมายปกครองของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่งเสริมการพัฒนาระบบการยุติธรรมทางปกครองของไทยให้มีความทัดเทียมกับนานาประเทศ

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์
- วัฒนธรรมศาลปกครอง
- ผู้บริหารศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
- อำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
- งบประมาณที่ศาลปกครองได้รับการจัดสรร

วิสัยทัศน์

ศาลปกครองเป็นสถาบันหลักของประเทศที่ใช้อำนาจตุลาการ
อำนวยความยุติธรรมเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง โดยมุ่งให้เกิด
ความสมดุลในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการดำเนินงาน
ของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ

พันธกิจ

- ๑) พิจารณาพิพาทภาคีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม
- ๒) บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครอง
- ๓) วางหลักกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของ
หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเผยแพร่คำพิพากษา
หรือคำสั่งของศาลปกครอง
- ๔) พัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนให้แก่
ประชาชนและหน่วยงานทางปกครอง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ยุทธศาสตร์

- ๑) พัฒนาการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองให้เป็นที่เชื่อมั่น
แก่สังคมไทย
- ๒) พัฒนาหลักกฎหมายและองค์ความรู้เพื่อให้เป็นศูนย์กลางวิชาการ
ด้านกฎหมายมหาชนที่เป็นที่ยอมรับ
- ๓) คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเสริมสร้างการปฏิบัติราชการ
ที่ดีให้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ๔) พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อมุ่งสู่องค์กรที่มี
ขีดสมรรถนะสูง
- ๕) พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การเพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจของ
ศาลปกครอง

วัฒนธรรมศาลปกครอง TRUST

- T**ransparency มุ่งเน้นซึ่งหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส
- R**ighteousness ผนุงไว้ซึ่งหลักความยุติธรรมและความถูกต้อง
- U**nity สอดคล้องเป็นเอกภาพในการปฏิบัติหน้าที่
- S**tandard จัดการวิธีและระบบการทำงานที่เป็นเลิศมีมาตรฐาน
- T**eamwork เสริมสร้างทีมงานเพื่อความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ผู้บริหารศาลปกครอง ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล
ประธานศาลปกครองสูงสุด

นายปิยะ ปะดังทา
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
ตุลาการหัวหน้าคณะ
ศาลปกครองสูงสุด

นายไพบุลย์ เสียงก้อง
ตุลาการหัวหน้าคณะ
ศาลปกครองสูงสุด

นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์
ตุลาการหัวหน้าคณะ
ศาลปกครองสูงสุด

นายวิษณุ วัลญญ
ตุลาการหัวหน้าคณะ
ศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

นายนพดล เสงจเจริญ
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายวรารัฐ ศิริยุทธ์วัฒนา
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย งามวงศ์ชน
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายมนูญ ปุญญกริยากร
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

นายพรชัย มนต์ศิริเพ็ญ
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายสมรรถชัย วิศาลภรณ์
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอ็มโอช
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการุณ
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการ
ศาลปกครองสูงสุด

ผู้บริหารศาลปกครองชั้นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

ศาลปกครองกลาง

นางปานตา ศิริวัฒน์
อธิบดีศาลปกครองกลาง

นายกมล สกลดเตชา
รองอธิบดีศาลปกครองกลาง

นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์
รองอธิบดีศาลปกครองกลาง

นายประวิทย์ เอื้อนรินทร์
รองอธิบดีศาลปกครองกลาง

ศาลปกครอง เชียงใหม่

นายฤทัย หงส์ศิริ
อธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่

ศาลปกครอง สงขลา

นายอำพน เจริญชีวินทร์
อธิบดีศาลปกครองสงขลา

ศาลปกครอง นครราชสีมา

นางสายสุดา เศรษฐบุตร
อธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา

นางสาวรณนิการ์ สุริยา
รองอธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่

นายถาวร เกียรติทับทิว
รองอธิบดีศาลปกครองสงขลา

นางศิริวรรณ จุลโพธิ์
รองอธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา

ศาลปกครอง ขอนแก่น

นายประสาท พงษ์สุวรรณ
อธิบดีศาลปกครองขอนแก่น

ศาลปกครอง นครศรีธรรมราช

นายไชยวัฒน์ อรัญศรีสุข
อธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ศาลปกครอง อุดรธานี

นายกิตตนัย ธรรมธัช
อธิบดีศาลปกครองอุดรธานี

นายโสภณ บุญกุล
รองอธิบดีศาลปกครองขอนแก่น

นายธีรรัฐ อร่ามทวีทอง
รองอธิบดีศาลปกครอง
นครศรีธรรมราช

นายจักริน วงศ์กุลฤดี
รองอธิบดีศาลปกครองอุดรธานี

ศาลปกครอง พิษณุโลก

นางสุกัญญา นาชัยเวียง
อธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก

ศาลปกครอง ระยอง

นายวุฒิ มีช่วย
อธิบดีศาลปกครองระยอง

ศาลปกครอง อุบลราชธานี

นายพัลลภ รัตน์จันทรา
อธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี

นายอดุล จันทรศักดิ์
รองอธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก

นายประสาน บางประสิทธิ์
รองอธิบดีศาลปกครองระยอง

นายจิรศักดิ์ จิรวดี
รองอธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี

ผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
ที่ปรึกษาสำนักงานศาลปกครอง
(พนักงานคดีปกครองทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ ทักษะ และสมรรถนะ)

นายไกรรัช เยววิจิตร
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลปกครอง

นายสุรพันธ์ บุรานนท์
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลปกครอง

นางสาวนลิน ปิงพิพัฒน์ตระกูล
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลปกครอง

นายอดิโชค ผลดี
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลปกครอง

ภาพยนตร์ประชาสัมพันธ์ ศาลปกครอง เรื่อง “คำตอบ” (The Answer)
ภายใต้หลักความคิด “ความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสิ่งที่ไม่ได้”

อำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง

ศาลปกครอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ บัญญัติอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ดังนี้ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งอำนาจพิจารณาพิพากษาเรื่องที่ รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น

ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และจะมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยก็ได้

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ๖ ประเภท

- ๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำทางปกครองอื่นใด และขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนกฎ หรือคำสั่ง หรือสั่งห้ามการกระทำทางปกครองดังกล่าว
- ๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร
- ๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร
- ๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
- ๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลใดต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
- ๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

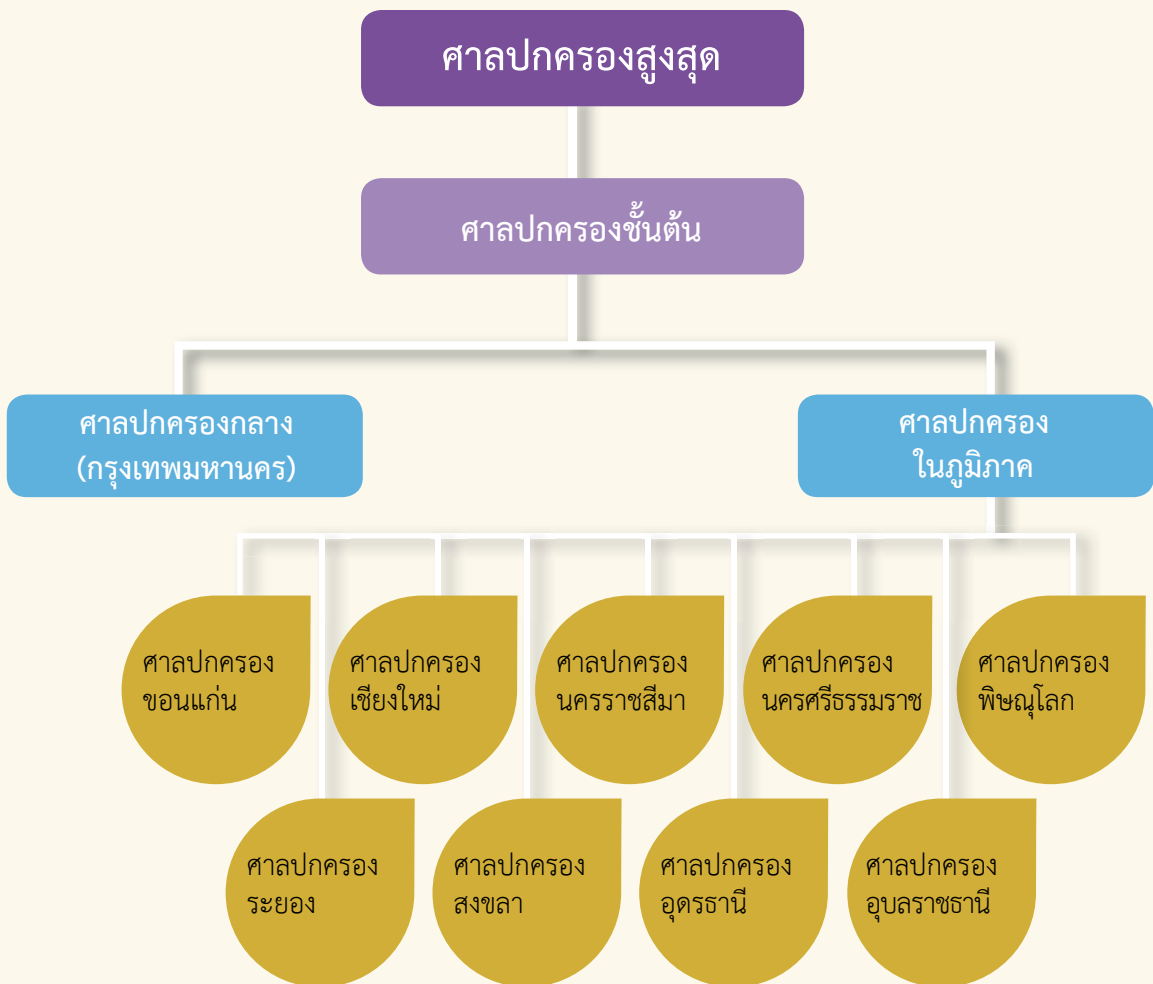
ข้อยกเว้น : คดีที่มีลักษณะเป็นคดีปกครองบางเรื่องกฎหมายบัญญัติให้ไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ได้แก่

- ๑) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร
- ๒) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
- ๓) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลายหรือศาลชำนาญพิเศษอื่น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ บัญญัติให้ศาลปกครองแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ

(๑) ศาลปกครองสูงสุด

(๒) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่ ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองภูมิภาค

ภาพบรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์ศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุด

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ บัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุด มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

- (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ประกาศกำหนด
- (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๓) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด
- (๔) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดตั้งอยู่ที่อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเขตอำนาจศาล ดังนั้น คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด ไม่ว่าจะมูลคดีจะเกิดที่ใด หรือผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ที่ใดก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ เพียงแต่ต้องยื่นฟ้องให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยมีตุลาการในศาลปกครองสูงสุดรับผิดชอบในการพิจารณาคดี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒๑ คน ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๒) รองประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ คน
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๔ คน
- (๔) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๔ คน

โดยมีตุลาการศาลปกครองที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออกจากราชการ จำนวน ๑ คน ได้แก่ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ศาลปกครองชั้นต้น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้ศาลปกครองชั้นต้น มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด โดยเปิดทำการแล้วรวม ๑๐ แห่ง ประกอบด้วย ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาค อีกจำนวน ๙ แห่ง มีอัตรา กำลังตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ รวม ๑๙๐ คน ประกอบด้วย

- (๑) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๐ คน
- (๒) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๒ คน
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๔๑ คน
- (๔) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๒๗ คน

โดยมีตุลาการศาลปกครองชั้นต้นที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากอายุครบ ๗๐ ปี บริบูรณ์ จำนวน ๑ คน ได้แก่ นายดำรง สุตเดมีย์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ และมีตุลาการศาลปกครองชั้นต้นที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ จำนวน ๑ คน ได้แก่ นางสาวศิริรัตน์ รัตนพันธ์ เป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๖

ศาลปกครองกลาง ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๗๗ คน มีเขตอำนาจตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๑๗,๗๖๘,๔๗๙ คน

ศาลปกครองขอนแก่น ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๒ ถนนเหล่าธานี ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดมุกดาหาร โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๔,๐๖๓,๐๕๓ คน

ศาลปกครองเชียงใหม่ ตั้งอยู่ ณ ศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๑ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่ โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๕,๗๖๔,๔๕๕ คน

ศาลปกครองนครราชสีมา ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๔๕ หมู่ที่ ๖ ถนนบ้านคอกแก้ว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๖,๖๙๖,๘๔๗ คน

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๕/๘ หมู่ที่ ๖ ถนนนครศรีธรรมราช - ร่อนพิบูลย์ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๔,๓๒๖,๕๕๗ คน

ศาลปกครองพิษณุโลก ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๗๒๓/๑๓ - ๑๗ ถนนพิษยัสสงคราม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๕,๗๙๗,๖๕๒ คน

ศาลปกครองระยอง ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๗๗๗ ถนนสุขุมวิท ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๑๕๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๔,๕๑๒,๐๒๙ คน

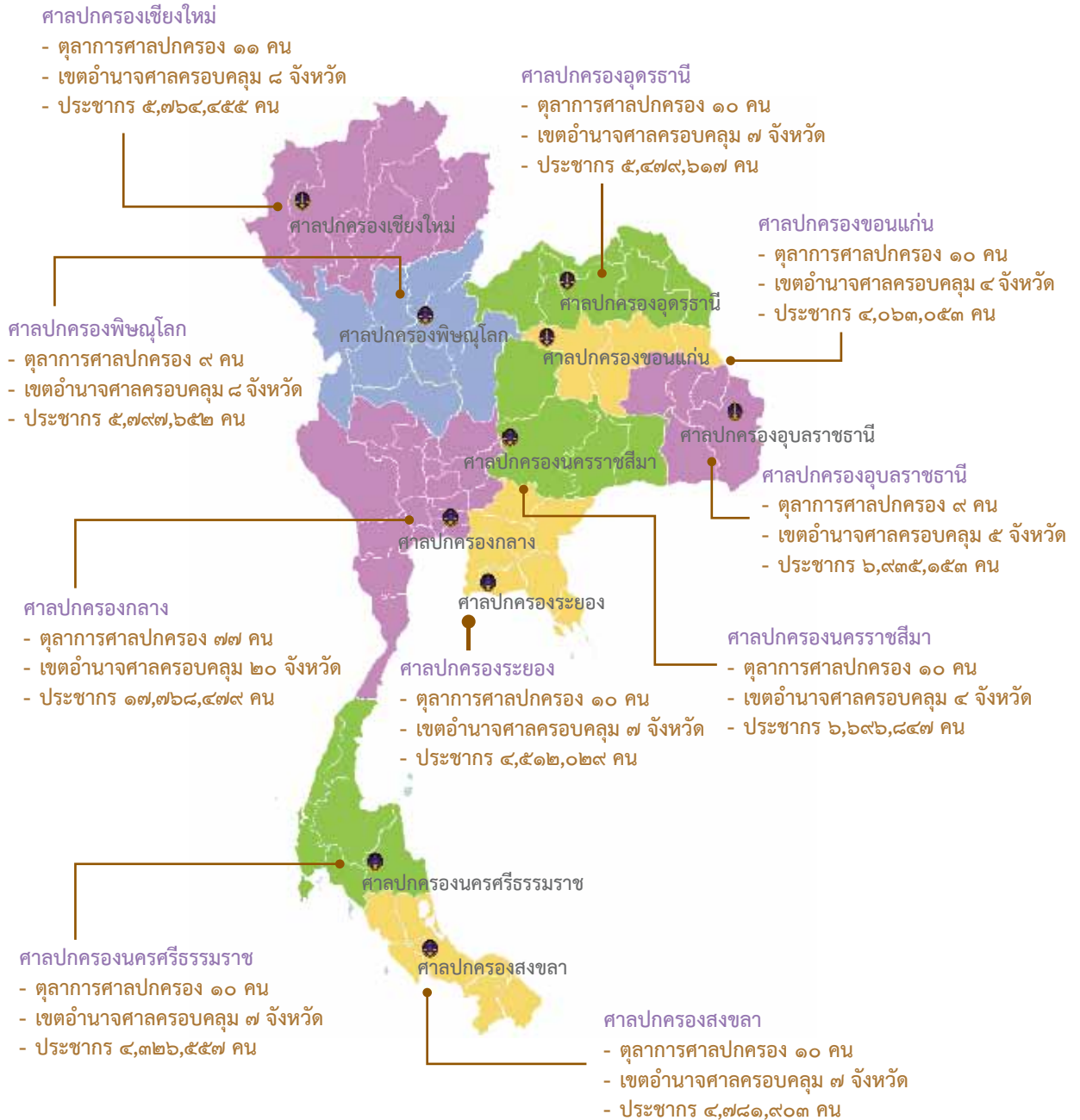
ศาลปกครองสงขลา ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๑๑๑ หมู่ที่ ๒ ถนนสงขลา - เกาะยอ ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๔,๗๘๑,๙๐๓ คน

ศาลปกครองอุดรธานี ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๕๘/๑๒ - ๑๖ ถนนโพนพิสัย ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๕,๔๗๙,๖๑๗ คน

ศาลปกครองอุบลราชธานี ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๔๔๔ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙ คน รับผิดชอบเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ โดยครอบคลุมประชากรรวมทั้งสิ้น ๖,๙๓๕,๑๕๓ คน

แผนที่ประเทศไทยแสดงเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้น

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

การพิจารณาคดีปกครองมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นหลักสำคัญขององค์กรตุลาการ เช่น หลักการฟังความทุกฝ่าย หลักการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย หลักการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว เป็นต้น และเนื่องจากปรัชญาพื้นฐานของการตัดสินข้อพิพาททางปกครอง และลักษณะของข้อพิพาททางปกครองมีลักษณะเฉพาะบางประการแตกต่างจากเรื่องอื่นๆ การพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักเกณฑ์ทางวิธีพิจารณาที่เป็นลักษณะเด่น ดังต่อไปนี้

๑) **วิธีพิจารณาระบบไต่สวน** การควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจหรือการดำเนินกิจการของฝ่ายปกครองให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งต้องให้ความรับผิดชอบหากก่อความเสียหายขึ้นแก่บุคคลใดนั้น เป็นแก่นสำคัญของสังคมที่เป็น “นิติรัฐ” ดังนั้น การพิจารณาพิพากษาคดีปกครองจึงจำเป็นต้องได้มาซึ่งความจริง โดยไม่ได้จำกัดหรือผูกพันตามข้อเท็จจริงที่คู่กรณีเสนอต่อศาลเท่านั้น นอกจากนี้ คู่กรณีในคดีปกครองซึ่งปกติจะได้แก่เอกชนฝ่ายหนึ่ง กับหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง มักจะมีความพร้อม หรือความสามารถที่แตกต่างกันในการเสนอข้อเท็จจริง และแสดงพยานหลักฐานต่อศาล โดยส่วนใหญ่เอกสารหลักฐานต่างๆ จะอยู่ในความครอบครองของฝ่ายรัฐ การใช้วิธีพิจารณาระบบไต่สวน ซึ่งเป็นระบบวิธีพิจารณาที่ศาลจะเป็นผู้มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมและกำกับการดำเนินคดี เพื่อให้สามารถตรวจสอบและค้นหาข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนจึงเป็นหลักการสำคัญที่จำเป็นและสอดคล้องกับลักษณะของการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

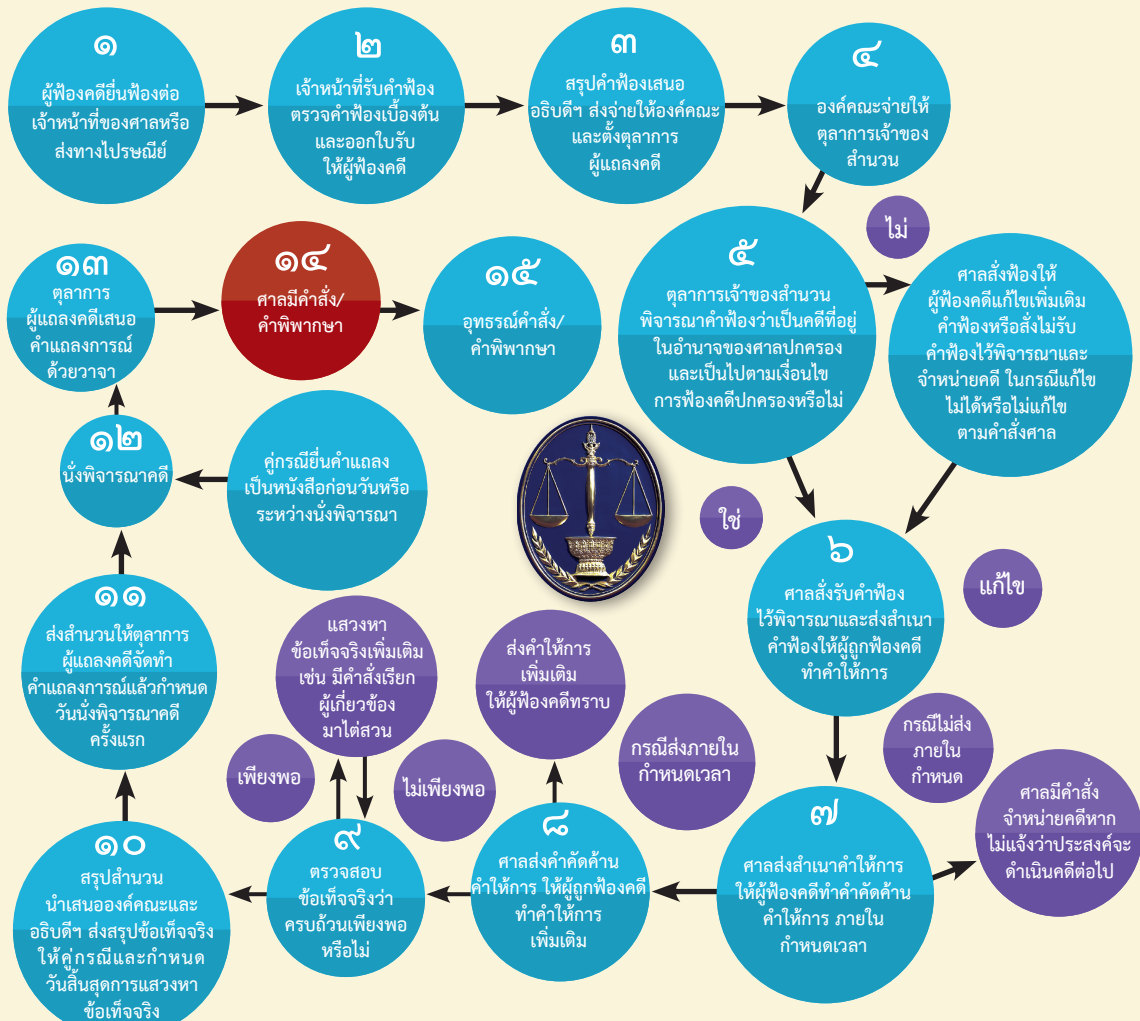
๒) **หลักความเรียบง่าย** การพิจารณาคดีปกครองยึดถือหลักความเรียบง่าย เช่น การไม่กำหนดให้ต้องมีค่าธรรมเนียมศาลในคดีทั่วไป เว้นแต่คดีที่มีทุนทรัพย์ การให้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องและดำเนินคดีได้เอง โดยจะมีทนายความหรือไม่ก็ได้ หรือการให้ยื่นฟ้อง ณ ที่ทำการศาลหรือยื่นฟ้องโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักการที่สอดคล้องกับการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงการอำนวยความสะดวก

๓) **หลักการพิจารณาคดีเป็นลายลักษณ์อักษร** การใช้อำนาจหรือการดำเนินกิจกรรมทางปกครองมักกระทำโดยมีเอกสารหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร การพิพากษาคดีตัดสินคดีปกครองจึงสามารถพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับคดีได้จากสิ่งที่ปรากฏเป็นเอกสารพยานหลักฐานที่เป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษรนั้น และไม่ได้เน้นการพิจารณาคดีที่ต้องมีการสืบพยานบุคคลหลายครั้ง ดังที่พบในคดีประเภทอื่น โดยอาจจะทำได้เท่าที่จำเป็น

๔) **หลักการถ่วงดุลการใช้อำนาจของตุลาการ** การใช้อำนาจตุลาการต้องกระทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และปราศจากอคติเพราะมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของบุคคลเป็นอย่างมากและบางครั้งยังมีผลต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันที่จะสนับสนุนให้การใช้อำนาจตุลาการศาลปกครองเป็นไปตามครรลองความบริสุทธิ์ยุติธรรมดังกล่าว วิธีพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักอีกประการหนึ่งที่เพิ่มเติมและแตกต่างจากวิธีพิจารณาคดีประเภทอื่นๆ ได้แก่ หลักการถ่วงดุลการใช้อำนาจของตุลาการ โดยในระบบวิธีพิจารณาคดีปกครองนอกจากจะให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นอำนาจขององค์กรตุลาการเช่นเดียวกับในคดีประเภทอื่นๆ โดยมี “ตุลาการเจ้าของสำนวน” และ “องค์กรคณะ” เป็นผู้พิจารณาและกลั่นกรองข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่างๆ ในคดีแล้ว ยังกำหนดให้มีตุลาการศาลปกครองอีกนายหนึ่งซึ่งมิได้ร่วมเป็นตุลาการในองค์กรคณะนั้น เรียกว่า “ตุลาการผู้แถลงคดี” ทำหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่างๆ ในคดีนั้น และเสนอข้อวินิจฉัยตามความเห็นชอบโดยอิสระของตนโดยจัดทำเป็นคำแถลงการณ์เสนอในชั้นการนั่งพิจารณาคดีก่อนที่องค์กรคณะจะประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษา ซึ่งจะเป็นการถ่วงดุลการพิจารณาพิพากษาขององค์กรคณะ เพราะถึงแม้ว่า คำพิพากษาขององค์กรคณะเท่านั้นที่จะมีผลบังคับทางกฎหมาย แต่การที่กำหนดให้มีการแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีในชั้นการนั่งพิจารณาคดีซึ่งกระทำโดยเปิดเผย รวมทั้งการที่กฎหมายกำหนดให้

ต้องเผยแพร่คำพิพากษาขององค์คณะและคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีต่อสาธารณะควบคู่กันเสมอ ย่อมเป็นโอกาสที่
คู่กรณี และสาธารณะจะสามารถทราบและเปรียบเทียบข้อวินิจฉัย และเหตุผลของตุลาการผู้แถลงคดีกับคำพิพากษาของ
องค์คณะได้ ซึ่งจะเท่ากับเป็นการถ่วงดุลการใช้อำนาจของตุลาการได้เป็นอย่างดี โดยกลไกทางวิธีพิจารณาคดี นอกจากนั้น
การให้ระบบการเสนอคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดียังช่วยส่งเสริมให้องค์คณะใช้อำนาจตัดสินคดีได้อย่างรอบคอบ
และถูกต้องมากขึ้น

แผนภูมิกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง

ศาลปกครองที่พึงของประชาชน

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด ในการบริหารงานสำนักงานศาลปกครอง กฎหมายได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ออกระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นๆ ทำให้การบริหารงานภายในของสำนักงานศาลปกครองมีความคล่องตัว ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว แก้ไขปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง และทันเหตุการณ์

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๗ บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (๓) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง
- (๔) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของศาลปกครอง
- (๕) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง

(๗) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ของตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชน การบริหารราชการแผ่นดิน และบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

โครงสร้างสำนักงานศาลปกครอง

ประเภทบุคลากร	รวม (คน)
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง	๒,๐๖๐
ลูกจ้างประจำ	๒๑
พนักงานราชการศาลปกครอง	๕๑๘
ลูกจ้างชั่วคราว	๕๖
รวม (คน)	๒,๖๕๕

งบประมาณที่ศาลปกครองได้รับการจัดสรร

๒,๕๒๕,๐๐๐ ล้านบาท

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
ของประเทศไทย

๒,๐๕๖ ล้านบาท

งบประมาณรายจ่ายของสำนักงานศาลปกครอง

๐.๐๘๑%

ของงบประมาณของประเทศไทยปี ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ของศาลปกครองและ สำนักงานศาลปกครอง

- การเปิดทำการศาลปกครองแผนกคดีบริหารงานบุคคล
- การพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง
- การบังคับคดีปกครอง
- การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม
- การสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองให้กับประชาชน
- การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดี
- การสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง
- การวางหลักกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดี
- การเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST)

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง

๑. การเปิดทำการศาลปกครองแผนกคดีบริหารงานบุคคล

นับตั้งแต่เปิดทำการศาลปกครองเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ศาลปกครองได้พัฒนาปรับปรุง กระบวนการพิจารณาคดีและแนวทางการบริหารจัดการคดีให้เหมาะสมสอดคล้องกับแต่ละประเภทคดีมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่คู่กรณีได้ด้วยความรวดเร็ว โดยได้มีการเปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อม ในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้นแล้วเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ และโดยที่ปริมาณคดีพิพาท อันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐของข้าราชการประเภทต่างๆ ได้เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองเป็น จำนวนมาก ซึ่งลักษณะของคดีประเภทนี้จำเป็นต้องมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างเร่งด่วนให้ทันต่อการแก้ไข เยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่คู่กรณีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง อีกทั้งเพื่อให้เกิดการสร้างระบบความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในเรื่อง ดังกล่าว ศาลปกครองจึงได้ประกาศตั้งแผนกคดีบริหารงานบุคคลขึ้นในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นคดีพิพาท ทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ อันเกี่ยวกับการสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การย้าย การโอน การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคดีอื่นตามประกาศของประธานศาลปกครองสูงสุด

การเปิดแผนกคดีบริหารงานบุคคลขึ้นในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น นับเป็นพัฒนาการอีกขั้นหนึ่งที่ได้ดำเนินการตามแผนงานที่จัดทำไว้ ทั้งนี้เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีบริหารงานบุคคลเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม สามารถอำนวยความสะดวกสูงสุดแก่คู่ความ อันจะเป็นการเสริมสร้างบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดี มีคุณธรรมให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน

พิธีเปิดทำการศาลปกครองแผนกคดีบริหารงานบุคคล เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗

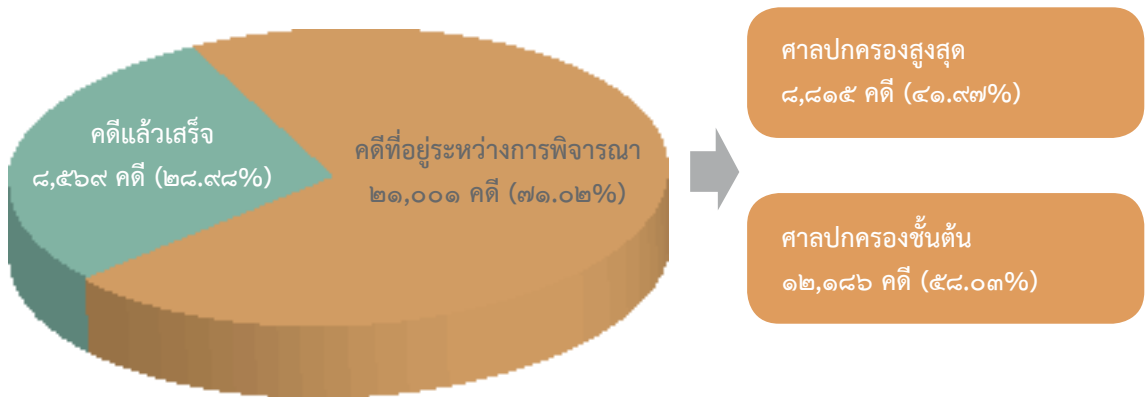
๒. การพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

๒.๑ การพิจารณาพิพากษาคดีปกครองในภาพรวม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ศาลปกครองมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้น ๒๑๑ คน รับผิดชอบคดีทั้งหมด จำนวน ๒๙,๕๗๐ คดี โดยได้เร่งรัดพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จจำนวน ๘,๕๖๙ คดี ซึ่งเมื่อนับรวมผลงานตั้งแต่เปิดทำการจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ศาลปกครองมีคดีรับเข้าสู่การพิจารณาแล้วทั้งสิ้น ๑๐๓,๘๖๗ คดี พิจารณาคดีได้แล้วเสร็จจำนวน ๘๒,๘๖๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗๘ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๒๑,๐๐๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๒ ของคดีรับเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองทั้งหมด โดยในจำนวนคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา เป็นคดีของศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๘,๘๑๕ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑๒,๑๘๖ คดี

จำนวนคดีในความรับผิดชอบ คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

คดีในความรับผิดชอบ ๒๙,๕๗๐ คดี

ในจำนวนคดีที่แล้วเสร็จของศาลปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีคดีสำคัญเป็นที่สนใจของประชาชน และมีผลต่อประชาชนจำนวนมาก และช่วยในการวางหลักการบริหารราชการที่ดี เช่น

(๑) คดีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการตามกฎหมายกับการก่อสร้างอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่พิเศษ ติดถนนสาธารณะที่มีเขตทางกว้างน้อยกว่า ๑๐ เมตร ในซอยร่วมฤดี โดยละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการตรวจสอบที่สาธารณะ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๘๘/๒๕๕๗)

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีการโอนข้าราชการมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๓/๒๕๕๗)

(๓) คดีด้านสาธารณสุขปกครองคดีฟ้องขอให้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่ามีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการบนรถไฟฟ้และสถานีขนส่งรถไฟฟ้ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๗)

(๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ที่ออกประกาศหลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ขัดต่อเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม กรณีได้รับลิขสิทธิ์การถ่ายทอดฟุตบอลโลก (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๑๕/๒๕๕๗)

(๕) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสัญญาทางปกครอง กรณีไม่ได้รับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียและผู้คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนไชยะบุรี ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ PNPCA (Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement) ก่อนที่จะมีกระบวนการดังกล่าว โดยเป็นการคุ้มครองและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่แปดจังหวัดริมฝั่งแม่น้ำโขง กรณีถือได้ว่าเป็นการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองย่อมมีอำนาจที่จะรับคดีนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๘/๒๕๕๗)

(๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในฐานะเจ้าของผู้ครอบครองโรงไฟฟ้าได้ปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และฝุ่นละอองในบรรยากาศจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายต่อร่างกาย สุขภาพ อนามัย และทรัพย์สินเสียหาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๓๐ - ๗๔๘/๒๕๕๗)

(๗) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตทำเหมืองแร่ถ่านหินโดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เป็นเงื่อนไขท้ายประทานบัตร และไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและมาตรการดังกล่าวเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๔๙ - ๗๖๔/๒๕๕๗)

(๘) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ยื่นฟ้องสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เหตุที่ ป.ป.ช. ให้ สนช. ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๕๕๗/๒๕๕๗)

(๙) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณีมูลนิธิเพื่อสันติภาพเขียว (Greenpeace SEA) ยื่นฟ้องกรมวิชาการเกษตรละเลยต่อหน้าที่ปล่อยให้มีการแพร่กระจายของมะละกอจีเอ็มโอในพื้นที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เป็นเหตุให้พันธุ์มะละกอดังกล่าวออกนอกเขตพื้นที่ควบคุมไปสู่แปลงเพาะปลูกของเกษตรกร (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๘๔/๒๕๕๗)

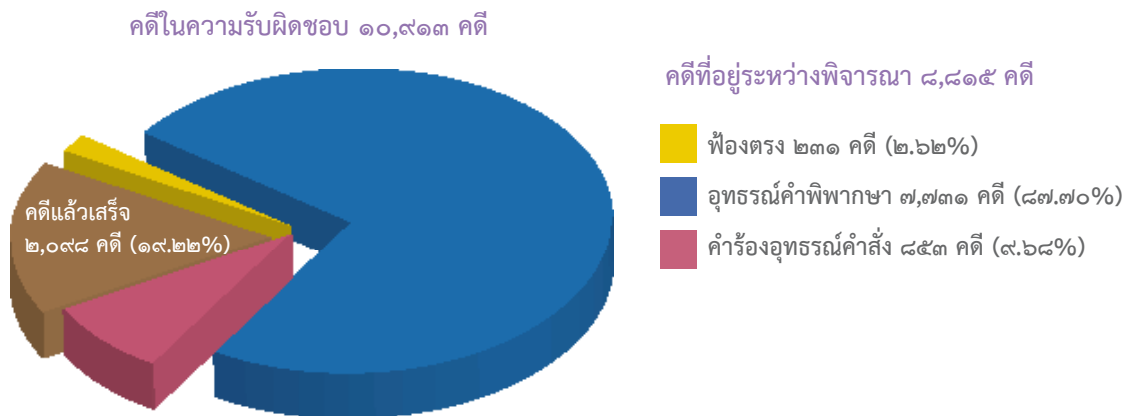

(๑๐) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กรณีองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพปล่อยให้รถยนต์โดยสารและรถร่วมบริการของเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในสังกัดขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพปล่อยมลพิษจากท่อไอเสียเกินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑ - ๑๔/๒๕๕๗)

๒.๒ ผลการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองสูงสุด

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ศาลปกครองสูงสุดมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้น ๒๑ คน รับผิดชอบคดีในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมดจำนวน ๑๐,๙๑๓ คดี โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๕๗๖ คดี สามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมดจำนวน ๒,๐๙๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๒ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๘,๘๑๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗๘ ของคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในจำนวนนี้เป็นคดีฟ้องตรงจำนวน ๒๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษาจำนวน ๗,๗๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๐ และเป็นคดีคำร้องอุทธรณ์คำสั่งจำนวน ๘๕๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๘ ของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาทั้งหมดของศาลปกครองสูงสุด

จำนวนคดีในความรับผิดชอบ คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา
ของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

หากจำแนกตามลักษณะการฟ้อง พบว่า กรณีคำร้องอุทธรณ์คำสั่งมีสัดส่วนในการพิจารณาคดีแล้วเสร็จมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคดีในความรับผิดชอบคือร้อยละ ๕๗.๓๔ (คดีในความรับผิดชอบ ๑,๙๙๘ คดี พิจารณาแล้วเสร็จ ๑,๑๔๕ คดี) รองลงมาคือกรณีฟ้องตรงร้อยละ ๑๘.๙๕ (คดีในความรับผิดชอบ ๒๘๕ คดี พิจารณาแล้วเสร็จ ๕๔ คดี) และกรณีอุทธรณ์คำพิพากษาร้อยละ ๑๐.๔๒ (คดีในความรับผิดชอบ ๘,๖๓๐ คดี พิจารณาแล้วเสร็จ ๘๙๙ คดี)

จำนวนคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุดจำแนกลักษณะการฟ้องประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ลักษณะการฟ้อง	คดีในความรับผิดชอบ			คดีแล้วเสร็จในปี		คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา	
	คงค้าง ณ ๓๑ ธ.ค. ๕๖	คดีรับเข้าในปี	รวม	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฟ้องตรง	๒๐๘	๗๗	๒๘๕	๕๔	๑๘.๙๕	๒๓๑	๘๑.๐๕
อุทธรณ์คำพิพากษา	๗,๑๗๑	๑,๔๕๙	๘,๖๓๐	๘๙๙	๑๐.๔๒	๗,๗๓๑	๘๙.๕๘
คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๙๕๘	๑,๐๔๐	๑,๙๙๘	๑,๑๔๕	๕๗.๓๑	๘๕๓	๔๒.๖๙
รวม	๘,๓๓๗	๒,๕๗๖	๑๐,๙๑๓	๒,๐๙๘	๑๙.๒๒	๘,๘๑๕	๘๐.๗๘

ในจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองสูงสุดปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๐๙๘ คดี ศาลปกครองสูงสุดสามารถเร่งรัดพิจารณาคดีให้เป็นไปตามกรอบเวลามาตรฐานในการพิจารณาคดี โดยพิจารณาคดีให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี ได้ถึง ๘๘๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๔ ใช้ระยะเวลามากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จำนวน ๓๓๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๖ และใช้เวลามากกว่า ๒ ปี จำนวน ๘๗๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๐ ของคดีฟ้องตรงที่พิจารณาแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๓ ผลการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองชั้นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ศาลปกครองชั้นต้นมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้น ๑๙๐ คน รับผิดชอบคดีในศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมดจำนวน ๑๘,๖๕๗ คดี โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๖,๓๗๓ คดี สามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมดจำนวน ๖,๔๗๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๘ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๑๒,๑๘๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓๒ ของคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลางจำนวน ๗,๐๔๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๕ และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองในภูมิภาคจำนวน ๕,๑๓๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๕ ของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด

จำนวนคดีในความรับผิดชอบ คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา
ของศาลปกครองชั้นต้น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

คดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้น ๑๘,๖๕๗ คดี

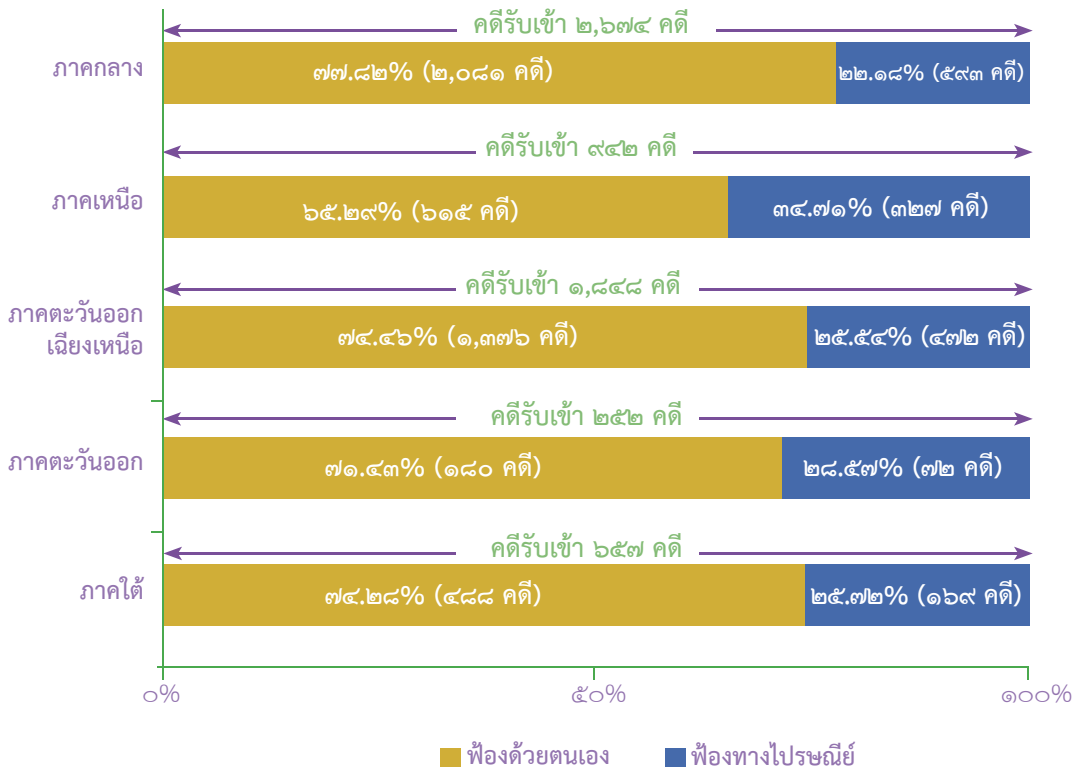

๒.๓.๑ ลักษณะคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๗

(๑) จำแนกตามช่องทางการฟ้องคดี

แม้ว่าศาลปกครองจะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยสะดวกทางไปรษณีย์ก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีส่วนใหญ่มีแนวโน้มฟ้องต่อศาลปกครองด้วยตนเอง โดยมีมากถึง ๔,๗๔๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓๘ ของคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๖,๓๗๓ คดี ในขณะที่มีการยื่นฟ้องทางไปรษณีย์เพียงร้อยละ ๒๕.๖๒ หรือจำนวน ๑,๖๓๓ คดี และหากพิจารณาสัดส่วนช่องทางการฟ้องจำแนกตามพื้นที่เป็นรายภาคพบว่า พื้นที่ที่มีการยื่นฟ้องคดีด้วยตนเองมากที่สุดคือภาคกลาง โดยมีสัดส่วนการฟ้องด้วยตนเองร้อยละ ๗๗.๘๒ และฟ้องทางไปรษณีย์ร้อยละ ๒๒.๑๘ จากจำนวนคดีรับเข้า ๒,๖๗๔ คดี สำหรับพื้นที่ที่มีสัดส่วนการฟ้องทางไปรษณีย์มากที่สุด คือภาคเหนือร้อยละ ๓๔.๗๑ และฟ้องด้วยตนเองร้อยละ ๖๕.๒๙ จากจำนวนคดีรับเข้า ๙๔๒ คดี ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงศาลปกครองได้โดยสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น นอกจากสำนักงานศาลปกครองจะจัดให้มีการให้ความรู้กับประชาชนในการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองทางไปรษณีย์แล้ว ยังจำเป็นต้องเร่งรัดเปิดทำการศาลปกครองชั้นต้นในภูมิภาคให้ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย

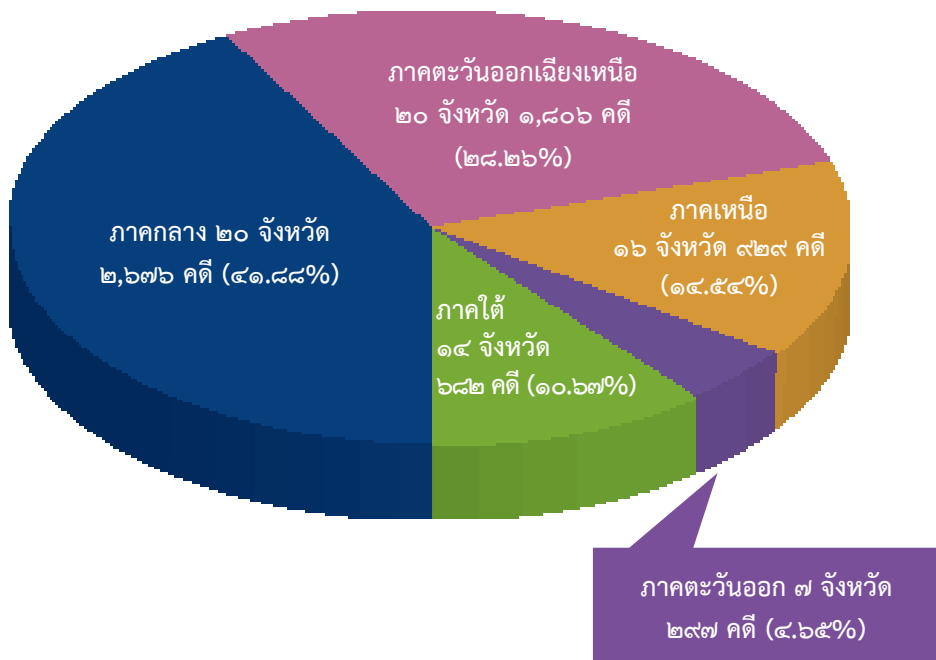
สถิติคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นจำแนกตามช่องทางการฟ้อง และพื้นที่เป็นรายภาคประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) จำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิด

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ คดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นส่วนใหญ่ยังคงเป็นคดีที่มีพื้นที่มูลคดีเกิดในภาคกลางจำนวน ๒,๖๗๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๘ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน ๑,๘๐๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๖ และ ภาคเหนือจำนวน ๙๒๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๔ ภาคใต้จำนวน ๖๘๒ คดีเป็นร้อยละ ๑๐.๖๗ และภาคตะวันออกจำนวน ๒๙๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๕ ของคดีรับเข้าสู่การพิจารณาทั้งหมด

สัดส่วนจำนวนคดีรับเข้าจำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิด
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) จำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้อง

จากจำนวนคดีที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่า ประเภทเรื่องที่มีผู้นำมายื่นฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ ประเภทการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ละเมิด ความรับผิดชอบอื่น จำนวน ๑,๔๙๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๕ รองลงมาคือ ประเภทการบริหารงานบุคคล วินัย สิทธิประโยชน์ และองค์กรวิชาชีพ จำนวน ๑,๓๙๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๐ และประเภทการพัสดุ สัญญาทางปกครอง จำนวน ๘๕๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๔ โดยผู้ฟ้องคดีในแต่ละภูมิภาคได้รับความเดือดร้อนเสียหายในแต่ละประเภทคดีแตกต่างกันไป กล่าวคือในภาคกลาง และภาคใต้ จะมีการยื่นฟ้องคดีประเภทการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ มากที่สุดในขณะที่ภาคเหนือ จะเป็นคดีประเภทการบริหารงานบุคคล วินัยฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นประเภทการศึกษา ศาสนา สังคมและวัฒนธรรม ส่วนภาคตะวันออก จะมีการยื่นฟ้องคดีประเภทการควบคุมอาคาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากที่สุด

จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นจำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้องและพื้นที่เป็นรายภาคประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ประเภทเรื่องที่ฟ้องคดี	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	รวม
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ	๘๓๙ (๓๑.๓๒%)	๒๐๐ (๒๑.๑๙%)	๑๘๗ (๑๐.๑๒%)	๕๖ (๒๒.๑๓%)	๒๐๘ (๓๑.๖๑%)	๑,๔๙๐ (๒๓.๓๕%)
การบริหารงานบุคคล วินัยฯ	๕๙๓ (๒๒.๑๔%)	๒๓๙ (๒๕.๓๒%)	๓๖๘ (๑๙.๙๑%)	๕๗ (๒๒.๕๓%)	๑๓๔ (๒๐.๓๖%)	๑,๓๙๑ (๒๑.๘๐%)
การพัสดุ สัญญาทางปกครอง	๔๐๘ (๑๕.๒๓%)	๑๑๔ (๑๒.๐๘%)	๑๙๕ (๑๐.๕๕%)	๒๙ (๑๑.๔๖%)	๑๑๒ (๑๗.๐๒%)	๘๕๘ (๑๓.๔๔%)
การควบคุมอาคาร ทรัพยากรธรรมชาติฯ	๒๑๓ (๗.๙๕%)	๑๒๖ (๑๓.๓๕%)	๑๗๔ (๙.๔๒%)	๗๔ (๒๙.๒๕%)	๑๑๐ (๑๖.๗๒%)	๖๙๗ (๑๐.๙๒%)
การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	๔๒ (๑.๕๗%)	๑๕ (๑.๕๙%)	๕๐๐ (๒๗.๐๖%)	๔ (๑.๕๘%)	๑๕ (๒.๒๘%)	๕๗๖ (๙.๐๓%)
การคมนาคม พาณิชย อุตสาหกรรมฯ	๑๙๘ (๗.๓๙%)	๒๕ (๒.๖๕%)	๓๓ (๑.๗๙%)	๘ (๓.๑๖%)	๑๑ (๑.๖๗%)	๒๗๕ (๔.๓๑%)
การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน	๘๖ (๓.๒๑%)	๖๑ (๖.๔๖%)	๙๖ (๕.๑๙%)	๘ (๓.๑๖%)	๑๙ (๒.๘๙%)	๒๗๐ (๔.๒๓%)
ที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน	๓๕ (๑.๓๑%)	๒๓ (๒.๔๔%)	๘๗ (๔.๗๑%)	๘ (๓.๑๖%)	๒๗ (๔.๑๐%)	๑๘๐ (๒.๘๒%)
อื่นๆ	๒๖๕ (๙.๘๙%)	๑๔๑ (๑๔.๙๔%)	๒๐๘ (๑๑.๒๖%)	๙ (๓.๕๖%)	๒๒ (๓.๓๔%)	๖๔๕ (๑๐.๑๑%)
รวม	๒,๖๗๙ (๑๐๐%)	๙๔๔ (๑๐๐%)	๑,๘๔๘ (๑๐๐%)	๒๕๓ (๑๐๐%)	๖๕๘ (๑๐๐%)	๖,๓๘๒ (๑๐๐%)

หมายเหตุ : ในแต่ละคดีสามารถจำแนกประเภทเรื่องที่ฟ้องได้มากกว่า ๑ เรื่อง

(๔) จำแนกตามหน่วยงานผู้ถูกฟ้องในระดับกระทรวงและระดับกรม

คดีที่มีผู้เดือดร้อนหรือเสียหายนำมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นคดีที่ยื่นฟ้องหน่วยงานระดับกระทรวง จำนวน ๔,๘๘๑ คดี โดยกระทรวงที่ถูกฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๙๙๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๕ รองลงมากระทรวงมหาดไทยจำนวน ๙๔๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๘ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน ๗๒๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๕ ของคดีที่หน่วยงานระดับกระทรวงเป็นผู้ถูกฟ้องทั้งหมด

หน่วยงานระดับกระทรวงที่ถูกฟ้องคดีปกครองมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ลำดับ	หน่วยงานที่ถูกฟ้อง	ภาคกลาง		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคตะวันออก		ภาคใต้		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	กระทรวงศึกษาธิการ	๑๖๓	๙.๘๗	๙๒	๘.๖๘	๖๖๒	๑๖.๓๙	๒๗	๑๓.๐๔	๕๕	๑๐.๐๗	๙๙๘	๒๐.๕๕
๒	กระทรวงมหาดไทย	๒๓๖	๑๔.๒๙	๑๘๗	๑๗.๖๔	๒๘๔	๑๙.๙๐	๘๒	๓๙.๖๑	๑๕๒	๒๘.๓๖	๙๔๑	๑๙.๒๘
๓	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๖๒	๑๕.๘๗	๒๓๑	๒๑.๗๙	๑๒๕	๘.๗๖	๓๑	๑๕.๙๘	๗๑	๑๓.๒๕	๗๒๐	๑๔.๗๕
๔	กระทรวงการคลัง	๑๗๒	๑๐.๕๒	๑๔๘	๑๓.๙๖	๑๙๔	๑๓.๕๙	๑๑	๕.๓๑	๓๐	๕.๖๐	๕๕๕	๑๑.๓๗
๕	สำนักนายกรัฐมนตรี/ หน่วยงาน ในบังคับบัญชานายกรัฐมนตรี	๒๒๒	๑๓.๕๕	๑๕๒	๑๔.๓๔	๕๒	๓.๖๔	๑๖	๗.๗๓	๙๔	๑๗.๕๔	๕๓๖	๑๐.๙๘
๖	กระทรวงคมนาคม	๒๒๐	๑๓.๓๓	๑๗	๑.๖๐	๒๐	๑.๔๐	๑๑	๕.๓๑	๑๗	๓.๑๗	๒๘๕	๕.๘๔
๗	กระทรวงพาณิชย์	๔๙	๒.๙๗	๑๒๑	๑๑.๔๒	๑	๐.๐๗	๑	๐.๔๘	๑๔	๒.๖๑	๑๘๖	๓.๘๑
๘	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๖๔	๓.๘๘	๑๒	๑.๑๓	๒๕	๑.๗๕	๑๑	๕.๓๑	๕๙	๑๑.๐๑	๑๗๑	๓.๕๐
๙	กระทรวงพลังงาน	๕๒	๓.๑๕	๓๕	๓.๓๐	๗	๐.๕๙	๑	๐.๔๘	๑๔	๒.๖๑	๑๐๙	๒.๒๓
๑๐	กระทรวงยุติธรรม	๔๘	๒.๙๑	๑๖	๑.๕๑	๓๐	๒.๑๐	๓	๑.๔๕	๗	๑.๓๑	๑๐๔	๒.๑๓
๑๑	อื่นๆ (๑๐ กระทรวง)	๑๖๓	๙.๘๗	๔๙	๔.๖๒	๒๗	๑.๘๙	๑๓	๖.๒๘	๒๔	๔.๘๘	๒๗๖	๕.๖๕
	รวม	๑,๖๕๑	๑๐๐	๑,๐๖๐	๑๐๐	๑,๔๒๗	๑๐๐	๒๐๗	๑๐๐	๕๓๖	๑๐๐	๔,๘๘๑	๑๐๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีคดีที่ยื่นฟ้องหน่วยงานระดับกรมจำนวน ๓,๙๔๘ คดี โดยหน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยจำนวน ๓๗๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๕ รองลงมากรมที่ดินจำนวน ๓๔๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๔ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติจำนวน ๒๗๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๒ ของคดีที่หน่วยงานระดับกรมเป็นผู้ถูกฟ้องทั้งหมด

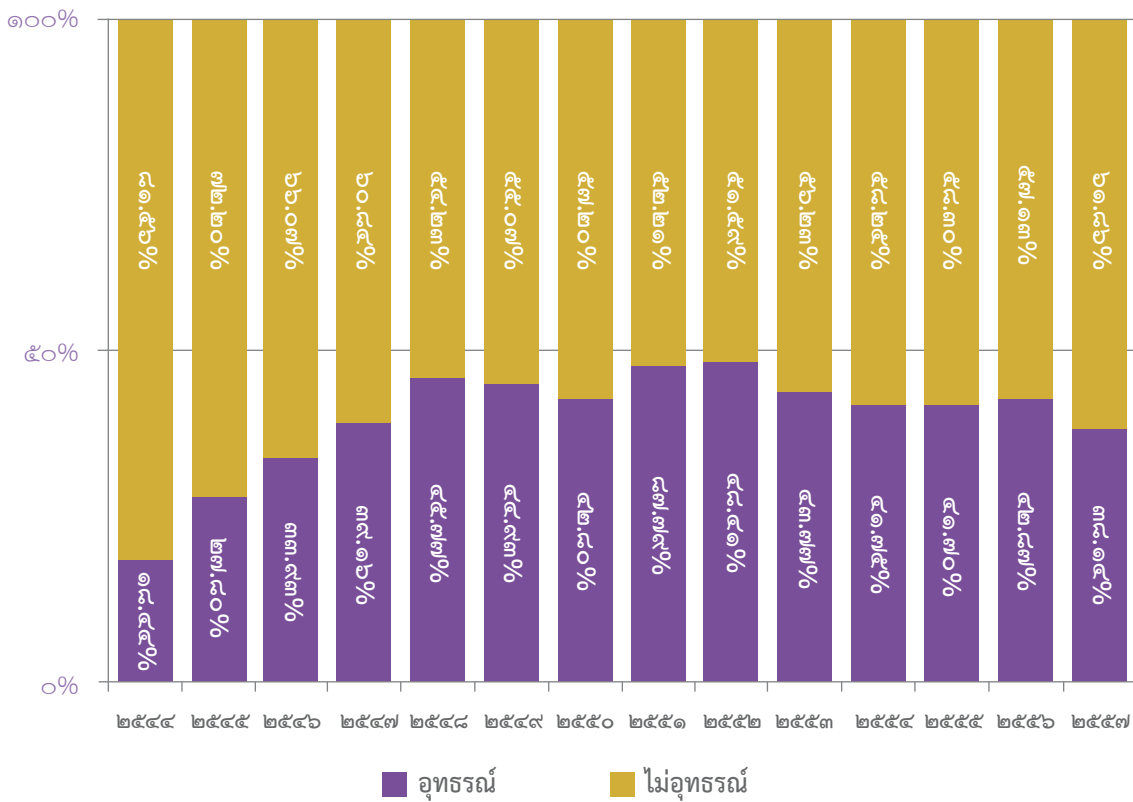
หน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องคดีปกครองมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ลำดับ	หน่วยงานที่ถูกฟ้อง	ภาคกลาง		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคตะวันออก		ภาคใต้		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	๘๒	๕.๔๔	๙๑	๑๐.๘๙	๑๑๖	๑๒.๙๒	๔๒	๒๐.๑๐	๔๒	๘.๔๕	๓๗๓	๙.๔๕
๒	กรมที่ดิน	๘๓	๕.๕๐	๔๙	๕.๘๖	๑๒๖	๑๔.๐๓	๓๓	๑๕.๗๙	๕๘	๑๑.๖๗	๓๔๙	๘.๘๔
๓	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑๒๐	๗.๙๖	๓๐	๓.๕๙	๔๐	๔.๔๕	๑๐	๔.๗๘	๗๗	๑๕.๔๙	๒๗๗	๗.๐๒
๔	กรมการปกครอง	๔๒	๒.๗๙	๘๑	๙.๖๙	๘๒	๙.๑๓	๑๒	๕.๗๔	๔๒	๘.๔๕	๒๕๕	๖.๕๖
๕	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๕	๒.๙๘	๔๖	๕.๕๐	๑๐๔	๑๑.๕๘	๓	๑.๔๔	๑๙	๓.๘๒	๒๑๗	๕.๕๐
๖	กรมชลประทาน	๔๓	๒.๘๕	๘๓	๙.๙๓	๓๔	๓.๗๙	๙	๔.๓๑	๔๓	๘.๖๕	๒๑๒	๕.๓๗
๗	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๑๖๐	๑๐.๖๑	๖	๐.๗๒	๐	๐.๐๐	๖	๒.๘๗	๒	๐.๔๐	๑๗๔	๔.๔๑
๘	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๕๓	๑๐.๑๕	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๑๕๓	๓.๘๘
๙	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	๑๕	๐.๙๙	๑๑๕	๑๓.๗๖	๑	๐.๑๑	๑	๐.๔๘	๑๔	๒.๘๒	๑๔๖	๓.๗๐
๑๐	กรมการค้าภายใน	๑๔	๐.๙๓	๑๑๘	๑๔.๑๑	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๑๑	๒.๒๑	๑๔๓	๓.๖๒
๑๑	อื่นๆ (๑๖๔ กรม)	๗๕๑	๔๙.๘๐	๒๑๗	๒๕.๙๖	๓๙๕	๔๓.๙๙	๙๓	๔๔.๕๐	๑๘๙	๓๘.๐๓	๑,๖๔๕	๔๑.๖๗
รวม		๑,๕๐๘	๑๐๐	๘๓๖	๑๐๐	๘๙๘	๑๐๐	๒๐๙	๑๐๐	๔๙๗	๑๐๐	๓,๙๔๘	๑๐๐

๒.๓.๒ คดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ในจำนวนคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๖,๔๗๑ คดี พบว่า คำพิพากษา/คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นโดยส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับจากทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดี โดยมีการนำ คำพิพากษา/คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเพียง ๒,๔๖๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๔ และไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา/คำสั่งจำนวน ๔,๐๐๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘๖ และหากพิจารณาสัดส่วนของจำนวนคดี ที่ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา/คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดนับตั้งแต่เปิดทำการจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำแนกตามปี พ.ศ. พบว่า จำนวนการอุทธรณ์คำพิพากษา/คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดจะน้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีที่มีสัดส่วนการอุทธรณ์คำพิพากษา/คำสั่งน้อยที่สุดนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นมา หรือน้อยที่สุดในรอบ ๑๐ ปี

สัดส่วนจำนวนคดีแล้วเสร็จที่มีการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดจำแนกรายปี พ.ศ.

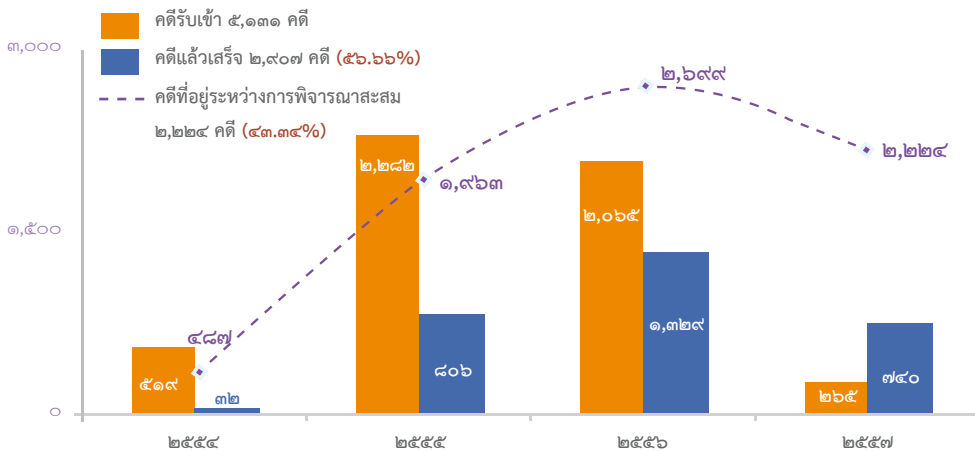

๒.๔ ผลการพิจารณาพิพากษาคดีของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

นับตั้งแต่เปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อมเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ศาลปกครองมีคดีรับเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้นจำนวน ๕,๑๓๑ คดี พิจารณาคดีได้แล้วเสร็จจำนวน ๒,๙๐๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๖ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๒,๒๒๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๔ ของคดีที่ศาลปกครองรับเข้าสู่การพิจารณาในแผนกคดีสิ่งแวดล้อม โดยในแต่ละปีศาลปกครองแผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิจารณาคดีแล้วเสร็จน้อยกว่าคดีรับเข้า ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จได้มากกว่าคดีรับเข้า จึงทำให้ศาลปกครองมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาสะสมลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๔๗๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๐ โดยลดลงจากจำนวน ๒,๖๙๙ คดี เป็น ๒,๒๒๔ คดี ซึ่งเป็นปีแรกที่มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาสะสมลดลงนับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

จำนวนคดีรับเข้า แล้วเสร็จ และคงค้างสะสมจำแนกรายปี พ.ศ. ตั้งแต่เปิดทำการ
แผนกคดีสิ่งแวดล้อม จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

หากพิจารณาผลการดำเนินงานของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่า ศาลปกครองมีคดีที่รับผิดชอบในแผนกคดีสิ่งแวดล้อมจำนวน ๒,๙๖๔ คดี สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จจำนวน ๗๔๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๗ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๒,๒๒๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๓ ของคดีในความรับผิดชอบแผนกคดีสิ่งแวดล้อมของศาลปกครองทั้งหมด โดยเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๕๓๐ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑,๖๙๔ คดี

จำนวนคดีในความรับผิดชอบ คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา
ของศาลปกครองแผนกคดีสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

คดีในความรับผิดชอบ ๒,๙๖๔ คดี

ศาลปกครองสูงสุด ๕๓๐ คดี (๒๓.๘๓%)

ศาลปกครองชั้นต้น ๑,๖๙๔ คดี (๗๖.๑๗%)

๒.๕ ผลการพิจารณาพิพากษาคดีของแผนกคดีบริหารงานบุคคล

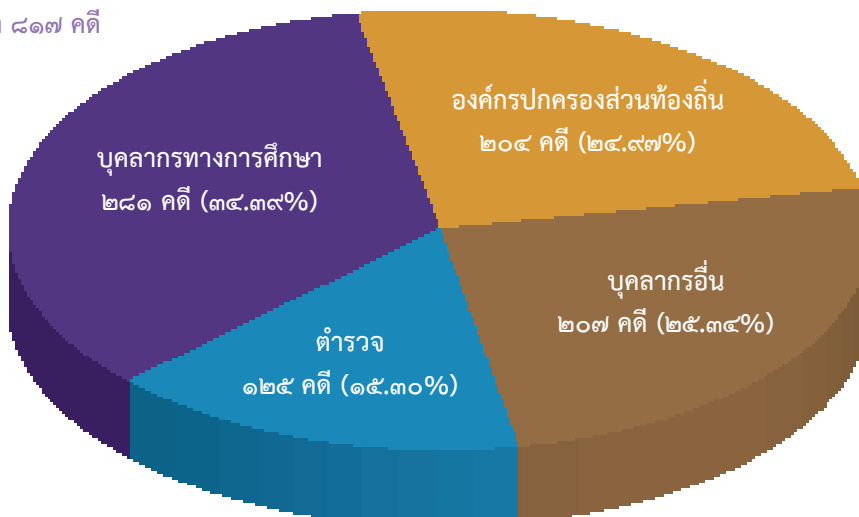
นับตั้งแต่เปิดแผนกคดีบริหารงานบุคคลเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ รวมระยะเวลา ๑๐ เดือน ศาลปกครองรับคดีเข้าสู่การพิจารณาในแผนกคดีบริหารงานบุคคลแล้วจำนวน ๑,๒๑๙ คดี โดยเป็นคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๔๐๒ คดี ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ๘๑๗ คดี ในคดีบริหารงานบุคคลที่นำมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๒๘๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๓๙ เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๐๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๗ เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรตำรวจจำนวน ๑๒๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๐ และเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรกลุ่มอื่นจำนวน ๒๐๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๔ ของคดีรับเข้าในแผนกคดีบริหารงานบุคคลของศาลปกครองชั้นต้น

จำนวนคดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในแผนกคดีบริหารงานบุคคล ของศาลปกครองชั้นต้น จำแนกตามกลุ่มข้าราชการและบุคลากร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

กลุ่มข้าราชการ และบุคลากร	คดีรับเข้า		คดีแล้วเสร็จ		คดีที่อยู่ระหว่าง การพิจารณา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา	๒๘๑	๓๔.๓๙	๑๑๑	๓๙.๕๐	๑๗๐	๖๐.๕๐
ข้าราชการและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐๔	๒๔.๙๗	๖๙	๓๓.๘๒	๑๓๕	๖๖.๑๘
ข้าราชการและบุคลากรตำรวจ	๑๒๕	๑๕.๓๐	๓๖	๒๘.๘๐	๘๙	๗๑.๒๐
ข้าราชการและบุคลากรอื่น	๒๐๗	๒๕.๓๔	๘๐	๓๘.๖๕	๑๒๗	๖๑.๓๕
รวม	๘๑๗	๑๐๐	๒๙๖	๓๖.๒๓	๕๒๑	๖๓.๗๗

สัดส่วนคดีรับเข้าในแผนกคดีบริหารงานบุคคลของศาลปกครองชั้นต้น
จำแนกตามกลุ่มข้าราชการและบุคลากรประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

คดีรับเข้า ๘๑๗ คดี

ตลอดระยะเวลา ๑๐ เดือนที่เปิดทำการแผนกคดีบริหารงานบุคคล ศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น ได้เร่งรัดพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จรวม ๓๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๕ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๘๘๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๘๕ ของคดีรับเข้าในแผนกคดีบริหารงานบุคคลทั้งหมด โดยเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๓๖๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๓ และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๕๒๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖๗

จำนวนคดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในแผนกคดีบริหารงานบุคคล ของศาลปกครองจำแนกตามชั้นศาล

ศาลปกครอง	คดีรับเข้า	คดีแล้วเสร็จ		คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศาลปกครองสูงสุด	๔๐๒	๓๕	๘.๗๑	๓๖๗	๙๑.๒๙
ศาลปกครองชั้นต้น	๘๑๗	๒๙๖	๓๖.๒๓	๕๒๑	๖๓.๗๗
รวม ๒ ชั้นศาล	๑,๒๑๙	๓๓๑	๒๗.๑๕	๘๘๘	๗๒.๘๕

๓. การบังคับคดีปกครอง

ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบงานบังคับคดีปกครองเป็นอย่างยิ่ง โดยได้จัดตั้งหน่วยบังคับคดีในสำนักงานศาลปกครองภูมิภาคทุกแห่งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และเริ่มดำเนินการบังคับคดีในศาลปกครองภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ พร้อมทั้งได้เร่งปรับปรุงและพัฒนาระบบบังคับคดีปกครองอย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดทำแนวทางการดำเนินงานบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับคดี จัดทำคู่มือมาตรฐานการบังคับคดีปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการยึดหลักการยึดทรัพย์ และการขายทอดตลาด จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการบังคับคดีทั่วประเทศ ปรับปรุงและพัฒนากฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบังคับคดีปกครองดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และส่งเสริมความร่วมมือด้านการบังคับคดีกับกรมบังคับคดีเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน จากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้สามารถบังคับคดีแล้วเสร็จได้เพิ่มขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สามารถดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จทั้งสิ้น ๑,๒๒๖ คดี จากจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่การบังคับคดีทั้งหมด ๒,๘๙๒ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๓๓ ของคดีที่เข้าสู่การบังคับคดีทั้งหมด และหากนับตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นมาจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ สามารถดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จ ๖,๓๔๓ คดี จากจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่การบังคับคดี รวมทั้งสิ้น ๘,๐๐๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๐ ของคดีที่เข้าสู่การบังคับคดีทั้งหมด โดยยังคงมีคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการทั้งสิ้น ๑,๖๖๖ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๐ ของคดีที่เข้าสู่การบังคับคดีทั้งหมด

อัตราการบังคับคดีแล้วเสร็จของศาลปกครอง
ตั้งแต่เปิดทำการ ถึง ๓๐ ก.ย. ๕๗

ตัวอย่างคดีที่ได้ดำเนินการบังคับเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. คำบังคับให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่ง

๑.๑ เพิกถอนกฎ

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ พ.๑๑๑ , พ.๑๑๒/๒๕๕๖

ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เพิกถอนประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (คณะกรรมการการเลือกตั้ง) ที่ออกโดยประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เฉพาะส่วนการแบ่งเขตเลือกตั้งเขตบางกะปิ ที่ศาลวินิจฉัยว่า ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยให้มีผลบังคับนับตั้งแต่วันที่ มีคำพิพากษา

สำนักงานศาลปกครองได้ส่งประกาศสำนักงานศาลปกครอง เรื่องศาลปกครองพิพากษาถึงที่สุด ให้เพิกถอนกฎในเรื่องดังกล่าวลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๑๗ ก วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ แล้ว

(๒) คดีศาลปกครองขอนแก่น หมายเลขแดงที่ ๒๑๙/๒๕๕๗

ศาลปกครองขอนแก่นมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เทศบาลตำบลหนองแสง) ในส่วนของรายจ่ายกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม งานเคหะชุมชน งบรายจ่ายอื่น ค่าจ้างที่ปรึกษา เพื่อเป็นค่าจ้างศึกษาความเหมาะสมและการออกแบบรายละเอียด ศูนย์การจัดการมูลฝอย จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

สำนักงานศาลปกครองได้ส่งประกาศสำนักงานศาลปกครอง เรื่อง ศาลปกครองพิพากษาถึงที่สุด ให้เพิกถอนกฎในเรื่องดังกล่าวลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๑๑๖ ง วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ แล้ว

๑.๒ เพิกถอนคำสั่ง

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๕๐๐/๒๕๕๖

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษายกฟ้องกรณีผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการจรรยาบรรณ สภาสถาปนิก) ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำวินิจฉัย ที่ ๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่มีหนังสือตักเตือนนาย ธ. (สถาปนิกที่ควบคุมงานก่อสร้างบ้านพักของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการที่อาคารบ้านพักของผู้ฟ้องคดีเกิดการชำรุด บกพร่องหลายรายการเป็นความผิดโดยตรงของนาย ธ.) ตั้งแต่วันที่มิมีคำวินิจฉัยดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยกรณี ดังกล่าวแล้วมีคำสั่งใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม ควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งนี้ ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิมีคำพิพากษา

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด โดยมี คำวินิจฉัยชี้ขาด ที่ ๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ วินิจฉัยว่า นาย ธ. กระทำผิดตามข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๖ ที่กำหนดให้ “ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปฏิบัติงานที่ได้รับทำด้วยความตั้งใจและเต็มความสามารถตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพอย่างถูกต้องตามหลักปฏิบัติและวิชาการให้สนอง ต่อประโยชน์ของผู้ว่าจ้างและสาธารณะอย่างถูกต้อง” และได้มีมติให้ลงโทษตักเตือนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๑ แห่ง พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อบังคับสภาสถาปนิก ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว

(๒) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๑๑๒๓/๒๕๕๖

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัด นครปฐม) ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่เห็นชอบแผนผัง โครงการ และวิธีการจัดสรร ที่ดินของบริษัท ส. ในส่วนที่ระบุว่า พื้นที่สวนสาธารณะที่บริษัท ส. ขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดิน มีเนื้อที่ ๕๕๐ ตารางวา และมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ในส่วนที่ระบุว่า รวมพื้นที่จำหน่าย ทั้งโครงการ จำนวน ๑๐,๙๕๒ ตารางวา บริษัท ส. ได้กันพื้นที่สวนสาธารณะไว้พื้นที่ ๕๕๐ ตารางวา ตามข้อกำหนดแล้ว โดยผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณามีคำสั่งให้บริษัท ส. ดำเนินการจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ตาม อำนวยการหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง และมีคำสั่งให้บริษัท ส. ดำเนินการจัดให้มีพื้นที่ สวนสาธารณะไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของพื้นที่จำหน่ายให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง แต่บริษัท ส. ไม่ได้ ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้แจ้งความดำเนินคดีกับบริษัท ส. ฐานฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามความ ในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว

๒. คำบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในกำหนดเวลาที่ศาลปกครองกำหนด

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๔๒๗/๒๕๕๔

ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดี (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด) ดำเนินการรื้อถอนอาคารพิพาทด้านทิศเหนือ ด้านทิศใต้ และด้านทิศตะวันออก เฉพาะในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามอำนาจหน้าที่ ให้เสร็จสิ้นภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการรื้อถอนอาคารพิพาทด้านทิศตะวันออกและด้านทิศเหนือ ในกรณีและผู้ร้องสอด (เจ้าของอาคาร) ไม่ดำเนินการแก้ไขตัดแปลงอาคารเป็นผนังทึบภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดี โดยให้รื้อถอนเฉพาะในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้ผู้ร้องสอดดำเนินการรื้อถอนอาคาร และผู้ร้องสอดได้ดำเนินการแก้ไขตัดแปลงอาคารด้านทิศเหนือกับทิศตะวันออกโดยปิดทับเป็นผนังทึบด้วยกระเบื้องแผ่นเรียบทั้งหมดตามคำพิพากษาแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๘๖๗/๒๕๕๕

คดีศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด) พิจารณาปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยดำเนินการให้ผู้ร้องสอด (ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย) แก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญ โดยฝังกลบขยะตามวิธีการที่กรมควบคุมมลพิษเสนอแนะตามหนังสือกรมควบคุมมลพิษ ที่ ทส ๐๓๐๔/๘๖๑๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามคำพิพากษาและเนื่องจากผู้ร้องสอดมิได้เข้าพื้นที่บ่อขยะพิพาทเป็นที่กำจัดขยะมาตั้งแต่ปีที่มีการฟ้องคดีนี้ ประกอบกับในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ทำให้ขยะที่อยู่ภายในบ่อขยะถูกน้ำท่วมพัดไปจนหมด และจากการประสานกับสำนักสิ่งแวดล้อมภูมิภาคที่ ๖ นนทบุรี เพื่อตรวจสอบน้ำบริเวณบ่อขยะพิพาท ปรากฏว่า คุณภาพน้ำจากบ่อขยะพิพาทเมื่อเทียบเคียงกับเกณฑ์มาตรฐานน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด

(๓) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๔๕๑/๒๕๕๖

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดี (สำนักงานเขตลาดพร้าว) โดยผู้อำนวยการเขตลาดพร้าว ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ระงับเหตุรำคาญจากการคัดแยกและเผาเศษวัสดุที่ทำให้เกิดกลิ่นรบกวนกับผู้ฟ้องคดีหรือจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญขึ้นอีกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ครบถ้วนจนกว่าจะสามารถระงับหรือควบคุมเหตุดังกล่าวให้หมดสิ้นไป โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษา

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและเปรียบเทียบปรับเพื่อระงับเหตุรำคาญจากการคัดแยกและเผาเศษวัสดุที่ทำให้เกิดกลิ่นรบกวนและจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว

(๔) คดีศาลปกครองเชียงใหม่ หมายเลขแดงที่ ๒๓๕/๒๕๕๑

ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกเทศมนตรีตำบลสุเทพ) ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยการออกคำสั่งให้ผู้ประกอบกิจการเผาอิฐในท้องที่หมู่ที่ ๗ ตำบลสุเทพ ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๔ ของข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๐ และออกคำสั่งห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่เผาอิฐดังกล่าว จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ว่าได้ระงับเหตุรำคาญนั้นแล้ว ทั้งนี้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิคำพิพากษา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่) กำกับดูแลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด รวมทั้งพิจารณาการกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองต่อไปด้วย

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา โดยให้ผู้ประกอบกิจการเผาอิฐในเขตเทศบาลตำบลสุเทพยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพแล้ว และกำหนดวันให้ผู้ประกอบกิจการเผาอิฐทำการเผาอิฐได้ไม่เกินเดือนละสองครั้ง และให้มีการจัดเขตพื้นที่ในการเผาอิฐ ต่อมา เทศบาลตำบลสุเทพได้จัดทำโครงการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการเผาอิฐ ในระยะแรก เทศบาลตำบลสุเทพได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคว้นไฟจากการเผาอิฐ โดยทำเครื่องสร้างหมอกเพื่อดักจับคว้นไฟรอบเตาเผาอิฐ และจัดทำเตาเผาอิฐสชาติลดคว้นไฟและมลพิษจากการเผา เพื่อให้เป็นรูปแบบที่ผู้ประกอบการเผาอิฐต้องนำไปใช้แทนการเผาแบบเปิดโล่ง อดหนุนเงินงบประมาณให้กลุ่มบ้านอิฐเพื่อนำไปสร้างเตาเผาอิฐลดคว้น ส่วนผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งความดำเนินคดีแล้ว

(๕) คดีศาลปกครองอุบลราชธานี หมายเลขแดงที่ ๔๒/๒๕๕๕

ศาลปกครองอุบลราชธานีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดให้มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน บ้านหนองงูเหลือมพัฒนา หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี อำเภอเบญจลักษ์ได้จัดให้มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน บ้านหนองงูเหลือมพัฒนา หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ตามคำพิพากษาแล้ว

๓. ค่าบังคับให้ใช้เงิน

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๖๐๒/๒๕๕๔

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรมทางหลวงชนบท) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (อธิบดีกรมทางหลวงชนบท) จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนเพิ่มให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นจำนวนเงิน ๑,๖๔๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินของเงินค่าทดแทนจำนวน ๑,๖๔๕,๐๐๐ บาท ซึ่งขึ้นลงตามช่วงเวลานับแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องได้นำเงินพร้อมดอกเบี้ยตามคำพิพากษามาวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษา และผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไปเรียบร้อยแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๓๙๗/๒๕๕๖

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด) ชดใช้เงินค่าสินค่าตามสัญญาซื้อขายสื่อการเรียนรู้อบรมการสู่สังคมแห่งการพึ่งพาและการเรียนรู้แก่นักเรียนให้แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นบริษัทเอกชนคู่สัญญา เป็นเงินจำนวน ๑๙,๘๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าว ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ จนถึงวันฟ้อง รวมจำนวน ๗๖๓ วัน คิดเป็นเงินดอกเบี้ยจำนวน ๓,๑๑๒,๐๒๒ บาท รวมต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นเงินจำนวน ๒๒,๙๖๒,๐๒๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๑๙,๘๕๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้ชำระค่าสินค่าตามสัญญาพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาแล้ว

(๓) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๙๗๗/๒๕๕๓

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเอกชน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) ร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าเสียหาย เป็นจำนวนเงิน ๑๐,๗๕๗,๐๑๕.๐๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๙,๘๒๒,๕๒๙.๒๔ บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบไม่เกินจำนวน ๑,๙๗๐,๘๗๖.๗๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องที่ ๓ ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาในวงเงินส่วนของตนแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่ชำระหนี้ในส่วนที่เหลือ ต่อมา ผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหมายบังคับคดีและเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดเข้าสู่วราคารา จึงได้ทำการงดการขายไว้ก่อน และจะดำเนินการขายทอดตลาดต่อไป

(๔) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๙๒๗/๒๕๕๓

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเอกชนผู้ทำสัญญารับเงินอุดหนุนการศึกษาจากผู้ฟ้องคดี (กรุงเทพมหานคร) เพื่อศึกษาในหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ค้าประกัน ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๓๒๓,๑๒๔.๕๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๓๐๑,๔๙๕.๘๓ บาท นับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จโดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหมายบังคับคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ครบถ้วน เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้ถอนการยึดและถอนการบังคับคดีแล้ว

๔. คำบังคับให้ส่งมอบทรัพย์สิน

คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๖๗๓/๒๕๕๔

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดี (กรมชลประทาน) คืนหนังสือค้ำประกันของธนาคาร เอเชีย จำกัด (มหาชน) สาขาสาทร ซึ่งเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญาจ้างก่อสร้างระบบส่งน้ำในโครงการประตุระบายน้ำคลองปะเหลียน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ให้แก่ผู้ฟ้องคดี (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ล.) โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้คืนหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาแล้ว

๔. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

การที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่และบทบาทของศาลปกครอง ศาลปกครองจึงมุ่งมั่นในการพัฒนารูปแบบและช่องทางการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญาในศาลยุติธรรม ให้แก่ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมอย่างต่อเนื่อง อาทิ สื่อมวลชน ประชาชนทั่วไป เยาวชน นักเรียน นิสิต เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เพียงพอที่จะปกป้องสิทธิเสรีภาพ และร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันจะส่งผลให้เกิดบรรทัดฐานและการปฏิบัติราชการทางปกครองที่ดี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองให้กับประชาชน

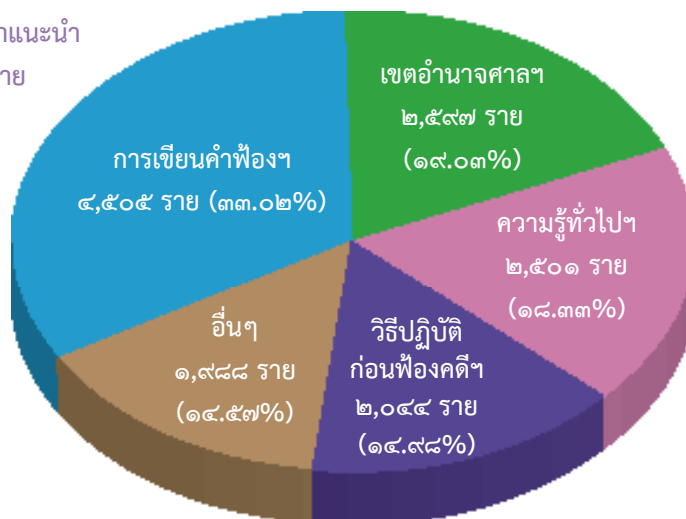
สำนักงานศาลปกครองได้จัดให้มีงานให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองขึ้นในศาลปกครองต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นฟ้องคดีปกครอง และการให้คำแนะนำในการเขียนคำฟ้องคดีในช่องทางต่างๆ ทั้งการจัดหน่วยให้คำปรึกษาแนะนำเคลื่อนที่ การเดินทางมาขอรับคำปรึกษาด้วยตนเอง การใช้บริการทางโทรศัพท์ ๑๓๕๕ และทางไปรษณีย์ โดยนับตั้งแต่เปิดทำการจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีผู้มาขอรับคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองจำนวน ๑๒๗,๒๓๙ ราย โดยมาขอรับคำปรึกษาแนะนำในการเขียนคำฟ้อง การยื่นฟ้อง การอุทธรณ์หรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓๗,๒๘๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๑ คดี เป็นคดีในเขตอำนาจศาลปกครองหรือไม่จำนวน ๒๖,๔๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๘ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคดีปกครองจำนวน ๒๒,๘๐๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๒ วิธีปฏิบัติก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครองจำนวน ๒๑,๔๗๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๘ และเรื่องอื่นๆ จำนวน ๑๙,๒๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๑ ของผู้มาขอรับคำปรึกษาแนะนำทั้งหมด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผู้มาขอรับคำปรึกษาแนะนำจำนวน ๑๓,๖๔๕ ราย โดยมีสัดส่วนของเรื่องที่ทำให้คำปรึกษาแนะนำใกล้เคียงกันกับปีที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการขอคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนคำฟ้อง การยื่นฟ้อง การอุทธรณ์หรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง

สถิติการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองจำแนกตามเรื่องและปี พ.ศ.

ปี พ.ศ.	เรื่องที่ให้คำปรึกษาแนะนำ					
	การเขียนคำฟ้อง การยื่นฟ้อง การอุทธรณ์ หรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง	คดีอยู่ในเขตอำนาจ ศาลปกครองหรือไม่	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ศาลปกครอง	วิธีปฏิบัติก่อนฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง	อื่นๆ	รวม
๒๕๔๔	๑๘๙	๑๐๘	๓๔	๗๔	๒๑๓	๖๑๘
๒๕๔๕	๒,๕๑๖	๒,๑๕๓	๑,๖๑๑	๑,๖๘๔	๑,๐๔๗	๙,๐๑๑
๒๕๔๖	๓,๖๓๖	๒,๓๖๑	๑,๕๓๐	๑,๙๔๐	๒,๐๙๖	๑๑,๕๖๓
๒๕๔๗	๒,๓๕๑	๑,๖๖๒	๑,๐๘๖	๑,๔๙๗	๑,๓๗๔	๗,๙๗๐
๒๕๔๘	๑,๗๑๙	๑,๓๙๓	๘๖๘	๙๕๑	๑,๐๒๓	๕,๙๕๔
๒๕๔๙	๑,๘๔๐	๑,๘๒๑	๑,๐๗๗	๑,๐๘๕	๘๙๒	๖,๗๑๕
๒๕๕๐	๑,๕๒๗	๑,๔๘๘	๑,๔๔๗	๑,๐๗๘	๑,๐๖๔	๖,๖๐๔
๒๕๕๑	๒,๐๖๔	๑,๗๔๒	๑,๕๒๓	๑,๖๙๗	๑,๑๗๔	๘,๒๐๐
๒๕๕๒	๒,๓๖๙	๒,๑๑๙	๒,๑๘๘	๑,๙๗๘	๑,๗๗๓	๑๐,๔๒๗
๒๕๕๓	๔,๑๒๘	๒,๖๕๐	๒,๘๔๘	๒,๒๐๐	๑,๘๒๔	๑๓,๖๕๐
๒๕๕๔	๓,๓๘๑	๒,๒๙๔	๒,๓๙๐	๑,๗๖๙	๑,๖๕๑	๑๑,๔๘๕
๒๕๕๕	๓,๓๘๗	๑,๙๒๒	๑,๘๐๑	๑,๖๕๔	๑,๑๗๙	๙,๙๔๓
๒๕๕๖	๓,๖๗๖	๒,๑๓๔	๑,๙๐๒	๑,๘๒๗	๑,๙๑๕	๑๑,๔๕๔
๒๕๕๗	๔,๕๐๔	๒,๕๙๗	๒,๕๐๑	๒,๐๔๔	๑,๙๙๘	๑๓,๖๔๕
	(๓๓.๐๒%)	(๑๙.๐๓%)	(๑๘.๓๓%)	(๑๔.๙๘%)	(๑๔.๖๔%)	(๑๐๐%)
รวม	๓๗,๒๘๘	๒๖,๔๔๔	๒๒,๘๐๖	๒๑,๔๗๘	๑๙,๒๒๓	๑๒๗,๒๓๙
ร้อยละ	๒๙.๓๑	๒๐.๗๘	๑๗.๙๒	๑๖.๘๘	๑๕.๑๑	๑๐๐

สัดส่วนการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองจำแนกตามเรื่อง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ผู้ขอรับคำปรึกษาแนะนำ
๑๓,๖๔๕ ราย

กิจกรรมศาลปกครองของประชาชนในเวทีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการ
เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๗ ณ จังหวัดเพชรบุรี

๔.๒ โครงการเสริมสร้างพลังเครือข่ายภาคประชาชน โดยจัดกิจกรรม “ศาลปกครองของประชาชนในเวทีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการ” เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคดีปกครอง จำนวน ๖ ครั้ง ในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดยโสธร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง มีสื่อมวลชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าร่วมกิจกรรมรวม ๙๗๘ คน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ศาลปกครองได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

โดยนับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจกรรมในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีการจัดกิจกรรมแล้วทั้งหมด ๕๑ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๓ จาก ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๔,๙๐๒ คน โดยจำแนกเป็นรายภาคได้ดังนี้

- ภาคกลางมีทั้งหมด ๒๐ จังหวัด จัดกิจกรรมแล้ว ๑๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ ของจังหวัดในภาคกลาง มีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๓๔๑ คน คงเหลือจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดกิจกรรม ๕ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สิงห์บุรี และสมุทรปราการ
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีทั้งหมด ๒๐ จังหวัด จัดกิจกรรมแล้ว ๑๓ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๐๐ ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๔๗๖ คน คงเหลือจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดกิจกรรม ๗ จังหวัด ได้แก่ บึงกาฬ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ มหาสารคาม หนองคาย ร้อยเอ็ด และสุรินทร์
- ภาคใต้มีทั้งหมด ๑๔ จังหวัด จัดกิจกรรมแล้ว ๗ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ ของจังหวัดในภาคใต้ มีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๖๐๓ คน คงเหลือจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดกิจกรรม ๗ จังหวัด ได้แก่ กระบี่ นราธิวาส ปัตตานี ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ตรัง และยะลา
- ภาคเหนือมีทั้งหมด ๑๖ จังหวัด จัดกิจกรรมแล้ว ๑๒ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ ของจังหวัดในภาคเหนือ มีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๑๘๕ คน คงเหลือจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดกิจกรรม ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย ลำปาง เพชรบูรณ์ และพิจิตร
- ภาคตะวันออกมีทั้งหมด ๗ จังหวัด จัดกิจกรรมแล้ว ๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๔ ของจังหวัดในภาคตะวันออก มีสื่อมวลชนและหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๙๗ คน คงเหลือจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดกิจกรรม ๓ จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และตราด

สถิติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคดีปกครองจากการสัมมนาศาลปกครอง
พบประชาชนในเวทีสื่อมวลชน รายปี พ.ศ.

ภาค	จำนวนจังหวัดในภาค	จำนวนจังหวัดที่มีการจัดสัมมนาและจำนวนสื่อมวลชนที่เข้าร่วมตามปี พ.ศ.								จำนวนจังหวัดที่ยังไม่ได้จัดสัมมนา	ร้อยละ	
		พ.ศ. ๒๕๕๕		พ.ศ. ๒๕๕๖		พ.ศ. ๒๕๕๗		รวม				
		จำนวนจังหวัด	สื่อมวลชน (คน)	จำนวนจังหวัด	สื่อมวลชน (คน)	จำนวนจังหวัด	สื่อมวลชน (คน)	จำนวนจังหวัด	ร้อยละ			สื่อมวลชน (คน)
กลาง	๒๐	๓	๒๕๒	๘	๗๐๔	๔	๓๔๕	๑๕	๗๕.๐๐	๑,๓๐๑	๕	๒๕.๐๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๐	๖	๖๐๙	๖	๕๔๖	๒	๓๒๑	๑๓	๖๕.๐๐	๑,๔๗๖	๗	๓๕.๐๐
ใต้	๑๔	๐	๐	๕	๓๖๓	๒	๒๔๐	๗	๕๐.๐๐	๖๐๓	๗	๕๐.๐๐
เหนือ	๑๖	๕	๓๔๓	๖	๗๖๙	๑	๗๓	๑๒	๗๕.๐๐	๑,๑๘๕	๔	๒๕.๐๐
ตะวันออกเฉียง	๗	๒	๑๗๘	๒	๑๑๙	๐	๐	๔	๕๗.๑๔	๒๙๗	๓	๔๒.๘๖
รวม	๗๗	๑๖	๑,๔๒๒	๒๗	๒,๕๐๑	๙	๙๗๙	๕๑	๖๖.๒๓	๔,๙๐๒	๒๖	๓๓.๗๗

๔.๓ การเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานทางปกครอง ศาลปกครองได้ตระหนักว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางปกครองในสังคมประการหนึ่งก็คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่างๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกฎหมายมหาชน หลักกฎหมายปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างๆ นอกจากนี้ ยังต้องเข้าใจถึงหลักการและวิธีปฏิบัติราชการที่ดีที่เป็นบรรทัดฐาน จากคำพิพากษาในคดีปกครองควบคู่กับแนวคิดในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตามหลักนิติธรรมอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่ดี การให้บริการประชาชนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำไปสู่การลดความขัดแย้งข้อพิพาททางปกครองได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ

นอกจากศาลปกครองจะมีการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการต่างๆ ผ่านทางเว็บไซต์แล้ว ยังได้จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการต่างๆ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือของมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ อาทิ หลักกฎหมายจากบทความสันคตีปกครองที่น่าสนใจ และทันข่าวสาว. ... เก็บสาระมารวมเล่ม นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดฉบับ Day to Day คำพิพากษาและคำสั่งที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ดชนีสืบค้นคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด หลักปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง รายงานวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง คำแปลคำพิพากษาของศาลปกครองต่างประเทศ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองของไทยและต่างประเทศ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีปกครองของไทยและต่างประเทศ เป็นต้น

(๒) การจัดอบรมและสัมมนา

ศาลปกครองได้จัดการอบรมสัมมนาเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง กฎหมายมหาชนให้แก่หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ดี เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และยังการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาศาลปกครองต่อไป ซึ่งในท้ายสุดจะส่งผลให้เป็นการลดและป้องกันข้อพิพาทและข้อขัดแย้งทางปกครองได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- โครงการอบรมหลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองตามมาตรฐานที่ ก.ศป. รับรอง รุ่นที่ ๕ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๖๗ คน
- โครงการอบรมหลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) รุ่นที่ ๕ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๔๐ คน
- โครงการอบรมหลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.) รุ่นที่ ๒ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๐๗ คน
- โครงการสัมมนาในเรื่องสำคัญต่อการปฏิบัติราชการ ได้แก่ ปัญหาการใช้อำนาจในการบริหารงานบุคคล ในระบบราชการไทย หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการพัสดุ และหลักปฏิบัติราชการ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มีผู้เข้ารับการอบรมรวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๕๔ คน

จากการดำเนินโครงการดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ที่เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายมหาชน หลักกฎหมายปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง และวิธีปฏิบัติราชการที่ดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าร่วมโครงการได้สะท้อนมุมมอง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง รวมทั้งความคาดหวังต่อทิศทางการพัฒนางานของศาลปกครองในอนาคต เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ความเปลี่ยนแปลงของสังคม และก้าวสู่การเป็นองค์กรชั้นนำในระดับสากล

คณะนักศึกษหลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.) รุ่นที่ ๒
เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม - ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ ประเทศออสเตรเลีย

คณะนักศึกษาหลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) รุ่นที่ ๕
ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ ราชอาณาจักรเบลเยียม - ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

๔.๔ การเปิดให้ผู้สนใจเข้าศึกษาตุงานศาลปกครองทั้งในส่วนกลางและในภูมิภาค โดยมีผู้เข้าศึกษาตุงานรวม
จำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๓๔ คน จากจำนวน ๒๖ คณะ ๒๐ หน่วยงาน อาทิ คณะผู้เข้าอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาล
สำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ รุ่นที่ ๒ (ปรพ.๒) สถาบันพระปกเกล้าร่วมกับแพทยสภา คณะผู้เข้าอบรมหลักสูตรการพัฒนา
นักกฎหมายท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น คณะนักศึกษานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร นักศึกษาระดับปริญญาโทโครงการศึกษานิติศาสตร์ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตสำหรับ
นักบริหาร รุ่นที่ ๑๕ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะยุวชนประชาธิปไตย สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เป็นต้น โดยนอกจากจะได้รับความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและกระบวนการพิจารณาคดีจากการบรรยายแล้ว ยังได้เปิด
โอกาสให้เยี่ยมชมห้องพิจารณาคดี หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑศาลปกครอง และหอสมุดกฎหมายมหาชนของศาลปกครอง
อีกด้วย

คณะผู้เข้าอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ รุ่นที่ ๒
สถาบันพระปกเกล้าร่วมกับแพทยสภา ศึกษาตุงานศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖

“ศาลปกครองเป็นองค์กรต้นแบบและมีความพร้อมทุกด้านจึงขอความอนุเคราะห์ศาลปกครองจัดโครงการแนะนำ และให้ความรู้ออกไปสู่ภูมิภาค หรือจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้การดำเนินการปกครอง มีความถูกต้อง ได้รับความรู้และเห็นภาคปฏิบัติจริง ขอขอบคุณและอยากให้ศาลปกครองอยู่คู่เมืองไทยตลอดไป”

ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนากฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ ๕ สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ๒๘ พ.ย. ๕๖

“ขอบพระคุณในความกรุณาขององค์กรศาลปกครอง ที่เปิดโอกาสให้คณะนักศึกษาได้เข้าศึกษาดูงานการปฏิบัติงาน ของศาลปกครอง ซึ่งเป็นประโยชน์มากต่อการประกอบอาชีพ และต่อการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อความเป็นธรรม”

นักศึกษาระดับปริญญาโท โครงการการจัดการทางการเมือง รุ่นที่ ๑๑ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๑๙ มิ.ย. ๕๗

“เป็นสิ่งที่ดีที่ได้รับการอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ที่อนุญาตให้คณะศึกษาดูงานเข้ารับการสังเกตการณ์ การพิจารณาคดีในเหตุการณ์จริง ซึ่งถือเป็นการศึกษาสภาพจริงโดยแท้ เป็นประโยชน์และประสบการณ์ที่ดีสำหรับ ตำแหน่งที่จะได้รับแต่งตั้งในอนาคต”

ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รุ่นที่ ๑ ๒๐ ส.ค. ๕๗

๔.๕ การจัดกิจกรรม “ค่ายเยาวชนศาลปกครอง” ภายใต้โครงการเยาวชนยุติธรรมทางปกครอง (ยยป.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของศาลปกครองในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง ให้กับสังคม และเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกัน รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ในเรื่องความยุติธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่พึ่งปรารถนาร่วมกัน โดยเปิดรับสมัครเยาวชน ในระดับอุดมศึกษาจากทุกสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ดำเนินการอบรมไปแล้ว จำนวน ๓ รุ่น มีนิสิต นักศึกษาเข้าร่วมงาน จำนวน ๒๗๙ คน ซึ่งผลจากการดำเนินโครงการดังกล่าวพบว่า นิสิต นักศึกษา ที่เข้าร่วมที่ผ่านการอบรมต่างมีความประทับใจในความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ และได้มีการขยายเครือข่ายผ่านสื่อสังคม ออนไลน์เพื่อบอกเล่าเรื่องราวที่ได้จากการเข้าค่ายเยาวชนศาลปกครองด้วย

ภาพกิจกรรม “ค่ายเยาวชนศาลปกครอง”
ภายใต้โครงการเยาวชนยุติธรรมทางปกครอง (ยยป.) รุ่นที่ ๔ และรุ่นที่ ๕

ภาพกิจกรรมงานต้นกล้าศาลปกครองเนื่องในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

๔.๖ จัดกิจกรรม “ต้นกล้าศาลปกครอง” ในวันเสาร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งตรงกับวันเด็กแห่งชาติเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนรวมถึงผู้ปกครองเกี่ยวกับการให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย การปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องความเป็นธรรม ความยุติธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมร่วมกัน อันจะสามารถชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ โดยมีกิจกรรมสำคัญที่น่าสนใจหลากหลายประเภท เช่น การแสดงบนเวที การนำชมห้องพิจารณาคดีและการถ่ายภาพที่ระลึก การจัดฉายภาพยนตร์การ์ตูนศาลปกครอง การปลูกต้นกล้ารักโลก การละเล่น และการแข่งขันเล่นเกมสซิงรางวัลต่างๆ มากมาย ทั้งนี้จะมีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มฟรีตลอดงาน โดยมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมเป็นจำนวนกว่า ๑,๖๐๐ คน

๔.๗ การจัดทำสารคดี ภาพยนตร์ ละคร โดยคัดเลือกคดีที่ประชาชนให้ความสนใจและมีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง เพื่อสื่อสาร และสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน

(๑) การผลิตสารคดีวิทยุชุด “ครบเครื่องเรื่องคดีปกครอง” จำนวน ๒๐ ตอน ความยาวตอนละ ๓ นาที โดยนำเสนอความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองเป็นประเด็นสั้นๆ เข้าใจง่าย โดยนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุชุมชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งเผยแพร่ให้แก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สำนักงานศาลปกครองจัดขึ้น

(๒) จัดรายการวิทยุ “๓๐ นาทีคดีปกครอง” ร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาทุกวันเสาร์ที่ ๑ วันเสาร์ที่ ๓ และวันเสาร์ที่ ๕ ของเดือน ระหว่างเวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น. นำเสนอความรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง อาทิ การฟ้องคดีปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง ระบบไต่สวน สอดแทรกด้วยตัวอย่างคดีปกครองที่น่าสนใจจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด และข่าวสารกิจกรรมต่างๆ ของศาลปกครอง

ศาลปกครองตระหนักดีว่า การจะอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการดำเนินงานของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างสมดุล และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศาลปกครองกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่มเอ็นจีโอ ผู้นำชุมชน และภาคส่วนอื่นๆ ของสังคมผ่านโครงการและกิจกรรมหลากหลายรูปแบบครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง

ศาลปกครองมุ่งปลูกฝังค่านิยม เสริมสร้างจิตสำนึก
ให้เด็กและเยาวชน มีทัศนคติที่ถูกต้องในการช่วยเหลือสังคม
ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญในเรื่องความยุติธรรม
และความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

“ ศาลปกครองให้ความสำคัญกับการปรับปรุง
การเข้าถึงความเป็นธรรมทางปกครอง และการให้บริการที่มีคุณภาพ
แก่ผู้ใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาค ”

๕. การสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองให้กับประชาชน

๕.๑ เร่งรัดการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองในภูมิภาคให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยที่ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ๒ แห่ง ได้แก่ ที่ทำการศาลปกครองขอนแก่น และที่ทำการศาลปกครองเพชรบุรี ได้เปิดทำการแล้วเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ และที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ได้แก่ ที่ทำการศาลปกครองพิษณุโลก และที่ทำการศาลปกครองนครสวรรค์ นอกจากนี้ ยังมีที่ทำการศาลปกครองที่จะเริ่มดำเนินการก่อสร้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ อีกรวม ๔ แห่ง ได้แก่ ที่ทำการศาลปกครองภูเก็ต สุพรรณบุรี ยะลา และอุดรธานี

ภาพการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองในภูมิภาค

อาคารที่ทำการศาลปกครองเพชรบุรี

อาคารที่ทำการศาลปกครองขอนแก่น

ศาลปกครองพิษณุโลก

ศาลปกครองนครสวรรค์

๕.๒ พัฒนาระบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (One Stop Service) ณ ศูนย์บริการประชาชนที่ตั้งอยู่ในสำนักงานศาลปกครองทั่วประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีประชาชนติดต่อขอรับบริการ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๕๘๔ ราย

๕.๓ เพิ่มช่องทางการให้บริการข้อมูลข่าวสาร เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงศาลปกครอง โดยเชื่อมโยงเครือข่ายการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศาลปกครอง การปรึกษาตีปกครอง และการติดตามความเคลื่อนไหวคดีปกครองผ่านระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ (Call Center) ให้ทั่วถึงครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีประชาชนติดต่อขอรับบริการผ่านระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ (Call Center) จำนวนทั้งสิ้น ๒๙,๕๕๓ ครั้ง ซึ่งผลจากการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการผ่านศูนย์บริการประชาชน และระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ พบว่าประชาชนร้อยละ ๙๖ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการรูปแบบดังกล่าวของศาลปกครอง

๕.๔ พัฒนารูปแบบเนื้อหาข้อมูลและการให้บริการผ่านเว็บไซต์ศาลปกครอง (www.admincourt.go.th) โดยผู้ใช้บริการสามารถติดตามความเคลื่อนไหวคดี สืบค้นคำพิพากษา/คำสั่ง และข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับศาลปกครองได้ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ศาลปกครอง ๓,๕๒๑,๓๘๖ ครั้ง

๓,๕๒๑,๓๘๖

จำนวนครั้งผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ศาลปกครอง

๓๗,๑๓๗

จำนวนผู้ขอรับบริการจากศาลปกครอง

๙๖%

มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของศาลปกครอง

๙๓%

มีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของศาลปกครอง

๖. การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ศาลปกครองได้ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมศาลปกครอง องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ และการรับรองคณะผู้แทนจากต่างประเทศมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติต่างๆ รวมแล้วกว่า ๒๐ ครั้ง โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ

๖.๑ ศาลปกครองและธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้ร่วมกันจัดเสวนาโต๊ะกลมตุลาการอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๓ ในหัวข้อ “ความท้าทายทางสิ่งแวดล้อมของอาเซียนกับบทบาทศาล: ASEAN’s Environmental Challenges and Legal Responses” เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๖.๒ นายวิชัย ชื่นชมพูนุท รองประธานศาลปกครองสูงสุด ได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญจากนานาประเทศในการประชุมวิชาการระหว่างประเทศประจำปี ครั้งที่ ๔ ในหัวข้อ “Political and Religious Communities - Partners, Competitors, or Aliens” จัดโดยศูนย์ความเป็นเลิศด้านนโยบายสาธารณะและธรรมาภิบาล เยอรมัน - อูซาคเนย์ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๖.๓ คณะผู้แทนจากศาลปกครองนำโดยนางมณีวรรณ พรหมน้อย ตุลาการศาลปกครองได้เข้าร่วมการประชุมนานาชาติระหว่างประธานศาลแห่งโลก ว่าด้วยมาตรา ๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญอินเดีย ครั้งที่ ๑๔ (14th International Conference of Chief Justices of the World on Article 51 of the Constitution of India) ณ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๖

๖.๔ การจัดการบรรยายพิเศษโดยนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยตุลุส ๑ คาปิตอล สาธารณรัฐฝรั่งเศส ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานศาลปกครองกับมหาวิทยาลัยตุลุส ๑ จำนวนทั้งสิ้น ๓ ครั้ง ในหัวข้อ (๑) ผลกระทบของการรวมเป็นสหภาพยุโรปต่อกฎหมายปกครองฝรั่งเศส : รูปแบบ กระบวนการ และเนื้อหาของกฎหมาย (๒) คดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในฝรั่งเศส และ (๓) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : บทเรียนจากสหภาพยุโรป

๖.๕ ศาลปกครองได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครอง ศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง กับคณะผู้แทนจาก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมาย ปกครองและกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง สนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการและส่งเสริม ความสัมพันธ์อันดีในกระบวนการยุติธรรม ทางปกครองของทั้งสองประเทศ อันเป็นผลสืบเนื่อง จากการที่ทั้งสองประเทศได้ลงนามร่วมกันในบันทึก ความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) ว่าด้วยความร่วมมือทางด้านกฎหมาย การศาล และการบริหารงานยุติธรรมทางปกครอง ระหว่างสองประเทศ โดยทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันเพื่อให้เกิด การถ่ายทอดองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่ การพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองของ ทั้งสองประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

(๑) คณะผู้แทนจากศาลประชาชนสูงสุด ได้เข้ารับการฝึกอบรม ร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและประสบการณ์กับคณะตุลาการศาลปกครอง ในเรื่องหลักกฎหมายปกครอง ศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง จำนวน ๒ รุ่น ระหว่างวันที่ ๒๑ เมษายน - ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และวันที่ ๗ - ๒๐ กันยายน ๒๕๕๗

(๒) คณะผู้แทนจากศาลปกครองนำโดยนายสมชาย เอมโอช ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ได้เดินทางไปให้คำปรึกษาด้านข้อมูลกฎหมายแก่ศาลประชาชนสูงสุด ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

๖.๖ คณะตุลาการศาลปกครองได้เข้าร่วมการฝึกอบรมตามโครงการหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างศาลปกครองไทยและองค์การกฎหมายมหาชนแห่งยุโรป (ELPO) ณ สาธารณรัฐเฮลเลนิก ระหว่างวันที่ ๓๐ สิงหาคม - ๙ กันยายน ๒๕๕๗

๖.๗ Dr. Stefan Kaufmann สมาชิกรัฐสภาและ คณะกรรมการด้านการศึกษาศาสตร์ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เข้าเยี่ยมคารวะประธานศาลปกครองสูงสุด

๖.๘ นายวิชาญ วรัญญู ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ได้เข้าร่วมการประชุมองค์การ กฎหมายมหาชนแห่งยุโรป ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในหัวข้อ “ความท้าทายใหม่ ของประชาธิปไตย” ณ สาธารณรัฐ เฮเลนิก ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๗

๖.๙ คณะผู้แทนจากศาลปกครอง นำโดยนายวิชาญ ชื่นชมพูนุท ได้เข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการบริหารสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่าง ประเทศ (IASAJ) ณ กรุงวอร์ซอว์ สาธารณรัฐโปแลนด์ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗

๖.๑๐ คณะตุลาการศาลปกครองนำโดย นายศรีณัฐ โพธิ์ธิชิตกานนท์ ตุลาการศาลปกครองกลาง ได้เข้าร่วมการสัมมนาตุลาการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ว่าด้วยเรื่องการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้านสิทธิสตรี ทางวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๗

นอกจากเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ศาลปกครองยังคงมีความมุ่งมั่นที่จะขยายความร่วมมือเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ และภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองของประเทศไทยให้มีมาตรฐานเทียบเคียงในระดับสากลต่อไป

มุ่งสู่ความเป็นศูนย์กลางวิชาการ
ด้านกฎหมายมหาชน

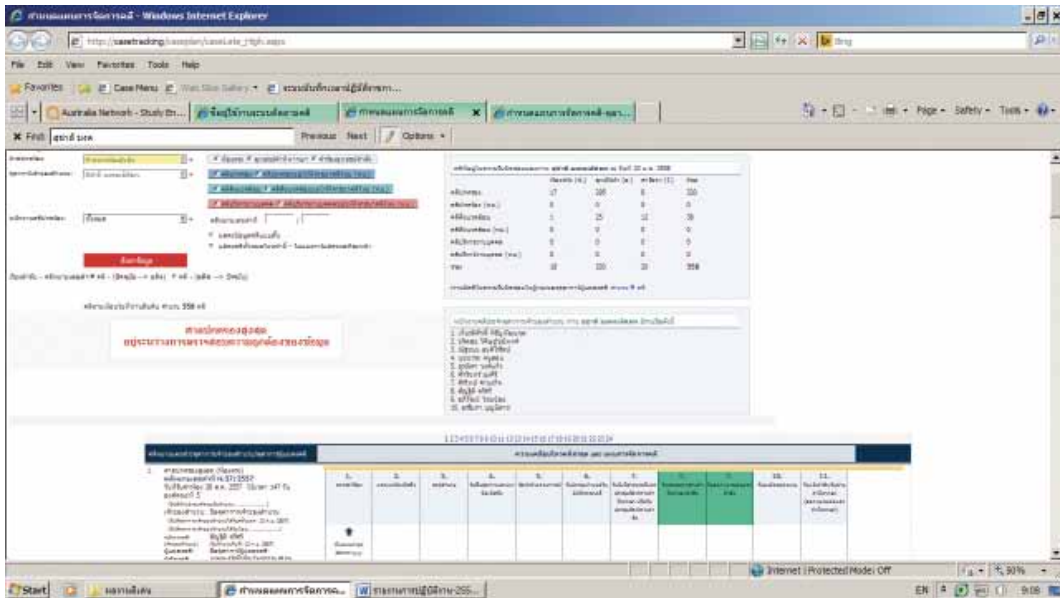
๗. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดี

๗.๑ การพัฒนาระบบโปรแกรมบริหารจัดการคดีส่วนบุคคลหรือระบบติดตามคดี เพื่อเป็นเครื่องมือให้ตุลาการใช้ในการบริหารจัดการคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการประชุมองค์คณะ โดยได้พัฒนาต้นแบบระบบบริหารจัดการคดีปกครองเพื่อรวบรวมข้อมูลระบบงานคดีปกครองทั้ง ๓ แผนกคดี คือ ระบบงานคดีปกครองทั่วไป ระบบงานคดีปกครองแผนกคดีสิ่งแวดล้อม และระบบงานคดีปกครองแผนกบริหารงานบุคคล รวมถึงระบบบังคับคดีปกครองเข้าไว้ที่เดียวกัน โดยใช้เทคโนโลยี web application พัฒนาด้วย .net ผู้ใช้สามารถเข้าใช้งานได้อย่างสะดวกผ่านโปรแกรมบราวส์เซอร์ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบรวมศูนย์โดยส่วนกลางสามารถตรวจสอบและบริหารจัดการคดีของทุกศาลได้

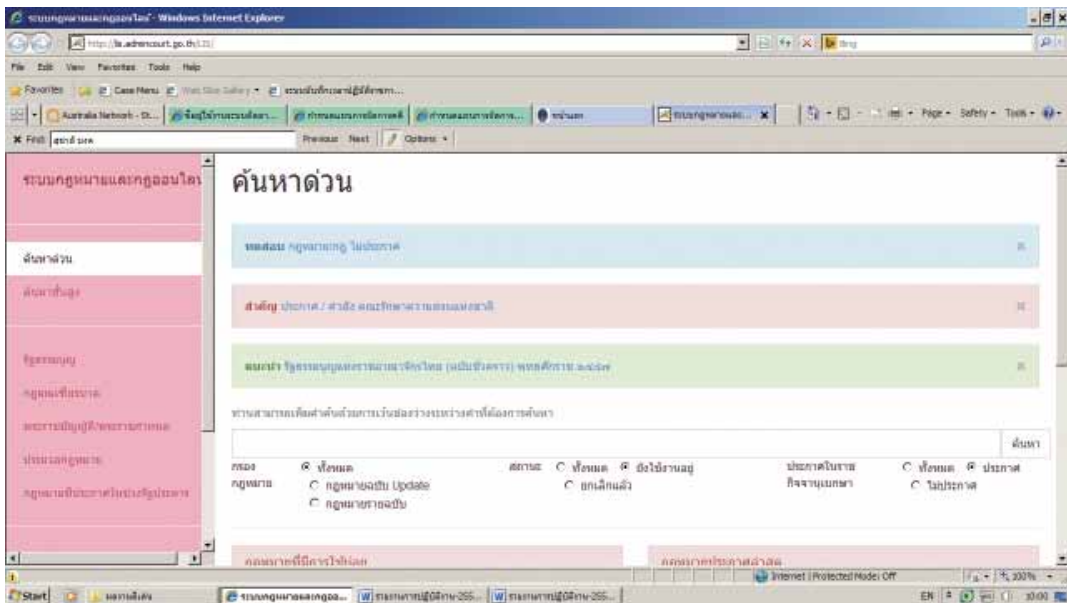
โปรแกรมบริหารจัดการคดีส่วนบุคคลหรือระบบติดตามคดี

๗.๒ การพัฒนาระบบติดตามคดีของศาลปกครองสูงสุด (สำหรับใช้ภายในองค์กร) เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดใช้ในการบริหารจัดการคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของคดีในแต่ละขั้นตอนได้ทั้ง ๓ กรณี ได้แก่ คดีฟ้องตรง คดีอุทธรณ์คำพิพากษา และคดีคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง โดยสามารถใช้งานผ่านอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ Smart Phone และ Tablet

ระบบติดตามคดีของศาลปกครองสูงสุด

๗.๓ การพัฒนาต้นแบบระบบข้อมูลกฎหมายและกฎหมายออนไลน์ เป็นระบบข้อมูลที่พัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองในการสืบค้นข้อมูลกฎหมายทั้งที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและไม่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกฎหมายและกฎ เช่น กฎ คำพิพากษา คำสั่ง และคำวินิจฉัยที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานได้ด้วยวิธีสืบค้นแบบ Full Text Search ผ่านโปรแกรม browser ที่สามารถสืบค้นได้ง่ายและตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานมากขึ้น

ต้นแบบระบบข้อมูลกฎหมายและกฎหมายออนไลน์

มุ่งสู่ความเป็นสถาบันหลักของประเทศ ในการอำนวยความสะดวกธุรกรรมทางปกครอง

๘. การสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง

ศาลปกครองได้ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครองมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมา เพื่อวัดระดับความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพของการบริการที่ได้รับจากศาลปกครอง ซึ่งผลสะท้อนที่ได้ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษามาตรฐานการดำเนินงาน และพัฒนาศาลปกครองให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ดียิ่งขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ๘๗๕ ตัวอย่าง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการศาลปกครองและหน่วยงานของรัฐอื่นๆ โดยมีผลการสำรวจ ดังนี้

✓ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ

๙๓.๓๕ %

มีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรม
ของศาลปกครอง

✓ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ

๙๖.๙๕ %

มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ
ของศาลปกครอง

✓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่

มีความเชื่อมั่นว่าตุลาการศาลปกครองมีความรู้
ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม

ผู้ตอบแบบสอบถาม

๙ ใน ๑๐

มีความเชื่อมั่นว่าศาลปกครองปลอดจาก
ผลประโยชน์ และการแทรกแซงของฝ่ายการเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามกว่า

๙๐%

มีความเชื่อมั่นว่าการพิจารณาคดีของ
ศาลปกครองมีความเป็นธรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่

มีความเชื่อมั่นว่าคำพิพากษาของศาลปกครอง
เป็นที่ยอมรับของสังคมและสามารถใช้เป็น
บรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการต่อไป

๙. การวางหลักกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดี

๙.๑ รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

โดยที่มาตรา ๗๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีหน้าที่วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานศาลปกครองจึงได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง โดยศึกษาวิเคราะห์จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และได้คัดเลือกประเภทคดีที่มีปริมาณการฟ้องจำนวนมาก และคดีที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้างมาเป็นตัวอย่งของการศึกษาวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีจำนวน ๔ คดี ได้แก่ คดีปกครองเกี่ยวกับการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎกระทรวง คดีปกครองเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ (การลงโทษทางวินัยข้าราชการซ้ำสองครั้งในความผิดมูลเหตุเดียวกัน) คดีปกครองเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการ (การเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่โอนมารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ) คดีปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (การมีคำสั่งบรรจุพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรี) ทั้งนี้ สำนักงานศาลปกครองได้เรียบเรียงนำเสนอผลการศึกษาประกอบด้วยสาระสำคัญ ๔ ส่วนด้วยกัน คือ สรุปข้อเท็จจริงในคดี สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด บทวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี และข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยในส่วนของบทวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีนั้น พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการ ได้แก่

- (๑) เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดจากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับข้อกำหนดของประกาศกระทรวง
- (๒) เหตุแห่งการฟ้องคดีอันเกิดจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งสามารถแยกเป็นเหตุย่อยๆ ได้ ดังนี้

(๒.๑) เหตุเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอในหลักกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับการห้ามมิให้ลงโทษบุคคลซ้ำสองครั้ง

(๒.๒) เหตุเกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตีความบทบัญญัติของกฎหมายไม่เป็นไปตามหลักการตีความกฎหมายปกครองและไม่สอดคล้องต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒.๓) เหตุเกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองดำเนินการพิจารณาและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องและคำนึงถึงหลักการหรือวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรี

ซึ่งผลการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว สำนักงานศาลปกครองได้พิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละคดี เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป อันจะนำไปสู่การลดข้อพิพาทที่อาจขึ้นสู่ศาลปกครองได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยรายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว นั้น มีดังต่อไปนี้

๙.๑.๑ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๕/๒๕๕๗)

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (กระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒) ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

การแสดงรูปภาพ ข้อความคำเตือนเกี่ยวกับพิษภัย และช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ในฉลากของบุหรี่ยี่ห้อตราด พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้มีการแสดงฉลากรูปภาพและข้อความคำเตือนเป็นรูปภาพสี่สี จำนวน ๑๐ แบบ บนพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของของทั้งสองด้าน ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตราดเห็นว่า ประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิเสรีภาพ และกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือหน้าที่หรือผลประโยชน์ของผู้ฟ้องคดี เป็นกรณีนอกเหนือไปจากวัตถุประสงค์สำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีเจตนาแอบแฝงที่จะข่มขู่ผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตราด การกำหนดข้อความโฆษณาดังกล่าวมีลักษณะเกินความจำเป็น ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและเสรีภาพของผู้ฟ้องคดีและผู้บริโภคอื่นๆ ทำให้รู้สึกรังเกียจไม่ยอมมองซองบุหรี่ยี่ห้อตราดและให้ความรู้สึกผ่อนคลายสบายใจหรือสุนทรีย์ภาพในการสูบบุหรี่ยี่ห้อตราด อันเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าและวิถีชีวิตของกลุ่มผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตราดซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งประกาศฉบับพิพาทได้ออกโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบและขั้นตอนโดยไม่ได้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมเนื่องจากใช้บังคับเฉพาะบุหรี่ยี่ห้อตราดเท่านั้น ไม่รวมถึงบุหรี่ยี่ห้ออื่นแบบมวนเอง และเป็นการสร้างภาระเกินสมควรแก่ผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตราด เพราะการเพิ่มขนาดการพิมพ์ฉลากรูปภาพและข้อความคำเตือนบนซองบุหรี่ยี่ห้อตราดเดิมร้อยละ ๕๕ เป็นร้อยละ ๘๕ ส่งผลให้เหลือพื้นที่เพียงร้อยละ ๑๕ เท่านั้นที่ใช้พิมพ์ตราสินค้า (ยี่ห้อ/แบรนด์) ทำให้เกิดการแกล้งผู้บริโภคและผู้จำหน่าย กล่าวคือ บุหรี่ยี่ห้อตราดที่มีจำหน่ายจะมีการแยกรสชาติโดยใช้สีต่างๆ เช่น รสมาตรฐานสีแดง รสเมนทอลใช้สีเขียว รสเย็นพิเศษใช้สีฟ้า รสสมุนไพรใช้สีขาว เมื่อมีประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวแล้ว จะไม่อาจแยกรสชาติของบุหรี่ยี่ห้อตราดโดยใช้สีต่างๆ ได้ทำให้เกิดความยุ่งยากสับสนในการซื้อขายบุหรี่ยี่ห้อตราด ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ตามที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงรูปภาพ ข้อความ คำเตือนเกี่ยวกับพิษภัย และช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ในฉลากของบุหรี่ยี่ห้อตราด พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีสาระสำคัญที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งคือ ข้อกำหนดให้กล่องหรือกระดาษหุ้มห่อซองบุหรี่ยี่ห้อตราดหรือภาชนะบรรจุบุหรี่ยี่ห้อตราด (Carton) มีขนาดบรรจุบุหรี่ยี่ห้อตราด จำนวนไม่ต่ำกว่า ๑๐ ซองหรือภาชนะบรรจุบุหรี่ยี่ห้อตราดให้พิมพ์ฉลากรูปภาพ ข้อความคำเตือนถึงพิษภัยของบุหรี่ยี่ห้อตราดและช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบ ๑๐ แบบ และผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ยี่ห้อตราดต้องพิมพ์ฉลากรูปภาพข้อความคำเตือนถึงพิษภัยของบุหรี่ยี่ห้อตราด และช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบที่ซองหรือภาชนะบรรจุบุหรี่ยี่ห้อตราด โดยต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของด้านที่มีพื้นที่มากที่สุดอย่างน้อย ๒ ด้านนั้น เห็นว่า ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวโดยเฉพาะในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องโต้แย้งมานั้นมีผลใช้บังคับเจาะจงต่อผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ยี่ห้อตราด ผู้ฟ้องคดีหาเป็นผู้บริโภคได้บังคับตามข้อกำหนดตามที่โต้แย้งมาแต่ประการใดไม่ ผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตราด ดังนั้น ข้อกำหนดตามประกาศดังกล่าวในเรื่องบรรจุบุหรี่ยี่ห้อตราดใน Carton ต้องพิมพ์ฉลากรูปภาพ ๑๐ แบบ และฉลากรูปภาพดังกล่าวต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของของบุหรี่ยี่ห้อตราดนั้น จึงหาไม่ผลโดยนิตินัยต่อผู้ฟ้องคดีโดยตรงไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ที่มีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงรูปภาพ ข้อความ คำเตือนเกี่ยวกับพิษภัย และช่องทางติดต่อเพื่อการเลิกยาสูบในฉลากของบุหรี่ยี่ห้อตราด พ.ศ. ๒๕๕๖

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของคดีนี้พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแสดงรูปภาพ

ข้อความ คำเตือนเกี่ยวกับพิษภัย และช่องทางติดต่อเพื่อการยกเลิกยาสูบ ในฉลากของบุหรี่ยี่ห้อตรา พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งกำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ยี่ห้อตราต้องพิมพ์ฉลากรูปภาพ ข้อความ คำเตือนถึงพิษภัยของบุหรี่ยี่ห้อตรา และช่องทางติดต่อเพื่อการยกเลิกยาสูบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด และผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตรา เห็นว่าตนได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากประกาศดังกล่าว จึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งจะเห็นได้ว่ากรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองนี้ผู้ฟ้องคดีได้กระทำไปโดยมีความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับผลและขอบเขตการบังคับใช้ของข้อกำหนดในกฎกระทรวงสาธารณสุขฉบับพิพาท และยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนกฎดังกล่าวคือ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับพิพาทมีข้อกำหนดที่กำหนดให้เฉพาะผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ยี่ห้อตราเท่านั้นที่อยู่บังคับและต้องปฏิบัติตาม แต่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับพิพาทไม่มีข้อกำหนดใดที่กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีที่เป็นแต่เพียงประชาชนผู้บริโภคบุหรี่ยี่ห้อตราต้องปฏิบัติหรือต้องดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วแม้การฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎนั้น จะมีความมุ่งหมายเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนฟ้องคดีได้อย่างกว้างขวางเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการกระทำของฝ่ายปกครองให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายด้วยก็ตาม แต่การฟ้องคดีกรณีดังกล่าวก็ไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถฟ้องคดีได้โดยไม่ต้องมีส่วนได้เสียหรือประโยชน์เกี่ยวข้องเลยแต่อย่างใด โดยผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือกฎได้นั้นยังคงต้องเป็นผู้มีสิทธิหรือมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอในเรื่องที่ตนนำมาฟ้องคดีด้วย ดังนั้น เมื่อประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับพิพาทมิได้มีผลนิตินัยต่อผู้ฟ้องคดีโดยตรง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับพิพาทได้

(ง) ข้อเสนอแนะ

เมื่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการออกกฎซึ่งมีข้อกำหนดที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปแก่เอกชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงแล้ว ควรจะได้มีการชี้แจง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เนื้อหา ขอบเขต ระยะเวลา การเริ่มใช้บังคับของกฎให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดของกฎนั้นอย่างครบถ้วน และควรเผยแพร่คำสั่งศาลปกครองสูงสุดนี้ให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอเพิกถอนกฎ

๙.๑.๒ การลงโทษทางวินัยข้าราชการซ้ำสองครั้งในมูลเหตุความผิดเดียวกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗/๒๕๕๗)

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลากรด (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ ๔) สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลากรด อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้างและกรรมการตรวจรับพัสดุโครงการก่อสร้างสะพานทางเดินเท้าคอนกรีต หมู่ที่ ๗ และเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กทางเข้าหมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๘ และถูกร้องเรียนว่าการดำเนินการก่อสร้างโครงการดังกล่าวไม่เป็นไปตามแบบอำเภองครักษ์จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ผลการสอบสวนปรากฏว่ามีผู้อยู่ในข่ายกระทำความผิดรวมทั้งสิ้น ๗ คน รวมทั้งผู้ฟ้องคดีด้วย ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลชะอมมีคำสั่งลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีกรณีดังกล่าว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้โอน (ย้าย) มาดำรงตำแหน่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลชะอมแล้ว คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีความผิดฐานไม่ระมัดระวัง

รักษาประโยชน์ของทางราชการ และไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการอันเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ต่อมาประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชะอมได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลชะอมลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๓ เดือน ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้รับโทษทางวินัยตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ย้ายกลับมาดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศ อำเภอบางละมุง จังหวัดนครนายก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศ) พิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้รับเรื่องกล่าวหาหรือเรียนว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศ (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศ) อำเภอบางละมุง จังหวัดนครนายก ทำหน้าที่กรรมการตรวจรับพัสดุและกรรมการตรวจการจ้างโครงการก่อสร้างสะพานทางเดินเท้าหมู่ที่ ๗ และกรรมการตรวจรับพัสดุโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทางเข้าหมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๘ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดี มีมูลความผิดทางวินัยร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๒ วรรคสามและมาตรา ๘๕ วรรคสอง ประกอบพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔ และมาตรา ๖ และมีมูลความผิดทางอาญาฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต และฐานจัดทำและรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ ตามมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) แห่งประมวลกฎหมายอาญา คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครนายกได้พิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ แล้วมีมติเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครนายก) ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเกศ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติให้ความเห็นชอบดังกล่าว เป็นการมีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีซ้ำอีกครั้งหนึ่งสำหรับการกระทำความผิดวินัยของผู้ฟ้องคดีเรื่องเดียวกันกับผู้ฟ้องคดีเคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้วตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลชะอม ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ อันเป็นการต้องห้ามตามหลักกฎหมายทั่วไป ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำความผิดเพียงครั้งเดียว ไม่ว่าความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำความผิดและโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะเป็นความผิดและโทษทางอาญา ความผิดและโทษทางปกครอง หรือความผิดและโทษทางวินัยก็ตาม นอกจากนั้นการลงโทษบุคคลไม่ว่าโทษนั้นจะเป็นโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือโทษทางวินัยถือได้ว่าเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคลผู้ถูกลงโทษ การลงโทษบุคคลมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับการกระทำความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำความผิดเพียงครั้งเดียวจึงเท่ากับเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายเกินความจำเป็นแก่การรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะที่กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นๆ มุ่งหมายจะให้ความคุ้มครอง อันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย และแม้กรณีจะเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวก็หาได้มีผลเป็นการยกเลิกหรือยกเว้นผลบังคับของหลักกฎหมายทั่วไปที่ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำให้เพียงครั้งเดียว และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ห้ามมิให้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินความจำเป็นแก่การรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะที่กฎหมายฉบับที่ให้อำนาจจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นๆ มุ่งหมายจะให้ความคุ้มครองแต่อย่างใดไม่และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็อาจปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยมีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีทางวินัยได้ โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักกฎหมายทั่วไปและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น โดยการดำเนินการให้มีการเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลชะอม ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ที่ให้ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๕ โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันออกคำสั่งดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง ส่วนที่ ๖ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเสียก่อนเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมีได้ดำเนินการให้มีการเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลชะอม ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ กรณีจึงมีอาจลบล้างข้อเท็จจริงที่ว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ลงโทษผู้ฟ้องคดีซ้ำอีกครั้งหนึ่งสำหรับการกระทำความผิดทางวินัยของผู้ฟ้องคดีเรื่องเดียวกันกับที่ผู้ฟ้องคดีเคยถูกลงโทษมาแล้วและเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยหลักกฎหมายทั่วไปและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของคดีนี้พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดตามผลการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันการทุจริตแห่งชาติซึ่งพิจารณามีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่ามูลคดีที่นำมาเป็นเหตุแห่งการลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีดังกล่าว ได้แก่การทำหน้าที่กรรมการตรวจรับพัสดุและกรรมการตรวจการจ้างโครงการก่อสร้างสะพานทางเดินเท้าหมู่ที่ ๗ และกรรมการตรวจรับพัสดุโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทางเข้าหมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๘ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นมูลคดีเดียวกันกับการลงโทษทางวินัยตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๓ เดือนที่ผู้ฟ้องคดีเคยได้รับมาก่อนแล้วโดยเห็นว่า การลงโทษผู้ฟ้องคดีทั้งสองครั้งสามารถกระทำได้ไม่เป็นการพิจารณาโทษที่ซ้ำซ้อนแต่อย่างใด เนื่องจากการพิจารณาโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๓ เดือน เป็นการปฏิบัติราชการในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นคนละส่วนกับกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนและพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และหากไม่ดำเนินการสั่งลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการผู้ฟ้องคดีตามมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะเป็นผลให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่อาจบังคับใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปราบปรามการทุจริตได้ ซึ่งกรณีดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่เพียงพอเกี่ยวกับหลักกฎหมายทั่วไปเรื่องการห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้งในความผิดที่ได้กระทำให้เพียงครั้งเดียว และวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องการออกคำสั่งทางปกครองและการยกเลิกคำสั่งทางปกครอง โดยคำพิพากษานี้ ศาลปกครองสูงสุดได้ชี้ให้เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นการลงโทษซ้ำสองครั้ง

ในการกระทำความผิดครั้งเดียวซึ่งเป็นการขัดกับหลักกฎหมายทั่วไป และการลงโทษบุคคลมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับการกระทำความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำให้เพียงครั้งเดียวเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายเกินความจำเป็นแก่การรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะที่กฎหมายฉบับที่ให้อำนาจจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นๆ มุ่งหมายจะให้ความคุ้มครองอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย และได้วินิจฉัยแสดงให้เห็นแนวทางปฏิบัติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจปฏิบัติตามบัญญัติแห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวโดยมีคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักกฎหมายทั่วไปและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้โดยการดำเนินการให้มีการเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลละมั่ง ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ ที่ให้ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีร้อยละ ๕ โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันออกคำสั่งดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เสียก่อน แล้วจึงจะมีคำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการต่อไป

(ง) ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ ควรนำคำวินิจฉัยคดีนี้ไปเป็นกรณีศึกษา และแจ้งเวียนแนวทางตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดนี้ไปยังหน่วยงานทางปกครองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นการชักจูงความเข้าใจในการปฏิบัติ อันจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมต่อไป

๙.๑.๓ คำสั่งไม่อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๖/๒๕๕๗)

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าเดิมผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรกโดยเริ่มปฏิบัติราชการเป็นพนักงานเทศบาล เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๗ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๓ เทศบาลตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ได้โอนมารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสังกัด กรมการปกครอง ตำแหน่งนักวิชาการคลัง ๔ ตามคำสั่งกรมการปกครอง ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ต่อมา เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศใช้บังคับเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีโอนมารับราชการสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยผลของกฎหมายเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการคลัง ๗ ส่วนแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น ที่กรุงเทพมหานคร ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านเลขที่ ๒๑๑/๔๙ ซอยชัยเกียรติ ๒ ถนนงามวงศ์วาน แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท รวม ๖ เดือน เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ผู้อำนวยการกองคลังซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ได้มีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ ไม่อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ฟ้องคดีจึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือหรือกรมบัญชีกลาง ต่อมา กรมบัญชีกลางมีหนังสือลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑ แจ้งว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ กระทรวงมหาดไทยจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๑ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และหนังสือกรมบัญชีกลาง ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๑

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสถานะเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนเพียงแต่อยู่ในส่วนของราชการท้องถิ่น และเหตุที่มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้รวมถึงข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วยก็เพราะข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการท้องถิ่นอยู่แล้ว ซึ่งก็เป็นหลักเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น สิทธิและหน้าที่ในการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการท้องถิ่นจึงมีเท่าเทียมสิทธิของข้าราชการพลเรือน เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ฟังเป็นยุติว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรกเป็นพนักงานเทศบาลเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๗ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๓ เทศบาลตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ต่อมาโอนมารับราชการในสังกัดกรมการปกครองซึ่งเป็นราชการส่วนกลางเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ซึ่งตามมาตรา ๖๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ฟ้องคดีที่โอนมานี้ ในขณะที่เป็นข้าราชการพนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติด้วย ดังนั้น จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกในท้องที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๗ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ผู้ฟ้องคดีได้โอนมารับราชการในสังกัดกรมการปกครอง ซึ่งเป็นราชการส่วนกลางตามคำสั่งของกรมการปกครอง ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ และต่อมาเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีโอนมารับราชการสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นราชการส่วนกลางโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ ในตำแหน่งนักวิชาการคลัง ๗ ส่วนแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคณะท้องที่กับท้องที่ที่ผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการครั้งแรกประกอบกับเป็นการโอนไปรับราชการในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยความยินยอมของส่วนราชการต้นสังกัดเดิมที่ให้โอนตามความต้องการของส่วนราชการต้นสังกัดใหม่ที่รับโอน ฉะนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่จึงไม่ได้เกิดจากคำร้องขอของตนเอง จึงถือว่าเป็นการได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำในต่างท้องที่ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านเลขที่ ๒๑๑/๔๙ ขอย้ายเกียรติ ๒ ถนนงามวงศ์วาน แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ โดยให้เหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นจึงไม่ถือว่าเป็นที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านและจ่ายค่าเช่าบ้านในช่วงระยะเวลาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุดนั้นชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของคดีนี้ พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิเสธไม่อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัด โดยเห็นว่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ หรือพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน

ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดนิยามของคำว่า “ข้าราชการ” หมายความว่าเฉพาะข้าราชการใน ๘ ประเภท ไม่รวมถึงข้าราชการส่วนท้องถิ่น และคำว่า “ท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก” หมายความว่า ท้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการหรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการและได้มีการรายงานตัวตามพระราชกฤษฎีกานี้เป็นครั้งแรก กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งโอนจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นมาเป็นข้าราชการพลเรือน สังกัดกรมการปกครองในท้องที่กรุงเทพมหานคร แม้ต่อมาจะตัดโอนมารับราชการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็ยังคงอยู่ในท้องที่เดิม จึงถือว่าท้องที่ดังกล่าวเป็นท้องที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อยังไม่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ จึงไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดนี้ จะเห็นได้ว่า การตีความบทบัญญัติกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดีกรณีดังกล่าวเป็นการตีความกฎหมายที่ค่อนข้างเคร่งครัดตามบทบัญญัติของกฎหมาย และมีลักษณะเป็นการตัดสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่โอนมารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน อันไม่เป็นไปตามหลักการตีความกฎหมายปกครองและไม่สอดคล้องต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยหากพิจารณาบทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ จะเห็นได้ว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสถานะเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนเพียงแต่อยู่ในส่วนท้องถิ่น และการที่มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้รวมถึงข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย เนื่องจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเองอยู่แล้วซึ่งก็เป็นหลักเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น สิทธิและหน้าที่ในการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีเท่าเทียมกับสิทธิของข้าราชการพลเรือน ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ โดยให้เหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีเริ่มรับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นจึงไม่ถือว่าเป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(ง) ข้อเสนอแนะ

แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว จะเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณานุมัติเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่โอนมารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต่อไป ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดข้อพิพาทในลักษณะเช่นนี้ขึ้นอีก จึงควรเผยแพร่แนวคำวินิจฉัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบสำหรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๙.๑.๔ หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ในการมีคำสั่งบรรจุแต่งตั้งพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรี (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๒/๒๕๕๗)

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเกษตร สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่ได้รับการจ้างด้วยงบประมาณประเภทบุคคลากรของสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ โดยปฏิบัติหน้าที่ประจำและต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา ๑๗ ปี ต่อมา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ ได้เปิดรับสมัครสอบลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่การเกษตรตามประกาศกรมพัฒนาที่ดิน ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบว่า จะต้องได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางการเกษตร ช่างกลการเกษตร เศรษฐศาสตร์การเกษตร แต่ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งต่ำกว่าวุฒิมัธยมศึกษาตามประกาศ

ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถสอบตำแหน่งที่ผู้ถูกฟ้องคดี (กรมพัฒนาที่ดิน) เปิดรับสมัครได้และไม่สามารถบรรจุแต่งตั้งเป็นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนซึ่งใช้งบประมาณประเภทงบบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงจึงได้ดำเนินการจ้างผู้ฟ้องคดีโดยใช้งบประมาณประเภทงบลงทุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ โดยเห็นชอบให้ลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑ (ใช้งบประมาณหมวดค่าตอบแทนบุคลากร) ที่ปฏิบัติงานต่อเนื่อง (อาจเว้นช่วงได้ ถ้าเป็นการรอต่อสัญญา) และทำงานในลักษณะประจำชั่วคราวบุคคลมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีติดต่อกัน ให้ผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการ (สถานะเหมือนลูกจ้างประจำ แต่มีค่าตอบแทนสูงกว่าเดิมประมาณร้อยละ ๒๐ และมีกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างไม่เกินคราวละ ๕ ปี) โดยมีระยะเวลาทดลองการปฏิบัติงานพนักงานราชการ ๑ ปี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๒๐๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ ต่อมา คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๕/คพร./๒๔ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและสำรวจข้อมูลลูกจ้างชั่วคราวซึ่งปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๕ ปีติดต่อกัน เพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการต่อไป สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงได้สำรวจข้อมูลลูกจ้างชั่วคราวซึ่งปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๕ ปี และได้มีหนังสือที่ กษ ๐๘๑๙.๑๐/๘๖๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ รายงานผลสำรวจข้อมูลลูกจ้างชั่วคราวซึ่งปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๕ ปี ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีรวมอยู่ด้วยเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักพัฒนาที่ดิน เขต ๑๒ เพื่อดำเนินการต่อไป ต่อมา ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ กษ ๐๘๐๒/๓๑๕๗ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ แจ้งว่าได้ตรวจสอบคุณสมบัติของลูกจ้างชั่วคราวของผู้ฟ้องคดีแล้วพบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับการจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราวรายวันที่ไม่ได้จ้างด้วยงบประมาณประเภทบุคลากร ทำให้ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการกำหนด จึงไม่สามารถบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการได้ เมื่อได้รับทราบหนังสือดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งที่ไม่บรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการต่อผู้ถูกฟ้องคดี ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ กษ ๐๘๐๒/๓๖๙ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ แจ้งว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบแล้วปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงได้จ้างผู้ฟ้องคดีโดยใช้งบประมาณประเภทลงทุน ไม่ใช่ใช้งบประมาณประเภทบุคลากรรายการค่าจ้างชั่วคราว ผู้ฟ้องคดีจึงขาดคุณสมบัติในการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการกำหนด ผู้ฟ้องคดีรับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองโดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งบรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการต่อไป

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ช่วยเหลือค่าครองชีพสำหรับลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ โดยลูกจ้างชั่วคราวที่จะได้รับมาตรการช่วยเหลือต้องมีคุณสมบัติ คือ (๑) เป็นลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑ (ใช้งบประมาณหมวดค่าตอบแทนบุคลากร) ที่ปฏิบัติงานต่อเนื่อง (อาจเว้นช่วงได้ถ้าเป็นการรอต่อสัญญา) และทำงานในลักษณะประจำชั่วคราวบุคคลมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ติดต่อกัน ให้ผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการ (สถานะเหมือนลูกจ้างประจำ แต่มีค่าตอบแทนสูงกว่าเดิมประมาณร้อยละ ๒๐ และมีกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างไม่เกินคราวละ ๕ ปี) โดยมีระยะเวลาทดลองการปฏิบัติงานพนักงานราชการ ๑ ปี... ต่อมา คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๕/คพร./๒๔ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง การช่วยเหลือลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการ แจ้งถึงผู้ถูกฟ้องคดีว่า เพื่อนูวัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) จึงมีมติให้ส่วนราชการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ ... ๑.๒ การนี้ระยะ

เวลาการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๕ ปี ต่อเนื่องกัน ให้นับตั้งแต่วันที่ (๑) นับระยะเวลาเป็นปีตามปีงบประมาณตั้งแต่วันที่เริ่มจ้างจนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ เศษของปีถ้าครบ ๖ เดือน ให้นับเป็น ๑ ปี เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ได้จ้างผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเกษตร โดยใช้งบประมาณประเภทงบบุคลากรมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ เป็นเวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา ๑๗ ปี ผู้ฟ้องคดีจึงมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๕/คพ.ร./๒๔ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ แล้ว แม้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงวันฟ้องคดี สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงจะได้จ้างผู้ฟ้องคดีโดยใช้งบประมาณประเภทลงทุน (หญ้าแฝก) ก็ตาม ผู้ฟ้องคดีก็ยังปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวของสถานีพัฒนาที่ดิน สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีอยู่เช่นเดิม ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ดังกล่าว มีหลักการที่จะให้ความช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการของฝ่ายบริหารที่มีอายุงานต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และไม่ปรากฏว่ามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ดังกล่าว ได้กำหนดให้บรรจุแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราวเฉพาะที่ได้จ้างด้วยงบประมาณประเภทบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่อย่างไรก็ดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์อ้างว่าลูกจ้างชั่วคราวที่จะได้รับบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการจะต้องได้รับการจ้างด้วยงบประมาณประเภทบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามหนังสือคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘.๓.๒/๒๐๖ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๘ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๕/คพ.ร./๘๒ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๘ นั้น เห็นว่า การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวเป็นการกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมให้แตกต่างไปจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ จึงไม่อาจนำมาเป็นเงื่อนไขที่จะไม่บรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้บรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่บรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงของคดีนี้พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดี (กรมพัฒนาที่ดิน) ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติโดยไม่ชอบโดยปฏิเสธที่จะมีคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติไม่ตรงตามที่มติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ กำหนดให้ลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราวที่ส่วนราชการได้จ้างโดยใช้งบประมาณหมวดค่าตอบแทนบุคลากรที่ปฏิบัติงานต่อเนื่องกันและทำงานในลักษณะประจำตัวบุคคลมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ติดต่อกัน ให้ผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานราชการ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวย่อมมีผลบังคับนับตั้งแต่วันที่มติคณะรัฐมนตรีได้มีมติคือวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ดังนั้น บุคคลที่มีสถานะเป็นลูกจ้างชั่วคราวซึ่งปฏิบัติงานประจำและต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ที่จะได้เปลี่ยนสถานะเป็นพนักงานราชการ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการจ้างด้วยงบประมาณประเภทงบบุคลากรรายการค่าจ้างชั่วคราวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นปีงบประมาณที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ มีผลใช้บังคับ เมื่อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการจ้างด้วยงบประมาณประเภทงบบุคลากร (ลูกจ้างชั่วคราวประเภทที่ ๑) โดยสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีได้จ้างผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานโดยใช้งบลงทุน ผู้ฟ้องคดีจึงมีคุณสมบัติไม่ตรงตามที่มติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจมีคำสั่งบรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีในกรณีนี้เป็นการพิจารณาและปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่สอดคล้องและไม่คำนึงถึงหลักการหรือวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรี กล่าวคือ แม้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘

สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงจะได้จ้างผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานโดยใช้งบประมาณก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่าสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง ได้จ้างผู้ฟ้องคดีเป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเกษตร โดยใช้งบประมาณประเภทบุคลากรมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ เป็นเวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา ๑๗ ปีมาแล้ว และผู้ฟ้องคดีก็ยังคงปฏิบัติงาน เป็นลูกจ้างชั่วคราวของสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุงอยู่เช่นเดิม อีกทั้ง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ดังกล่าว มีหลักการที่จะให้ความช่วยเหลือลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวในระบบราชการของฝ่ายบริหารที่มีอายุงานต่อเนื่องเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวก็ไม่ได้กำหนดให้บรรจุแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราวเฉพาะที่ได้จ้างด้วยงบประมาณ ประเภทบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมติและนโยบายของคณะรัฐมนตรี ปฏิเสธที่จะมีคำสั่งบรรจุ ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานราชการ จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

(ง) ข้อเสนอแนะ

แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในครั้งนี้เป็นตัวอย่างและแนวทางในการพิจารณาและปฏิบัติ หน้าที่โดยคำนึงถึงหลักการหรือวัตถุประสงค์ของระเบียบกฎหมาย อันจะทำให้การบังคับใช้ระเบียบกฎหมายของฝ่ายปกครอง เป็นไปด้วยความเป็นธรรมและบรรลุวัตถุประสงค์ของระเบียบกฎหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดข้อพิพาทในลักษณะ เช่นนี้ขึ้นอีก จึงควรเผยแพร่แนวคำวินิจฉัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๙.๒ รายงานสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

จากการศึกษาวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ พบว่า มีคำวินิจฉัย ที่น่าสนใจเหมาะสมที่จะจัดทำสรุปเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำนักงานศาลปกครองจึงได้คัดเลือกคำวินิจฉัยดังกล่าวมาจัดทำรายงานการสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัย ของศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ฉบับนี้ โดยเรียงลำดับตามประเภทคดีปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และนำเสนอในประเด็นพิพาท ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และ (๔) ดังต่อไปนี้

๙.๒.๑ แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทาง ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังต่อไปนี้

แม้ว่าผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการจะเคยเสพยาเสพติดมาแล้ว แต่เมื่อผู้นั้นมิได้มีประวัติ เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก กรณีจึงถือได้ว่าขณะพิจารณาคุณสมบัติในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการนั้น ผู้สมัครสอบ แข่งขันดังกล่าวไม่ได้เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี การใช้ดุลพินิจไม่รับผู้นั้นเข้ารับราชการเป็น ข้าราชการ เนื่องจากถือว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี เป็นการใช้อดุลพินิจไปโดยยังไม่ได้พิจารณา ถึงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและข้อเท็จจริงที่เป็นกรณีเฉพาะเรื่อง

ผู้ฟ้องคดีได้สมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ในส่วนของกองบัญชาการ ตำรวจนครบาล ตามประกาศกองบัญชาการการศึกษา ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่องการรับสมัครสอบแข่งขันบุคคลภายนอก เข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ประจำปี ๒๕๕๐ ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง ผู้ฟ้องคดีสอบผ่านข้อเขียนและได้เข้าสอบ

ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง โดยสอบได้ลำดับที่ ๖๖ จากผู้สอบผ่านจำนวน ๑๙๕ คน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กองบัญชาการ ศึกษา) ได้ทำการพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ฟ้องคดีและได้ส่งไปตรวจสอบยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร ผลการตรวจสอบพบว่า เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ผู้ฟ้องคดีถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวางจับกุม ข้อหาเมียเสพติดให้โทษ ประเภท ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ต่อมา ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ยกฟ้อง แต่ให้คุ้มครองผู้ฟ้องคดีมีกำหนด ๑ ปี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน ตามคำสั่งกองบัญชาการการศึกษา ที่ ๒๘๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙) ได้มีการประชุมแล้วมีมติไม่รับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากเห็นว่า การกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีถือว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี อันเป็นลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ผู้ฟ้องคดี เห็นว่าการตัดสินให้ไม่รับผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ประจำปี ๒๕๕๐ เป็นการใช้ดุลพินิจไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่มีมติไม่รับผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ประจำปี ๒๕๕๐ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ (ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) รับผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ ประจำปี ๒๕๕๐ **ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า** เมื่อพิจารณามาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๒ ของกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว เห็นได้ว่า บทกฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดว่าการกระทำเช่นไรถือเป็นการประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ฝ่ายปกครองจึงมีดุลพินิจในการพิจารณาวินิจฉัยว่า การกระทำใดจะถือเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงแล้วแต่กรณีเฉพาะรายเป็นกรณีๆ ไป ข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เรื่องหลักเกณฑ์การให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ โดยให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้ ห้ามอ้างเหตุการเคยเสพหรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นสภาพการใช้ยาเสพติด เป็นเหตุผลในการกีดกันสิทธิในการเข้าทำงาน และผู้ที่เคยมีประวัติการเสพหรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด หรือได้ผ่านการบำบัดรักษาของทางราชการ หรือสถานบำบัดที่ได้รับการรับรองจากทางราชการ โดยได้รับการรับรองจากแพทย์ หรือสถานบำบัดนั้นๆ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ มีสิทธิจะสมัครสอบแข่งขันหรือคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างต่งเช่นบุคคลทั่วไป มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแม้ไม่ใช่กฎหมาย แต่ก็มีผลผูกพันในการใช้ดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในกรณีดังกล่าว และเมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาของมติคณะรัฐมนตรีฉบับดังกล่าว เห็นได้ว่าเป็นการให้โอกาสเฉพาะผู้ที่เคยเป็นผู้เสพเท่านั้น ไม่รวมถึงผู้ผลิตและผู้ค้า และประการสำคัญได้กำหนดว่าผู้ที่เคยเสพนั้นต้องพ้นจากสภาพการใช้ยาและมีหนังสือรับรองจากแพทย์หรือได้ผ่านการบำบัดรักษาของทางราชการหรือสถานบำบัดที่ได้รับการรับรองจากทางราชการด้วยแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้เข้าทำงานหรือศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ มติคณะรัฐมนตรีฉบับข้างต้นจึงมีเหตุผลที่ยอมรับได้ และถือเป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับราชการตำรวจกรณีผู้ผู้นั้นเคยเป็นผู้เสพยาเสพติด มาก่อนว่าจะถือเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีหรือไม่ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในแต่ละรายด้วย สำหรับกรณีของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามสมควรใช้ดุลพินิจพิจารณาด้วยความระมัดระวังและมีขอบเขตที่แคบ เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อสถานภาพแห่งสิทธิของผู้ฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดนั้น ผู้ฟ้องคดียังเป็นเยาวชนมีอายุเพียง ๑๗ ปีเศษ ซึ่งศาลอุทธรณ์เห็นว่า พยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบยังรับฟังไม่ได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้ฟ้องคดีมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครอง พิพากษากลับเป็นยกฟ้อง แต่ให้คุ้มครองผู้ฟ้องคดีมีกำหนด ๑ ปี จากคำพิพากษาดังกล่าว แสดงว่าศาลมิได้ตัดสินว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามฟ้อง แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะเคยเสพยาบ้ามาแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีก็มิได้มีประวัติเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหลังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ กรณีจึงถือได้ว่า ขณะพิจารณาคุณสมบัติของผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีสามารถเข้าทำงานในหน่วยงานทางราชการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามใช้ดุลพินิจไม่รับผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ เนื่องจากถือว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม

อันดีนั้น จึงเป็นการใช้ดุลพินิจไปโดยยังไม่ได้พิจารณาถึงมติดังธรรมนูญและข้อเท็จจริงที่เป็นกรณีเฉพาะเรื่อง เฉพาะกรณีของผู้ฟ้องคดี เป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งไม่ให้ผู้ฟ้องคดีผ่านการคัดเลือกด้วยวิธีสอบเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจ ประจำปี ๒๕๕๐ ตามประกาศกองบัญชาการการศึกษา ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ไม่รับผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจประจำปี ๒๕๕๐ โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ ดำเนินการบรรจุผู้ฟ้องคดีเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๑๔/๒๕๕๗)

๙.๒.๒ แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ดังต่อไปนี้

เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป โดยห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ แต่กฎหมายก็ยังให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการประกาศกำหนดพื้นที่ซึ่งเป็นทางสาธารณะเป็นจุดผ่อนผันในการจำหน่ายสินค้า แต่การที่จะประกาศกำหนดพื้นที่ใดเป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้าต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานจราจรก่อน ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญ เนื่องจากการประกาศกำหนดพื้นที่ใดเป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้าต้องคำนึงถึงปัญหาการจราจรและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองด้วย

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการตลาดวัดชัยมงคล ตลาดดังกล่าวตั้งอยู่บนที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๗๗ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเจ้าของที่ดินแปลงดังกล่าวได้แบ่งที่ดินพิพาทยกให้เป็นทางสาธารณะประโยชน์โดยใช้เป็นทางเข้า - ออกตลาดเชื่อมระหว่างถนนพญาไต้กับที่ดินแปลงอันเป็นที่ตั้งตลาด ต่อมา ปรากฏว่าทางเข้า - ออกตลาดมีสภาพคับแคบและมีกลิ่นเหม็นอันเกิดจากผู้ประกอบการค้าขายแผงจำหน่ายสินค้าราคาถูกทางเข้าออกเดิมและใช้คอนกรีตปิดทับท่อระบายน้ำ โดยผู้ถูกฟ้องคดี (เมืองพญา) ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี รื้อถอนและขนย้ายอุปกรณ์ในการจำหน่ายสินค้าทั้งหมดออกจากทางสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ทางสาธารณะประโยชน์ร่วมกันตามวัตถุประสงค์ของผู้ยกให้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดียังมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป โดยห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะแต่กฎหมายก็ยังให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีในการประกาศกำหนดพื้นที่ซึ่งเป็นทางสาธารณะเป็นจุดผ่อนผันในการจำหน่ายสินค้า แต่การที่จะกำหนดพื้นที่ใดเป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้าต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานจราจรก่อน ซึ่งการได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานจราจรเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญ เนื่องจากการประกาศกำหนดพื้นที่ใดเป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้าต้องคำนึงถึงปัญหาการจราจรและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พื้นที่พิพาทยังมีใช้พื้นที่ที่เป็นจุดผ่อนผันให้จำหน่ายสินค้าได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจัดให้ผู้ร้องสอดเช่าแผงลอยบริเวณที่ดินพิพาทตามสัญญา ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยบอกเลิกสัญญาเช่าพื้นที่พิพาทกับผู้ร้องสอดที่ยังสืบทอดแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า

ผู้ร้องสอดทั้งยี่สิบห้าคนและผู้ประกอบการค้ารายอื่นยังคงมีการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่พิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณะ อันเป็นการกระทำผิดตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๔๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบข้อ ๕ ของข้อบัญญัติเมืองพัทยา เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๓๘ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ร้องสอดทั้งยี่สิบห้าคนและผู้ประกอบการค้าที่จำหน่ายสินค้าในพื้นที่พิพาท โดยผู้ถูกฟ้องคดียังคงปล่อยให้ผู้ร้องสอดทั้งยี่สิบห้าคนและผู้ประกอบการค้ารายอื่นจำหน่ายสินค้าในพื้นที่พิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณะ และเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามมาตรา ๖๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ต้องปฏิบัติ พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการให้ทางสาธารณะพิพาทกลับคืนเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๘๘/๒๕๕๗)

๙.๒.๓ แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

ถ้าหน่วยงานทางปกครองมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองที่ไม่ตัดสิทธิที่จะใช้สิทธิทางศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตายโดยไม่ได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทน และทายาทและผู้จัดการมรดกเจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐเช่นกัน หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิดจึงใช้สิทธิทางศาล เพื่อขอบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งทางปกครอง โดยขอให้ทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่หน่วยงานของรัฐได้

ผู้ฟ้องคดี (องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัคร) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีโดยนาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครในขณะนั้น ได้ซื้อที่ดินก่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมัครตามที่คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษเสนอ ซึ่งเป็นการจัดซื้อที่ดินที่มีราคาแพงกว่าราคาซื้อขายกันตามปกติที่เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ สั่งให้นาย ป. กับพวก ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามจำนวนที่แต่ละคนต้องรับผิด ต่อมา นาย ป. ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ โดยยังมีได้ชดเชยเงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นทายาทและผู้จัดการมรดกของนาย ป. ร่วมกันชดเชยเงินค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีแทนนาย ป. ศาลปกครองสูงสุดโดยที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยว่า ถ้าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องยังมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ไม่ตัดสิทธิผู้ฟ้องคดีที่จะใช้สิทธิทางศาล กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะเสนอข้อพิพาทให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผลได้ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อกรณีในอนาคตที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองสิทธิโดยศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ป. ถึงแก่ความตายโดยไม่ได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทน และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทและผู้จัดการมรดกของนาย ป. ไม่ชำระเงินค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีเช่นกัน จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าหนี้ในมูลละเมิดจึงมีความจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล เพื่อขอบังคับตามสิทธิ

เรียกร้องอันมีต่อเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดี โดยขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในฐานะทายาทโดยธรรมของเจ้าหน้าที่ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ฟ้องคดี และศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับได้ตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ได้รับหรือควรรู้ถึงความตายของนาย ป. แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีในคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับหรือควรรู้ถึงความตายของนาย ป. เจ้ามรดกตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องเช่นนี้ไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๒๐/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

๙.๒.๔ แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองดังต่อไปนี้

มติคณะรัฐมนตรีที่ให้เพิ่มข้อผูกพันสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางเป็นเพียงการกำหนดระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติราชการให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเท่านั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางก็ต่อเมื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้นำมติคณะรัฐมนตรีนั้นไปกำหนดเป็นข้อผูกพันเพิ่มในสัญญาแล้ว

เดิมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับราชการเป็นนายแพทย์ในสังกัดของผู้ฟ้องคดี (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษาเพิ่มเติมภายในประเทศภาคปกติ ระดับเฉพาะทางแพทย์ประจำบ้าน สาขาตจวิทยา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำสัญญาไว้กับผู้ฟ้องคดี โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่ผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ไปศึกษาตามที่ได้รับอนุมัติตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๗ และลาออกราชการตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ต่อมา จังหวัดระยองมีหนังสือลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ แจ้งให้ชำระค่าปรับและค่าเสียหายจำนวน ๑,๔๗๙,๒๒๘.๖๑ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำเงินมาชำระหนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน ๙๓๙,๑๙๓ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่ายังคงมีเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ จะต้องร่วมกันชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีก ๕๔๐,๐๓๕.๖๑ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยนับแต่วันผิดนัดถึงวันฟ้องคดี จำนวน ๗,๙๘๙.๔๘ บาท รวมเป็นเงิน ๕๔๘,๐๒๕.๐๙ บาท ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้เงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดโดยที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยว่า แม้สัญญาระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาเพิ่มเติมหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน สาขาตจวิทยา กลับมาปฏิบัติราชการเพื่อดำเนินการหรือมีส่วนร่วมดำเนินการบริการสาธารณสุขด้านการสาธารณสุข อันมีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง และการให้ข้าราชการไปศึกษาเพิ่มเติมเป็นการพัฒนาข้าราชการ โดยการทำสัญญาดังกล่าวจะอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๗๘ บัญญัติว่า การพัฒนาข้าราชการพลเรือนโดยการให้ไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ และการให้ไปศึกษาอบรมดูงาน หรือปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๗ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๘ อนุมัติตามที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรนักศึกษาแพทย์ผู้ทำสัญญาการเป็นนักศึกษาเพื่อศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ เสนอให้เพิ่มข้อผูกพันสำหรับผู้เข้ารับฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางในโควตาของส่วนราชการต่างๆ สำหรับ ๓ สาขา คือ สาขาจักษุวิทยา สาขาโสต นาสิกการังษีวิทยา และสาขาตจวิทยา

หากไม่ยอมปฏิบัติตามราชการหรือปฏิบัติงานตามสัญญาไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ชดใช้ทุนเป็นเงิน ๓ เท่าของเงินเดือน ค่าจ้างและเงินพิเศษอื่นๆ ที่ได้รับทั้งหมดระหว่างฝึกอบรม บวกกับดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ของเงินเดือนที่ได้รับทั้งหมดและรวมทั้งเงินที่ต้องใช้ทุนตามสัญญาการเป็นนักศึกษาเพื่อศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้กับนักศึกษาแพทย์ทุกคนที่เข้าฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ แต่มติคณะรัฐมนตรีที่ให้เพิ่มข้อผูกพันสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางเป็นเพียงการกำหนดระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติราชการให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเท่านั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้กับผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางก็ต่อเมื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้นำมติคณะรัฐมนตรีนั้นไปกำหนดเป็นข้อผูกพันเพิ่มในสัญญาแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สัญญาที่พิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ผิดสัญญา มีข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาผิดสัญญาหรือผู้ให้สัญญาไม่กลับมาปฏิบัติตามราชการไม่ว่าด้วยเหตุใด ผู้ให้สัญญาจะต้องจ่ายเงินเป็นเบี้ยปรับให้แก่ผู้รับสัญญาอีกหนึ่งเท่าของเงินที่ผู้ให้สัญญาจะต้องชดใช้เงินคืน โดยไม่มีข้อผูกพันต้องชดใช้ทุนเป็นเงินจำนวน ๓ เท่า ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำข้อผูกพันตามมติคณะรัฐมนตรีนั้นมาบังคับใช้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีจึงต้องบังคับตามข้อตกลงในสัญญาข้อ ๕ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ผิดสัญญา จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินเดือนที่รับระหว่างศึกษาและเบี้ยปรับอีกจำนวนหนึ่งเท่าให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาที่พิพาท ฉะนั้น เมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ลาศึกษาตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เป็นเวลา ๑,๔๖๑ วัน โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเงินเดือนระหว่างลาศึกษาเป็นเงินจำนวน ๔๘๔,๕๒๐ บาท แล้วผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามราชการชดใช้ตามสัญญาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ใช้ไปในขณะที่ทำการศึกษาเป็นเวลา ๑,๔๖๑ วัน แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับมาปฏิบัติตามราชการเพียง ๔๕ วัน โดยคงเหลือระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติตามราชการชดใช้อีก ๑,๔๑๖ วัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินที่ได้รับไปในระหว่างที่ทำการศึกษาคืนพร้อมเบี้ยปรับอีก ๑ เท่า โดยลดลงตามส่วนของระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเข้าปฏิบัติตามราชการ ทั้งนี้ ตามข้อ ๕ วรรคสอง ของสัญญาพิพาท ซึ่งคิดเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๓๙,๑๙๒.๗๗ บาท แต่เมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำเงินจำนวน ๙๓๙,๑๙๓ บาท มาชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องชำระหนี้เพิ่มเติมหรือดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกแต่อย่างใด พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๙/๒๕๕๗ (ประชุมใหญ่))

๙.๓ คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

๙.๓.๑ คดีพิพาทเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คส.๘/๒๕๕๗

(ก) สรุปคำฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจตคนฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจตคนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการก่อสร้างเขื่อนพลังงานไฟฟ้าไชยะบุรี กำลังการผลิตไฟฟ้าขนาด ๑,๒๘๕ เมกะวัตต์ ขึ้นบนแม่น้ำโขงบริเวณจังหวัดไชยะบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ) ได้มีมติเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจการรับซื้อไฟฟ้าโครงการเขื่อนไชยะบุรี (Tariff MOU) ระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) กับบริษัท ช. โดยมีการซื้อขายไฟฟ้า ณ ชายแดน จำนวน ๑,๒๒๐ เมกะวัตต์ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ (คณะรัฐมนตรี) ได้มีมติรับทราบร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ต่อมา เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และบริษัท ช. จึงได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกันอันนำไปสู่การลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าเขื่อนไชยะบุรี ต่อมา เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (กระทรวงพลังงาน) อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าได้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ มีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (Power Purchase

Agreement : PPA) กับบริษัท ช. ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากเขื่อนไซยะบุรี จำนวน ๑,๒๒๐ เมกะวัตต์ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนเห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และที่ ๕ ที่เห็นชอบตามข้อเสนอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเลยไม่ตรวจสอบหรือระงับการดำเนินโครงการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้ ๑. ให้พิพากษาว่าโครงการสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจากเขื่อนไซยะบุรีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นโครงการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้มีคำสั่งยกเลิกโครงการดังกล่าว ๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และมติของรัฐบาล รวมทั้งการแจ้งข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเหมาะสม การรับฟังความคิดเห็นอย่างเพียงพอและจริงจัง และการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ทั้งในฝั่งไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะได้รับผลกระทบจากอันตรายข้ามพรมแดน ก่อนที่จะดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อไฟฟ้าจากโครงการเขื่อนไซยะบุรี และ ๓. ให้ยกเลิกมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ในการอนุมัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินโครงการสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจากโครงการเขื่อนไซยะบุรี

สิทธิชุมชน ผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบโดยตรงและมากเป็นพิเศษกว่าบุคคลทั่วไปและการฟ้องคดีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(ข) สรุปคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนฟ้องว่า กระบวนการดำเนินการเพื่อจัดซื้อไฟฟ้าโครงการเขื่อนไซยะบุรีในขั้นตอนต่างๆ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าได้กระทำแล้วไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาคำขอท้ายฟ้องแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนมีความประสงค์อันแท้จริง คือ ต้องการให้ศาลปกครองมีคำสั่งบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และมติของรัฐบาล รวมทั้งการแจ้งข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเหมาะสม การรับฟังความคิดเห็นอย่างเพียงพอและจริงจัง และการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนในนามเครือข่ายประชาชนแปดจังหวัดลุ่มน้ำโขงเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาและประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่แปดจังหวัดริมฝั่งแม่น้ำโขง อันได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบโดยตรงและมากเป็นพิเศษกว่าบุคคลทั่วไปที่มีได้อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพในพื้นที่แปดจังหวัดริมฝั่งแม่น้ำโขง ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนจึงมีสิทธิมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน และสิทธิดังกล่าวย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสมตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนจึงเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการรื้อถอนการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้า และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนได้รับจำต้องมีคำสั่งโดยสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และมติของรัฐบาล รวมทั้งการแจ้งข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเหมาะสม การรับฟังความคิดเห็นอย่างเพียงพอและจริงจัง และการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง

และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามนัย มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และโดยที่ไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายก่อนการฟ้องคดีไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้อง ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนแต่อย่างใด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ โดยกรมทรัพยากรน้ำได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและ ผู้ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนไซยะบุรีตามระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และ ข้อตกลง (Procedure for Notification Prior Consultation and Agreement : PNPCA) จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ ณ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ อำเภอ เชียงคน จังหวัดเลย ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม และครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพมหานคร โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนอ้างว่าเป็นการให้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน เพียงพอและไม่สามารถตอบคำถามหรือข้อสงสัยในประเด็นเรื่องผลกระทบต่อประชาชนได้ รวมทั้งเป็นการรับฟังความคิดเห็น ไม่ทั่วถึงทุกจังหวัดที่อยู่ติดแม่น้ำโขงที่มีจำนวนทั้งสิ้นแปดจังหวัด จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนรู้หรือควรรู้ถึงเหตุ แห่งการฟ้องคดีข้อหาอย่างช้าที่สุดในวันดังกล่าว การที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองขึ้นต้นเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงพัน กำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว แต่การฟ้องคดีของผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนเป็นการคุ้มครองและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทาง ชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อนามัยของประชาชนในพื้นที่แปดจังหวัดริมฝั่งแม่น้ำโขง อันเป็นชุมชนท้องถิ่นของผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคน กรณีถือได้ว่าเป็น การฟ้องคดีเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม ศาลปกครองย่อมมีอำนาจที่จะรับคดีนี้ไว้พิจารณาได้ ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจาก สารบบความนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยบางส่วน

จึงมีคำสั่งแก้คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสามสืบเจ็ดคนเฉพาะ ในส่วนที่ฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และมติของรัฐบาล รวมทั้งการแจ้งข้อมูลและ การเผยแพร่ข้อมูลอย่างเหมาะสม การรับฟังความคิดเห็นอย่างเพียงพอและจริงจัง และการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคมไว้พิจารณา นอกจากนี้ก็ให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น

๙.๓.๒ คดีพิพาทเกี่ยวกับสาธารณูปโภค คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๗

(ก) สรุปคำฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีทั้งสามฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขาทั้งสองข้างขาดตั้งแต่กำเนิด ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และ ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ขาทั้งสองข้างไม่มีความรู้สึกอันเกิดจากอุบัติเหตุไม่สามารถเคลื่อนไหวได้และเป็นคนพิการ ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากการที่สถานีรถไฟจำนวน ๑๘ สถานี ไม่มีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ฟ้องคดีทั้งสาม ในฐานะผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ หรือคนพิการประเภทอื่นแต่อย่างใด และสถานีรถไฟอีก ๕ สถานี มีการก่อสร้าง ทางขึ้น - ลง เป็นบันไดเลื่อนด้วยระบบไฟฟ้าและมีลิฟท์ในบางจุด แต่ไม่มีทางลาดในพื้นที่ต่างระดับ ไม่มีแผนผังหรือป้าย ดัดประกาศทุกชนิดขนาดใหญ่และติดไฟให้คนสายตาเลือนรางเห็นชัดเจน ไม่มีป้ายบอกทางชัดเจนพร้อมด้วยข้อมูลตาราง การเดินรถเป็นตัวอักษรเบรลล์และตัวพิมพ์ใหญ่ ไม่จัดทำเครื่องโทรสารสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และไม่มีป้ายอักษรวิ้งให้ข้อมูลพร้อมประกาศโดยใช้เสียง ทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามและคนพิการทั่วไปไม่ได้รับความสะดวก และต้องอาศัยการช่วยเหลือจากประชาชนโดยทั่วไป นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ดำเนินการจัด

สิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวให้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร ที่ ๑ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ ๒ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการโยธา ที่ ๓ บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่ ๔) ได้รับทราบและตกลงว่าจะร่วมกันสำรวจตรวจสอบและเก็บรายละเอียด แต่เพิกเฉย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดทำลิฟท์ที่สถานีขนส่งทั้ง ๒๓ สถานี ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดทำอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่สถานีขนส่งทั้ง ๒๓ สถานี และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกบนรถไฟฟ้า คือ ให้จัดที่วางสำหรับเก้าอี้คนพิการให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร และให้มีราวสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร บริเวณทางขึ้นลง และติดตั้งสัญลักษณ์คนพิการไว้ทั้งในและนอกตัวรถคันที่จัดไว้สำหรับคนพิการ

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ในการแก้ไขปรับปรุงลักษณะอาคารสถานีรถไฟฟ้า
ลักษณะยานพาหนะที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการตามกฎหมาย

(ข) สรุปคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ทำสัญญาสัมปทานระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๓๔ ก่อนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจะออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือบริการสาธารณะอื่นที่ต้องมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ และคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจะออกระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยมาตรฐานอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งไม่อาจใช้บังคับกับสัญญาสัมปทานดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่มีบทเฉพาะกาลกำหนดให้ไม่ใช้บังคับกับอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือบริการสาธารณะอื่นที่มีอยู่ก่อนที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ เมื่อกฎกระทรวงและระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้วย่อมเป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าของอาคารสถานีขนส่งมวลชนที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว โดยการแก้ไขปรับปรุงลักษณะอาคารสถานีรถไฟฟ้า ลักษณะยานพาหนะที่ต้องมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการตามรายละเอียดของอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงและระเบียบดังกล่าว ข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดให้มีทางขึ้น - ลง เป็นบันไดเลื่อนด้วยระบบไฟฟ้าและมีลิฟท์ในบางจุดเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการที่สถานีขนส่งแล้วจำนวน ๕ สถานี จากจำนวนสถานีขนส่งรวมทั้งสิ้น ๒๓ สถานี อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้แสดงให้เห็นศาลเห็นโดยชัดแจ้งว่าเหตุที่มีได้จัดให้มีลิฟท์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการที่สถานีขนส่งอีก ๑๘ สถานี และจัดให้มีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงอื่นๆ แก่คนพิการ รวมทั้งสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่ามีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการที่สถานีขนส่งและรถรางนั้น อยู่ในวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะดำเนินการได้ ดังนั้น เมื่อนับตั้งแต่วันที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยมาตรฐานอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นระยะเวลากว่า ๖ ปี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงจัดให้มีทางขึ้น - ลงเป็นบันไดเลื่อนด้วยระบบไฟฟ้า

และมีสิทธิในบางจุดที่สถานีขนส่งจำนวน ๕ สถานี จากสถานีขนส่งรวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๓ สถานี จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษาลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังนี้

๑. จัดทำลิฟท์ที่สถานีขนส่งทั้ง ๒๓ สถานี ๒. จัดทำอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่สถานีขนส่งทั้ง ๒๓ สถานี และ ๓. จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกบนรถไฟฟ้า คือ ให้จัดที่ว่างสำหรับเก้าอี้เข็นคนพิการให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เซนติเมตร และให้มีราวจับสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร บริเวณทางขึ้นลง และติดตั้งสัญลักษณ์คนพิการไว้ทั้งในและนอกตัวรถคันที่จัดไว้สำหรับคนพิการตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษา กับให้ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสามในประเด็นที่สาม โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้ความร่วมมือสนับสนุนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการจัดให้มีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ รวมทั้งสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่ามีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ ในฐานะผู้มีสิทธิครอบครอง และใช้สอยอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จัดสร้างขึ้น รวมทั้งเป็นเจ้าของอุปกรณ์และเครื่องมือควบคุมตามสัญญาสัมปทานระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ (๓) ข้อ ๖ และข้อ ๗ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยมาตรฐานอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๙.๓.๓ คดีพิพาทเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๑๕/๒๕๕๗

(ก) สรุปคำฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตจากสหพันธ์ฟุตบอลระหว่างประเทศ (Federation International de Football Association : FIFA) ให้เป็นผู้แพร่ภาพและเสียงการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายและได้ทำสัญญากับสหพันธ์ฟุตบอลระหว่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๘ โดยผู้ฟ้องคดีต้องชำระค่าตอบแทนการได้รับสิทธิในการเผยแพร่การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๑๐) และปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (พ.ศ. ๒๐๑๔) ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง (สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่ ๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่ ๒) ได้ร่วมกันออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งข้อ ๑ ของประกาศดังกล่าวกำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖) ประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ฟ้องคดีในการประกอบกิจการดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นการเอื้อประโยชน์ให้เฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ในระบบคลื่นความถี่ซึ่งมีเพียง ๖ สถานี บริษัท อ. ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นบริษัทในเครือ มีสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ (โทรทัศน์ดาวเทียม) อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเผยแพร่ในสถานีโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่เท่านั้น ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งมีให้นำประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ มาใช้บังคับกับการเผยแพร่การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย และให้ยกเลิกประกาศดังกล่าว

การใช้อำนาจดุลพินิจในการออกกฎหมายต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลที่มีอยู่เดิมด้วย

(ข) สรุปคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

กรณีการออกคำสั่งทางปกครองหรือกฎนั้น เหตุแห่งการไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมหมายความรวมถึง การใช้ดุลพินิจโดยมิชอบด้วย เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะมีการออกประกาศที่พิพาท ข้อเท็จจริงปรากฏต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้วว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้แสดงความเห็นคัดค้านต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในระหว่างที่มีการพิจารณาเพื่อจะออกประกาศที่พิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงสมควรต้องใช้ดุลพินิจในการออกประกาศดังกล่าวให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทรงสิทธิในรายการดังกล่าวอยู่ในเวลานั้น การใช้อำนาจในการออกประกาศที่พิพาทจึงต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งมีสิทธิอยู่ก่อนที่จะออกประกาศที่พิพาทด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ฟ้องคดีเป็นบริษัทในเครือของบริษัท อ. ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ประเภทธุรกิจ และมีสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมจำนวน ๔ ช่อง ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิหาประโยชน์ในทางพาณิชย์จากการเผยแพร่รายการดังกล่าวทางสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมซึ่งเป็นบริการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ อันเป็นกิจการในเครือเดียวกับกิจการของผู้ฟ้องคดีได้ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีประมูลได้ช่องสัญญาณบริการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่หรือทีวีดิจิตอลนั้น เป็นกรณีที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้มีการฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงสมควรต้องกำหนดบทเฉพาะกาลหรือกำหนดมาตรการชดเชยหรือบรรเทาความเสียหายของผู้ฟ้องคดีที่มีสิทธิอยู่เดิมซึ่งกรณีการกำหนดมาตรการชดเชยหรือบรรเทาความเสียหายนี้ ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใช้เป็นฐานอำนาจในการออกประกาศที่พิพาท ได้บัญญัติไว้ในวรรคสองให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาจพิจารณาสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกองทุน หรือสนับสนุนหรือส่งเสริมด้วยวิธีการอื่น อันเป็นการชดเชยต่อผู้รับใบอนุญาตที่ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีก่อนออกประกาศที่พิพาทได้ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีการพิจารณกรณีดังกล่าวก่อนออกประกาศที่พิพาทแต่อย่างใด ส่วนกรณีที่มีการเผยแพร่รายการฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายทางบริการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับชมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ (ค.ศ. ๑๙๙๘) และในการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๑๐) ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ก็ได้นำรายการฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายเผยแพร่ทางบริการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่นั้น การได้รับชมดังกล่าวจึงไม่ใช่สิทธิที่มีกฎหมายรับรองให้ดำรงอยู่โดยไม่อาจลบล้างได้ ดังนั้น การนำข้อกำหนดตามข้อ ๓ ประกอบกับรายการลำดับที่ ๗ ของภาคผนวกตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรื่องหลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่กำหนดให้การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย (FIFA World Cup Final) เป็นรายการโทรทัศน์ที่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ภายใต้การให้บริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปเท่านั้น มาใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับสิทธิในการเผยแพร่ภาพและเสียงการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายปี ค.ศ. ๒๐๑๔ อยู่แล้วในขณะที่ออกประกาศดังกล่าว จึงไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีและเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงไม่อาจนำประกาศดังกล่าวมาใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ได้ แต่ประกาศดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับกรณีอื่นอันเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะอยู่เช่นเดิม ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนข้อ ๓ ประกอบกับรายการลำดับที่ ๗ ของภาคผนวกตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ เฉพาะในส่วนที่มีผลกระทบต่อสิทธิ

ของบุคคลที่ได้ทรงไว้โดยชอบแล้วก่อนมีการออกประกาศ ดังเช่นกรณีของผู้ฟ้องคดีนี้ ทั้งนี้ โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลัง นับตั้งแต่วันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วนเนื่องจากคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลอื่นดังกล่าวเป็นการพิพากษาเกินคำขอ

พิพากษาแก้เป็นให้เพิกถอนข้อ ๓ ประกอบกับรายการลำดับที่ ๗ ของภาคผนวกตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยกำหนดเงื่อนไขให้การเพิกถอนมีผลเฉพาะแก่ผู้ฟ้องคดีในการแพร่ภาพและเสียงการแข่งขันฟุตบอลโลก รอบสุดท้ายปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) เท่านั้น ทั้งนี้ นับตั้งแต่วันที่ประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ โดยประกาศดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับกรณีอื่นอยู่เช่นเดิม

๑๐. การเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST)

ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างค่านิยม และการหล่อหลอมวัฒนธรรมการทำงานที่มีธรรมาภิบาล มีมาตรฐาน มีจิตใจที่เอื้อต่อการให้บริการที่ดี กระตุ้นให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการ มีความรับผิดชอบต่อองค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง ให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลปกครอง โดยได้จัดทำแผนเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง รวมทั้งจัดกิจกรรมตามแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครองเพื่อให้บุคลากรศาลปกครองปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมศาลปกครองอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดกิจกรรมคัดเลือกทีมตัวอย่าง การสำรวจระดับการรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมศาลปกครอง การจัดกิจกรรมวันวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST Day) ในวันครบรอบการก่อตั้งศาลปกครอง

กิจกรรมวันวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST Day)

นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมคัดเลือกบุคคลตัวอย่างของวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ปுகุฝงวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) ให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร ตลอดจนเพื่อยกย่อง และเชิดชูผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) คณะกรรมการ คัดเลือกบุคคลตัวอย่างของวัฒนธรรมศาลปกครองได้พิจารณาคัดเลือกบุคคลตัวอย่างจาก ๓ องค์กรประกอบด้วยกัน คือ ๑) การมีพฤติกรรมสอดคล้องตามตัวแบบพฤติกรรมของวัฒนธรรมศาลปกครอง ๒) การแสดงพฤติกรรมเป็นที่ประจักษ์ และ ๓) การยอมรับจากบุคคลรอบข้างและการเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรอื่นๆ ผลปรากฏว่า มีผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นบุคคลตัวอย่าง ของวัฒนธรรมศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๕ คน ได้แก่

- (๑) นายกิตติ นินาสะวัต พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ กลุ่มอำนวยการคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง นครศรีธรรมราช
- (๒) นางสาวธัญดา เชื้อนาฆ่า เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ กลุ่มบริหารเงินค่าตอบแทนและประโยชน์ เกื้อกูล สำนักบริหารการเงินและต้นทุน
- (๓) นายภานุวัฑฒ์ ทองชาติ พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานคดี สำนักกฎหมาย
- (๔) นายวิวรรธน์ เสวตอริยพงษ์ พนักงานคดีปกครองชำนาญการ กลุ่มนิติการ สำนักกฎหมาย
- (๕) นางสาวสุชาดา กุดน่าน้อย เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ กลุ่มบริหารทั่วไป สำนักงาน ศาลปกครองเชียงใหม่

บุคคลตัวอย่างวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

จากซ้ายไปขวา นายกิตติ นินาสะวัต นายวิวรรธน์ เสวตอริยพงษ์ นางสาวสุชาดา กุดน่าน้อย
นางสาวธัญดา เชื้อนาฆ่า และนายภานุวัฑฒ์ ทองชาติ

มุ่งมั่นสู่การเป็นสถาบันหลักของประเทศ
ในการอำนวยความสะดวกธุรกรรมทางปกครอง
ด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว เสมอภาค เป็นธรรม
มีมาตรฐาน มีเหตุผลเป็นที่ยอมรับของสังคม
เฉียวยาอย่างเหมาะสม และทันสถานการณ์

ส่วนที่ ๓ ทิศทางการดำเนินงานระยะต่อไป

ทิศทางการดำเนินงานระยะต่อไป

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมา ศาลปกครองได้นำระบบการบริหารเชิงยุทธศาสตร์มาใช้เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงาน และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์การให้ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชน และทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมากกว่า ๑๔ ปี ศาลปกครองได้พิจารณาพิพากษาคดีแล้วเสร็จจำนวนทั้งสิ้น ๘๒,๘๖๖ คดี ซึ่งหลายคดีเป็นคดีสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชนและสังคมในวงกว้างและอยู่ในความสนใจของประชาชน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการดำเนินงานที่ผ่านมา ศาลปกครองจะประสบความสำเร็จในหลายด้าน แต่ก็ยังมีปัญหาและข้อจำกัดบางประการที่ทำให้การดำเนินงานของศาลปกครองยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร อาทิ การจัดการกับคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง ซึ่งยังมีจำนวนมากอันเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครองยังถูกฟ้องคดีปกครองในอัตราที่สูง อีกทั้งลักษณะคดียังมีความหลากหลายซับซ้อนและมีลักษณะเฉพาะที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพิ่มมากขึ้น จำนวนตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองที่มีอยู่ยังไม่สอดคล้องกับจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อปริมาณคดีค้างยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองและไม่สามารถเข้าถึงศาลปกครองได้โดยสะดวกและทั่วถึงเท่าที่ควร ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเนื่องจากศาลปกครองไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ทั้งในงานให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ การพัฒนาบุคลากรภายใน ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารศาลปกครองในภูมิภาคทำให้ยังไม่สามารถเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคได้ครบตามที่ได้กฎหมายกำหนด กอปรกับบริบทและสถานการณ์ภายนอกองค์การที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งการเปลี่ยนแปลงในด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ทางวิชาการ เพื่อยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเทียบเท่าระดับสากล สามารถสนองต่อความคาดหวังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนที่มีต่อการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง ศาลปกครองจึงได้นำประเด็นท้าทายการทำงานต่างๆ ดังกล่าวมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์การดำเนินงานเพื่อใช้เป็นทิศทางขับเคลื่อนศาลปกครองให้บรรลุวิสัยทัศน์ของศาลปกครองตามแผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้

“ศาลปกครองเป็นสถาบันหลักที่ใช้อำนาจตุลาการในการอำนวยความสะดวกทางปกครองตามหลักนิติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานในระดับสากล ก่อให้เกิดบรรทัดฐานการบริหารราชการแผ่นดิน และสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับประโยชน์สาธารณะ”

โดยมีพันธกิจและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ดังนี้

- พันธกิจที่ ๑** พิจารณาคดีและบังคับคดีปกครองด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม รวดเร็ว และเกิดสัมฤทธิ์ผลทุกภาคส่วนในสังคมเข้าถึงการอำนวยความสะดวกทางปกครองได้โดยง่าย และทั่วถึง
- พันธกิจที่ ๒** วางหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการใช้อำนาจทางปกครองที่เป็นธรรม เพื่อป้องกันและลดการเกิดข้อพิพาททางปกครอง
- พันธกิจที่ ๓** ยกกระดับการดำเนินงานของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และมีธรรมาภิบาล เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ

พันธกิจที่ ๔ เสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายปกครองและหลักปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาของศาลปกครองให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

พันธกิจที่ ๕ เสริมสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยทั้ง ๕ พันธกิจดังกล่าวจะดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างและพัฒนามาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มรูปแบบ วิธีการ และช่องทางที่หลากหลายในการเข้าถึงการอำนวยความสะดวกทางปกครอง เพื่อให้คู่กรณีได้รับการอำนวยความสะดวกทางปกครองด้วยความรวดเร็วภายในกรอบเวลามาตรฐานที่กำหนด และเป็นธรรม และประชาชนสามารถเข้าถึงศาลปกครองได้โดยง่าย สะดวก และทั่วถึง โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ดังนี้

- ๑.๑ พัฒนาระบบและกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครองให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๒ พัฒนาระบบบริหารจัดการคดีปกครองให้มีคุณภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อรองรับปริมาณคดีและความซับซ้อนของคดีที่เพิ่มขึ้น
- ๑.๓ จัดอัตรากำลังของตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองที่ทำหน้าที่ช่วยเหลืองานตุลาการให้เหมาะสม เพื่อลดปริมาณคดีค้างการพิจารณา และเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายแก่คู่กรณีได้ทันกาล
- ๑.๔ เสริมสร้างความเชี่ยวชาญให้ตุลาการศาลปกครองในการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครอง
- ๑.๕ เสริมสร้างความชำนาญและเพิ่มพูนสมรรถนะของพนักงานคดีปกครองให้สามารถสนับสนุนการทำงานให้กับตุลาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๖ พัฒนาระบบสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๑.๗ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๑.๘ ปรับปรุงมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบังคับคดีปกครอง
- ๑.๙ จัดตั้งศาลปกครองให้ครอบคลุมในทุกภูมิภาคเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการอำนวยความสะดวกของศาลปกครองได้สะดวก และทั่วถึง ยิ่งขึ้น
- ๑.๑๐ พัฒนารูปแบบ วิธีการ และช่องทางที่หลากหลายในการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อวางหลักกฎหมายปกครองและหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างเป็นระบบ และทั่วถึง เพื่อให้คำวินิจฉัยของศาลปกครองมีคุณภาพและมีมาตรฐานในระดับสากล ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ดังนี้

- ๒.๑ พัฒนาคูณภาพคำพิพากษา/คำสั่ง ของศาลปกครองให้เป็นมาตรฐานสากล และมีบรรทัดฐานเดียวกันอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒ เสริมสร้างความรู้จากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้กลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบ และทั่วถึง
- ๒.๓ พัฒนารูปแบบ วิธีการ และช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างเป็นระบบ และทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีความรวดเร็วและมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับสากล เพื่อให้บริการแก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการอำนวยความสะดวกและการให้บริการของศาลปกครอง โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ดังนี้

- ๓.๑ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหลายหน่วยงาน
- ๓.๒ พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และทันต่อสถานการณ์
- ๓.๓ พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะตามความต้องการและปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ
- ๓.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้บริการประชาชนและรองรับการทำงานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- ๓.๕ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้เอื้อต่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล
- ๓.๖ พัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรในเชิงรุก
- ๓.๗ พัฒนาระบบการเงินและบัญชี การบริหารทรัพย์สิน ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และคุ้มค่า
- ๓.๘ พัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรศาลปกครอง ให้มีความเหมาะสมเพิ่มขึ้น
- ๓.๙ พัฒนาระบบบริหารองค์กรให้ตอบสนองในเชิงยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาระบบบริหารงานศาล จัดการองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาการอำนวยความสะดวกทางปกครอง เพื่อเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง มุ่งองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบบริหารงานศาลและกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ดังนี้

- ๔.๑ สร้างองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานทางวิชาการ
- ๔.๒ ส่งเสริมการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบบริหารงานศาลและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองอย่างต่อเนื่อง

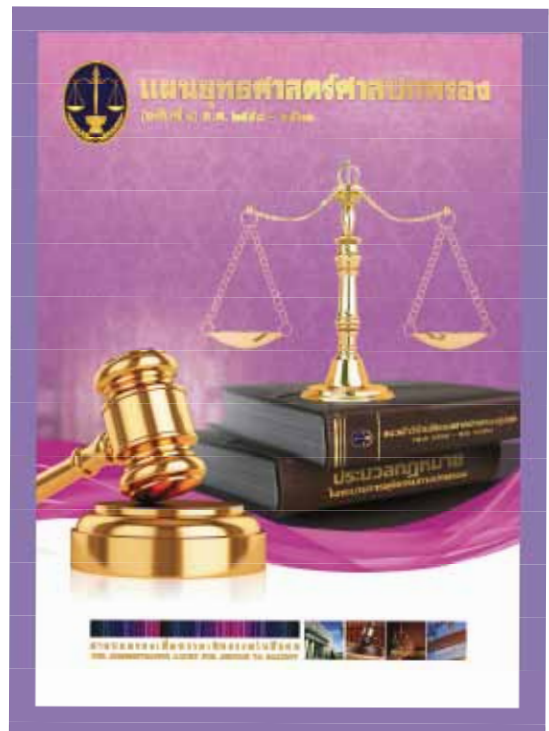

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนารูปแบบ กลไก การประสานและบูรณาการความสัมพันธ์ และความร่วมมือทางวิชาการ กับภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ เพื่อให้ศาลปกครองมีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการที่กว้างขวาง และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ดังนี้

- ๕.๑ เสริมสร้างความสัมพันธ์และขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายในประเทศ ผ่านกลไกความร่วมมือในรูปแบบ วิธีการ และช่องทางที่หลากหลาย
- ๕.๒ เสริมสร้างความสัมพันธ์และขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานต่างประเทศ ผ่านกลไกความร่วมมือในรูปแบบ วิธีการ และช่องทางที่หลากหลาย

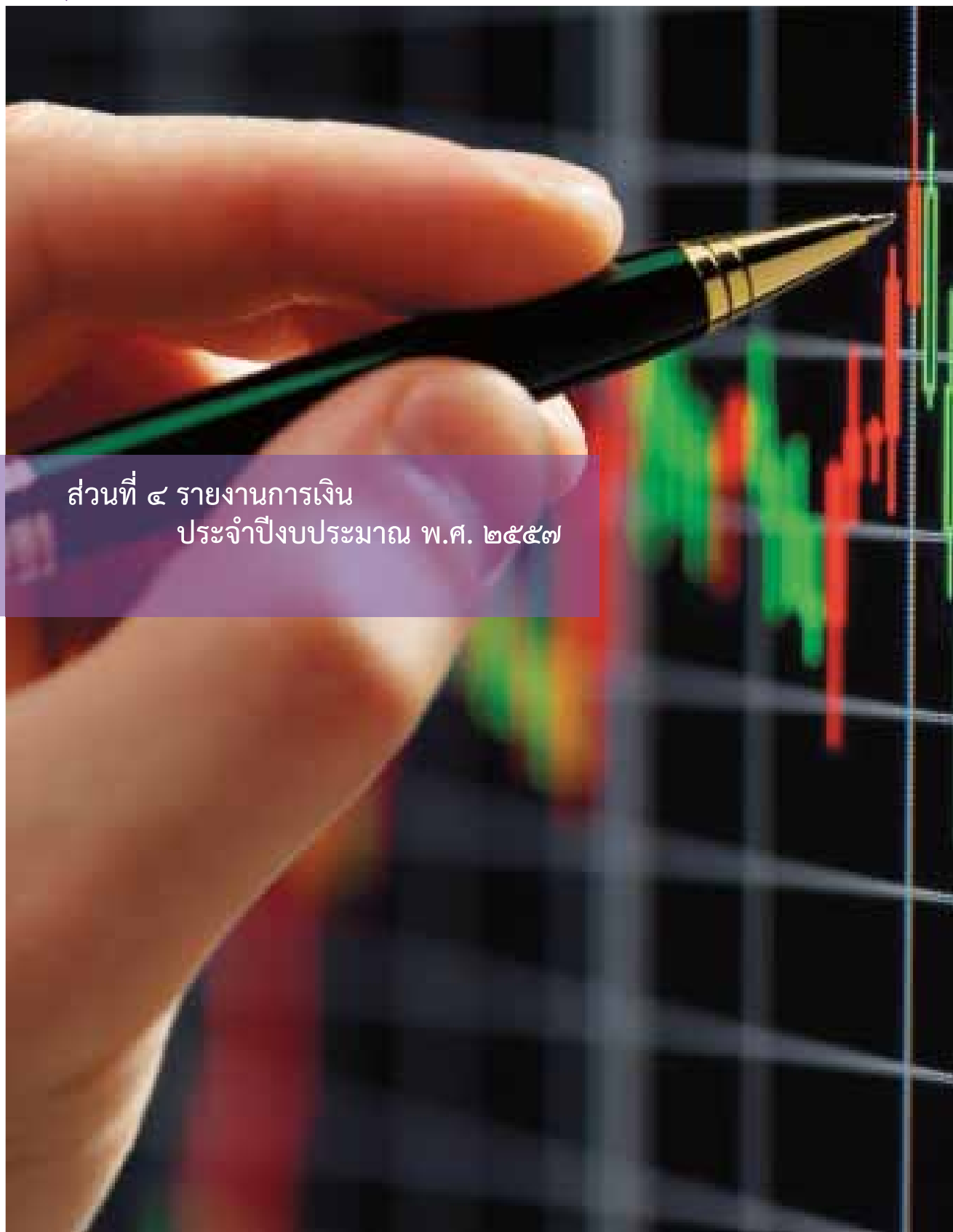
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงาน จริยธรรม และธรรมาภิบาล ภายในองค์กร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของทุกภาคส่วนในสังคมต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง เพื่อให้ระบบบริหารจัดการภายในองค์กรมีธรรมาภิบาล และบุคลากรของศาลปกครองปฏิบัติงานโดยยึดวัฒนธรรมศาลปกครอง โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ดังนี้

- ๖.๑ กระตุ้นให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มความสามารถ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง ที่มีธรรมาภิบาลให้ชัดเจน และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น
- ๖.๒ เสริมสร้างธรรมาภิบาลภายในองค์กร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง

เร่งยกระดับมาตรฐานการทำงานของศาลปกครอง
ให้เทียบเท่าระดับสากล

ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ประธานศาลปกครองสูงสุด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตามตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของหน่วยงาน เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 และผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

(นางนันทกา ตันสกุล)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 19

(นางศรีสมร ทองดี)

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วันที่ 20 มีนาคม 2558

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2557

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2557	2556
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	3,143,098,328.43	3,089,766,192.45
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	83,200,553.98	67,699,968.60
วัสดุคงเหลือ		3,859,047.22	6,559,954.10
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		3,230,157,929.63	3,164,026,115.15
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	6	1,493,857,986.49	1,004,665,338.78
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	7	5,885,348.34	9,048,648.84
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	8	2,395,839.00	2,120,300.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,502,139,173.83	1,015,834,287.62
รวมสินทรัพย์		4,732,297,103.46	4,179,860,402.77

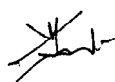
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2557

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ		
		2557	2556
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	9	98,528,407.49	160,207,001.87
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	10	52,207,241.45	59,702,664.43
เงินรับฝากระยะสั้น	11	2,318,313.07	2,234,556.44
รวมหนี้สินหมุนเวียน		153,053,962.01	222,144,222.74
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	12	16,052,712.61	21,076,271.20
เงินรับฝากระยะยาว	13	2,269,120,343.25	1,768,554,921.36
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		2,285,173,055.86	1,789,631,192.56
รวมหนี้สิน		2,438,227,017.87	2,011,775,415.30
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		2,294,070,085.59	2,168,084,987.47
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		36,516,048.42	36,516,048.42
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		2,257,554,037.17	2,131,568,939.05
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		2,294,070,085.59	2,168,084,987.47

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางสาวเตือนใจ นิเมกุล)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน

(นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557

		(หน่วย : บาท)	
	หมายเหตุ	2557	2556
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	15	2,237,929,797.50	1,937,613,867.81
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	16	31,179,835.00	22,814,024.00
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	17	5,192,932.62	5,545,897.27
รายได้อื่น	18	117,049.01	513,908.42
รวมรายได้		2,274,419,614.13	1,966,487,697.50
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	19	1,685,280,541.82	1,551,628,262.39
ค่าบำเหน็จบำนาญ	20	40,571,341.76	33,835,497.28
ค่าตอบแทน	21	452,476.00	598,529.00
ค่าใช้จ่าย	22	216,060,973.53	210,186,554.63
ค่าวัสดุ	23	28,142,466.89	27,955,978.37
ค่าสาธารณูปโภค	24	64,779,315.60	64,940,015.43
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	25	109,054,865.01	113,062,745.04
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค		1,603,043.10	1,990,933.33
ค่าใช้จ่ายอื่น		220,160.00	-
รวมค่าใช้จ่าย		2,146,165,183.71	2,004,198,515.47
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		128,254,430.42	(37,710,817.97)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่นของ สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2555 - ตามที่รายงานไว้เดิม	36,516,048.42	2,175,174,152.41	-	2,211,690,200.83
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		(5,894,395.39)		(5,894,395.39)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2555 - หลังการปรับปรุง	36,516,048.42	2,169,279,757.02	-	2,205,795,805.44
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2556				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-			-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		(37,710,817.97)		(37,710,817.97)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน		-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2556	36,516,048.42	2,131,568,939.05	-	2,168,084,987.47
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 - ตามที่รายงานไว้เดิม	36,516,048.42	2,131,568,939.05	-	2,168,084,987.47
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		(2,269,332.30)		(2,269,332.30)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 - หลังการปรับปรุง	36,516,048.42	2,129,299,606.75	-	2,165,815,655.17
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2557				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-			-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		128,254,430.42		128,254,430.42
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน		-		-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2557	36,516,048.42	2,257,554,037.17	-	2,294,070,085.59

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลปกครอง หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานศาลปกครองเป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มีอำนาจหน้าที่และบทบาทสำคัญในการสนับสนุน และพัฒนาให้งานอำนวยความยุติธรรมของศาลปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนและหน่วยงานราชการ

สำนักงานศาลปกครอง ตั้งอยู่ที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในงบการเงินตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่องการนำเสนองบการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.2/ว 237 ลงวันที่ 8 กันยายน 2557 และตามข้อกำหนดในหลักการและนโยบายบัญชีของสำนักงานศาลปกครอง

งบการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ไม่ว่ารายการดังกล่าวจะเป็นรายการที่เกิดจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงานมีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมาย รายการที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึง สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลและอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของงบการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

รอบระยะเวลาบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายบัญชีที่สำคัญ

3.1 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีความเสี่ยงคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

3.2 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

- ที่ดินราชพัสดุที่หน่วยงานครอบครองและใช้ประโยชน์ แต่ไม่ได้เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์จะแสดงข้อมูลเพิ่มเติมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารอยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543-2545 รับรู้เป็นสินทรัพย์ เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000 บาท ขึ้นไป ครุภัณฑ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป รับรู้เป็นสินทรัพย์ เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของอาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐฉบับที่ 2 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยกรมบัญชีกลาง ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	อัตราร้อยละ
อาคารถาวร	20	5
อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	10	10
ค่าตกแต่งอาคาร (ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า)	5	20
สิ่งก่อสร้าง		
- ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	20	5
- ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	10	10
ครุภัณฑ์สำนักงาน	10	10
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	20
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุใช้งาน 15 ปี)	5	20
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	20
ครุภัณฑ์สำรวจ	5	20
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	5	20
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5	20
ครุภัณฑ์อื่น	5	20

3.3 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 4 ปี ในอัตราร้อยละ 25

3.4 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์รับบริจาค โดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

3.5 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ดังนี้

- 1) เมื่อได้รับใบจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ
- 2) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน

3.6 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ รายได้แผ่นดิน และรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นรายงานแยกต่างหาก

3.7 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากเงินโอนและเงินบริจาคจากบุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานภาครัฐรับรู้เมื่อได้รับเงิน ยกเว้นในกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2557	2556
เงินสดในมือ	1,765,609.60	2,015,923.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	3,141,332,718.83	3,087,750,269.45
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,143,098,328.43	3,089,766,192.45

เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเงินสดย่อย นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินฝากสถาบันการเงิน เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย เงินในงบประมาณ จำนวน 812,937,562.09 บาท ซึ่งมีแผนงานโครงการรองรับไว้แล้ว เงินนอกงบประมาณ จำนวน 7,178,659.40 บาท และ เงินค่าธรรมเนียมศาล เงินกลาง เงินจากการบังคับคดี จำนวน 2,321,216,497.34 บาท

หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2557	2556
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	8,495,170.00	3,042,766.00
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	4,512,590.00	-
เงินจ่ายล่วงหน้า	70,158,077.29	64,518,755.40
รายได้ค้างรับ	-	17,236.00
รวม	83,165,837.29	67,578,757.40
ลูกหนี้อื่น-บุคคลภายนอก	101.07	-
ลูกหนี้อื่น-บุคคลภายใน	34,615.62	121,211.20
รวม	34,716.69	121,211.20
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	83,200,553.98	67,699,968.60

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

(หน่วย:บาท)

ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและ การส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและ การส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและ การส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2557	3,173,850.00	-	9,833,910.00	13,007,760.00
2556	2,099,946.00	-	942,820.00	3,042,766.00

หมายเหตุ 6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน สำนักงานศาลปกครองได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินของที่ราชพัสดุ และกรมป่าไม้ ทำการก่อสร้างอาคารที่ทำการ สำนักงานศาลปกครองภูมิภาค จำนวน 14 แห่ง ดังนี้

1. สศก.ระยอง หมายเลขทะเบียนที่ รย. 96 ต.เนินพระ อ.เมืองระยอง จ.ระยอง เนื้อที่ 3-1-88 ไร่
2. สศก.สงขลา หมายเลขทะเบียนที่ สข. 1100 ต.พะวง อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา เนื้อที่ 10-0-00 ไร่
3. สศก.เชียงใหม่ หมายเลขทะเบียนที่ ชม. 40 (บางส่วน) ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เนื้อที่ 12-3-00 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ ชม.1723 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ เนื้อที่ 12-1-97 ไร่ รวมเนื้อที่ 25-0-97 ไร่
4. สศก.นครราชสีมา หมายเลขทะเบียนที่ นม. 207 ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา เนื้อที่ 18-1-81.40 ไร่
5. สศก.อุบลราชธานี หมายเลขทะเบียนที่ อบ. 1441 (บางส่วน) ต.แจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี เนื้อที่ 16-2-26 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ อบ. 1441 ต.แจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี เนื้อที่ 9-3-54 ไร่ รวมเนื้อที่ 26-1-80 ไร่
6. สศก.นครศรีธรรมราช ประกาศกรมป่าไม้ ฉบับที่ 18/2549 ลงวันที่ 12 กันยายน 2549 อนุญาตให้ สำนักงานศาลปกครองเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ต.หนองหงส์ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช เนื้อที่ 11-3-52 ไร่
7. สศก.ภูเก็ต หมายเลขทะเบียนที่ ภก. 153 (บางส่วน) ต.ไม้ขาว อ.ถลาง จ.ภูเก็ต เนื้อที่ 19-1-81 ไร่
8. สศก.เพชรบุรี หมายเลขทะเบียนที่ พบ. 261 (บางส่วน) ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี เนื้อที่ 20-0-00 ไร่
9. สศก.นครสวรรค์ หมายเลขทะเบียนที่ นว. 202 (บางส่วน) ต.กลางแดด อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ เนื้อที่ 48-0-00 ไร่
10. สศก.ขอนแก่น หมายเลขทะเบียนที่ อ.ขก.1 ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.ขอนแก่น เนื้อที่ 34-2-37.30 ไร่
11. สศก.ยะลา หมายเลขทะเบียนที่ ยล. 473 (บางส่วน) ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา จ.ยะลา เนื้อที่ 33-0-21 ไร่
12. สศก.อุดรธานี หมายเลขทะเบียนที่ อต. 2577 ต.บ้านขาว อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี เนื้อที่ 13-0-10 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ อต. 2577 ต.บ้านขาว อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี เนื้อที่ 8-0-20 ไร่ รวมเนื้อที่ 21-0-30 ไร่
13. สศก.พิษณุโลก หมายเลขทะเบียนที่ พล. 481 ต.ท่าทอง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก เนื้อที่ 15-0-00 ไร่
14. สศก.สุพรรณบุรี หมายเลขทะเบียนที่ สพ. 789 ต.สนามชัย อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี เนื้อที่ 13-1-41 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ สพ. 790 ต.สนามชัย อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี เนื้อที่ 6-2-59 ไร่ รวมเนื้อที่ 20-0-00 ไร่

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	984,397,090.03	857,500,613.57
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(317,702,110.61)	(279,357,535.64)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง-สุทธิ	666,694,979.42	578,143,077.93
ครุภัณฑ์	718,775,195.81	748,029,335.92
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์	(559,878,220.22)	(541,792,103.94)
ครุภัณฑ์-สุทธิ	158,896,975.59	206,237,231.98
งานระหว่างก่อสร้าง	668,266,031.48	220,285,028.87
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	1,493,857,986.49	1,004,665,338.78

หมายเหตุ 7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	148,490,299.53	148,358,362.11
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม-โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(142,604,951.19)	(139,309,713.27)
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	5,885,348.34	9,048,648.84

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
เงินประกันสัญญาเช่าอาคาร	2,119,800.00	2,119,800.00
เงินประกันทรัพย์สินอื่น	276,039.00	500.00
รวม สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	2,395,839.00	2,120,300.00

หมายเหตุ 9 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
เจ้าหนี้การค้า	34,007,394.03	103,740,603.64
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	8,552,165.80	7,112,284.45
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	20,856,892.68	24,729,963.92
ใบสำคัญค้างจ่าย	35,111,954.98	24,624,149.86
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	98,528,407.49	160,207,001.87

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	52,207,241.45	59,702,664.43
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	52,207,241.45	59,702,664.43

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากกระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
เงินรับฝากค่าโทรศัพท์สมทบจ่าย	10,563.25	46,416.95
เงินรับฝากอื่น	69,286.51	291,241.79
เงินประกันสัญญา	2,189,687.10	1,848,121.49
เงินประกันผลงาน	48,776.21	48,776.21
รวม เงินรับฝากกระยะสั้น	2,318,313.07	2,234,556.44

หมายเหตุ 12 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

สำนักงานศาลปกครอง ได้รับบริจาคสินทรัพย์และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่นเพื่อไว้ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
ครุภัณฑ์	14,720,367.85	20,231,777.76
เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ		
- THE ASIA FOUNDATION	-	61,455.00
- มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์	1,332,344.76	783,038.44
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	16,052,712.61	21,076,271.20

หมายเหตุ 13 เงินรับฝากกระยะยาว

เป็นเงินรับฝากประเภทเงินค่าธรรมเนียมศาลที่ได้รับจากผู้ฟ้องคดี เงินที่คู่กรณีนำมาวาง และเงินที่นำมาวางไว้ตามคำสั่งศาล ซึ่งสำนักงานศาลปกครองต้องรับฝากไว้จนกว่าการพิจารณาคดีจะสิ้นสุด ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
เงินรับฝาก-เงินค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ	1,607,528,311.39	1,222,479,323.72
เงินรับฝาก-เงินกลาง	659,106,220.77	544,002,815.41
เงินรับฝาก-จากการบังคับคดี	1,340,850.60	2,071,673.23
เงินรับฝากอื่น-ระยะยาว	1,144,960.49	1,109.00
รวม เงินรับฝากกระยะยาว	2,269,120,343.25	1,768,554,921.36

หมายเหตุ 14 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้		
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	758,562,617.46	745,327,385.51
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	5,548,186.00	749,999.10
รวม	764,110,803.46	746,077,384.61

ภาระผูกพัน (ต่อ)

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

- ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

- ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 และ 2556 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญาได้ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
ไม่เกิน 1 ปี	4,488,190.00	2,165,204.25
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,040,850.00	2,040,850.00
รวม	6,529,040.00	4,206,054.25

หมายเหตุ 15 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	1,438,265,400.00	1,276,741,400.00
รายได้จากงบดำเนินงาน	317,240,800.00	311,147,700.00
รายได้จากงบลงทุน	323,260,500.00	206,675,600.00
รายได้จากงบกลาง	159,163,097.50	143,049,167.81
รวม รายได้จากงบประมาณ	2,237,929,797.50	1,937,613,867.81

หมายเหตุ 16 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
รายได้ค่าบริการ	31,179,835.00	22,814,024.00
รวม รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	31,179,835.00	22,814,024.00

รายได้ค่าบริการ เป็นค่าลงทะเบียนที่เก็บจากบุคคลภายนอก เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมให้บุคคลภายนอก จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) และหลักสูตรกฎหมายปกครอง สำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.)

หมายเหตุ 17 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงาน จากแหล่งอื่น	1,603,043.10	1,990,933.33
รายได้จากการบริจาค	3,589,889.52	3,554,963.94
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	5,192,932.62	5,545,897.27

หมายเหตุ 18 รายได้อื่น

เงินเบิกเกินเรียกคืน
รายได้ค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ
รวม รายได้อื่น

		(หน่วย : บาท)	
		2557	2556
เงินเบิกเกินเรียกคืน		115,937.01	513,021.42
รายได้ค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ		1,112.00	887.00
รวม รายได้อื่น		117,049.01	513,908.42

หมายเหตุ 19 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

เงินเดือน
ค่าล่วงเวลา
เงินประจำตำแหน่ง
ค่าจ้าง
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ
เงินช่วยค่าครองชีพ
เงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง
เงินส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการที่ดีของ
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
ค่ารักษาพยาบาล
เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต
เงินชดเชย กบข.
เงินสมทบ กบข.
เงินสมทบ กสจ.
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม
ค่าเช่าบ้าน
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร

		(หน่วย : บาท)	
		2557	2556
เงินเดือน		757,334,693.92	694,741,984.37
ค่าล่วงเวลา		869,280.00	1,269,840.00
เงินประจำตำแหน่ง		127,644,513.99	125,144,645.01
ค่าจ้าง		12,204,637.48	13,754,352.30
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ		81,309,124.80	77,594,319.17
เงินช่วยค่าครองชีพ		3,966,592.05	13,847,742.44
เงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง		124,295,145.78	114,537,445.11
เงินส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการที่ดีของ ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง		234,122,835.52	216,082,462.03
ค่ารักษาพยาบาล		77,699,439.13	71,694,323.49
เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร		4,031,790.50	3,876,544.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต		177,660.00	124,470.00
เงินชดเชย กบข.		14,628,643.53	13,363,478.98
เงินสมทบ กบข.		21,942,965.48	20,045,218.46
เงินสมทบ กสจ.		111,257.10	109,635.60
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม		4,911,352.00	4,549,981.00
ค่าเช่าบ้าน		21,704,781.46	22,525,338.07
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น		198,325,829.08	158,366,482.36
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร		1,685,280,541.82	1,551,628,262.39

หมายเหตุ 20 ค่าบำเหน็จบำนาญ

บำนาญ
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ
บำเหน็จ
บำเหน็จตกทอด
บำเหน็จดำรงชีพ
ค่ารักษาพยาบาล
เงินช่วยการศึกษาบุตร
บำเหน็จบำนาญอื่น
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ

		(หน่วย : บาท)	
		2557	2556
บำนาญ		28,495,584.01	25,727,579.51
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ		1,454,500.35	1,476,003.36
บำเหน็จ		790,485.80	1,373,645.00
บำเหน็จตกทอด		3,588,581.90	194,541.20
บำเหน็จดำรงชีพ		1,914,298.20	1,600,000.00
ค่ารักษาพยาบาล		3,849,630.49	3,372,028.21
เงินช่วยการศึกษาบุตร		110,480.00	91,700.00
บำเหน็จบำนาญอื่น		367,781.01	-
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ		40,571,341.76	33,835,497.28

หมายเหตุ 21 ค่าตอบแทน

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	62,046.00	167,484.00
ค่าตอบแทนอื่น	390,430.00	431,045.00
รวม ค่าตอบแทน	452,476.00	598,529.00

หมายเหตุ 22 ค่าใช้สอย

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	72,189,234.56	48,494,160.76
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	12,215,963.22	14,213,362.78
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	9,730,790.42	16,269,151.12
ค่าจ้างเหมาบริการ	6,306,872.83	6,513,944.32
ค่าจ้างที่ปรึกษา	7,107,000.00	6,952,000.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	7,580,965.00	8,321,169.00
ค่าเช่า	42,229,994.25	42,697,984.25
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	2,110,928.01	2,829,072.65
ค่าประชาสัมพันธ์	1,164,158.00	1,747,979.00
ค่าใช้สอยอื่น	55,425,067.24	62,147,730.75
รวม ค่าใช้สอย	216,060,973.53	210,186,554.63

หมายเหตุ 23 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
ค่าไฟฟ้า	38,710,400.98	39,431,912.75
ค่าน้ำประปา	1,397,004.35	1,405,522.55
ค่าโทรศัพท์	6,897,819.47	7,156,917.98
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	10,991,890.80	9,078,997.15
ค่าไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	6,140,200.00	7,224,665.00
ค่าสาธารณูปโภคอื่น	642,000.00	642,000.00
รวม ค่าสาธารณูปโภค	64,779,315.60	64,940,015.43

หมายเหตุ 24 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	48,686,030.50	53,206,151.81
ครุภัณฑ์	57,073,596.59	57,058,209.87
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,295,237.92	2,798,383.36
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	109,054,865.01	113,062,745.04

หมายเหตุ 25 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2557	2556
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น		
- มูลนิธิคอนราต อาเดนาวร์	1,507,998.10	1,929,478.33
- THE ASIA FOUNDATION	95,045.00	61,455.00
รวม ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	1,603,043.10	1,990,933.33

หมายเหตุ ๒๖ การจัดประเภทรายการใหม่

ตัวเลขเปรียบเทียบในงบการเงินปี ๒๕๕๖ มีการจัดประเภทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทและการแสดงรายการในงบการเงินปี ๒๕๕๗

	(หน่วย : บาท)		
	ก่อนจัดประเภทใหม่	เพิ่ม/(ลด)	หลังจัดประเภทใหม่
รายได้ค้างรับ	17,236.00	(17,236.00)	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	64,518,755.40	(64,518,755.40)	-
ลูกหนี้ระยะสั้น	3,163,977.20	64,535,991.40	67,699,968.60
รวม	67,699,968.60	0.00	67,699,968.60
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	130,715,193.49	(130,715,193.49)	-
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	726,785,420.08	130,715,193.49	857,500,613.57
ค่าเสื่อมราคาสะสม-ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(112,860,524.02)	112,860,524.02	-
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(166,497,011.62)	(112,860,524.02)	(279,357,535.64)
รวม	578,143,077.93	0.00	578,143,077.93
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	56,062,265.47	(56,062,265.47)	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	541,791.50	(404,132.76) (A)	-
เจ้าหนี้ระยะสั้น	103,740,603.64	56,466,398.23	160,207,001.87
รวม	160,344,660.61	0.00	160,207,001.87
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	59,702,664.43	(59,702,664.43)	-
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	-	59,702,664.43	59,702,664.43
รวม	59,702,664.43	0.00	59,702,664.43

การจัดประเภทรายการใหม่ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	ก่อนจัดประเภทใหม่		เพิ่ม/(ลด)		หลังจัดประเภทใหม่
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-		(137,658.74)	(A)	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	2,096,897.70		(2,096,897.70)		-
เงินรับฝากกระยะสั้น	-		2,234,556.44		2,234,556.44
รวม	2,096,897.70		0.00		2,234,556.44
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	21,076,271.20		(21,076,271.20)		-
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	-		21,076,271.20		21,076,271.20
รวม	21,076,271.20		0.00		21,076,271.20
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	-		22,814,024.00	(B)	22,814,024.00
รายได้อื่น	23,327,932.42	B	(22,814,024.00)	(B)	513,908.42
ค่าใช้จ่ายบุคลากร					
เงินประจำตำแหน่ง	152,364,083.11	C	(27,219,438.10)	(C)	125,144,645.01
ค่าตอบแทน	475,614,693.84	D	(475,614,693.84)	(D)	-
เงินช่วยค่าครองชีพ	-		13,847,742.44		13,847,742.44
เงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง	-		114,537,445.11	(D)	114,537,445.11
เงินส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการที่ดีฯ	-		216,082,462.03		216,082,462.03
ค่าจ้าง	91,348,671.47		(77,594,319.17)		13,754,352.30
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	-		77,594,319.17		77,594,319.17
ค่ารักษาพยาบาล	75,066,351.70	E	(3,372,028.21)	(E)	71,694,323.49
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	42,069,328.04	F	(42,069,328.04)	(F)	-
-	-		27,219,438.10	(C)	
-	-		131,147,044.26	(D)	158,366,482.36
เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	-		3,876,544.00		3,876,544.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	-		124,470.00		124,470.00
เงินชดเชย กบข.	-		13,363,478.98	(F)	13,363,478.98
เงินสมทบ กบข.	-		20,045,218.46		20,045,218.46

การจัดประเภทรายการใหม่ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	ก่อนจัดประเภทใหม่	เพิ่ม/(ลด)	หลังจัดประเภทใหม่
เงินสมทบ กสจ.	-	109,635.60	109,635.60
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	-	4,549,981.00	4,549,981.00
ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลา	1,269,840.00	(1,269,840.00)	-
ค่าล่วงเวลา	-	1,269,840.00	1,269,840.00
รวม	837,732,968.16	(3,372,028.21)	834,360,939.95
ค่าบำเหน็จบำนาญ			
ค่าบำเหน็จบำนาญ	30,463,469.07	3,372,028.21 (E)	33,835,497.28
รวม	30,463,469.07	3,372,028.21	33,835,497.28
ค่าตอบแทน			
ค่าตอบแทนพยาน	103,700.00	(103,700.00)	-
ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจ	327,345.00	(327,345.00)	-
ค่าตอบแทนอื่น	167,484.00	(167,484.00)	-
	-	431,045.00	431,045.00
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	-	167,484.00	167,484.00
รวม	598,529.00	0.00	598,529.00
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายเงินทุนการศึกษา	8,872,462.36	(8,872,462.36)	-
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	39,621,698.40	8,872,462.36	48,494,160.76
ค่าปรับปรุงอาคาร	2,826,632.56	(2,826,632.56)	-
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	13,442,518.56	2,826,632.56	16,269,151.12
ค่าตอบแทนที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ	6,952,000.00	(6,952,000.00)	-
ค่าจ้างที่ปรึกษา	-	6,952,000.00	6,952,000.00
ค่าเบี้ยประชุม	7,774,900.00	(7,774,900.00)	-
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	546,269.00	7,774,900.00	8,321,169.00
ค่าเช่า-ค่าบริการอาคาร	39,334,624.80	(39,334,624.80)	-
ค่าเช่าทรัพย์สิน	3,363,359.45	(3,363,359.45)	-
ค่าเช่า	-	42,697,984.25	42,697,984.25

การจัดประเภทรายการใหม่ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	ก่อนจัดประเภทใหม่	เพิ่ม/(ลด)	หลังจัดประเภทใหม่
ค่าบริการรักษาความปลอดภัย	26,851,168.50	(26,851,168.50)	-
ค่าบริการทำความสะอาด	15,491,279.96	(15,491,279.96)	-
ค่าเบี้ยประกันภัย	57,378.66	(57,378.66)	-
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์	216,387.41	(216,387.41)	-
ค่าใช้จ่ายในการเป็นสมาชิก	11,593,273.56	(11,593,273.56)	-
ค่าใช้จ่ายในการสอบแข่งขันบุคคล เป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ	1,200.00	(1,200.00)	-
ค่ารับรองพิธีการ	7,616,255.70	(7,616,255.70)	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	320,786.96	G 61,826,943.79	62,147,730.75
รวม	184,882,195.88	0.00	184,882,195.88
ค่าสาธารณูปโภค			
ค่าโทรศัพท์สำนักงาน	2,791,025.49	(2,791,025.49)	-
ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่	4,365,892.49	(4,365,892.49)	-
ค่าโทรศัพท์	-	7,156,917.98	7,156,917.98
ค่าเช่าบริการอินเทอร์เน็ต	5,356,852.75	(5,356,852.75)	-
ค่าบริการระบบเครือข่ายสื่อสาร และประชุมทางไกล	3,613,561.20	(3,613,561.20)	-
ค่าบริการสัญญาณดาวเทียม	108,583.20	(108,583.20)	-
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	-	9,078,997.15	9,078,997.15
ค่าบริการ Call Center	642,000.00	(642,000.00)	-
ค่าสาธารณูปโภคอื่น	-	642,000.00	642,000.00
รวม	16,877,915.13	0.00	16,877,915.13
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย			
ค่าเสื่อมราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้าง	36,373,767.50	(36,373,767.50)	-
ค่าตัดจำหน่ายส่วนปรับปรุงอาคารเช่า อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	16,832,384.31	(16,832,384.31)	-
	-	53,206,151.81	53,206,151.81
รวม	53,206,151.81	0.00	53,206,151.81

หมายเหตุ 27 ข้อคลาดเคลื่อนของงบการเงินในระบบ GFMS

งบการเงินในระบบ GFMS ของสำนักงานศาลปกครอง มีข้อคลาดเคลื่อนจากงบการเงินฉบับนี้ ซึ่งจัดทำด้วยโปรแกรมสำเร็จรูประบบ Performance Based Budgeting (PBB) เนื่องจากการจัดทำ บข. 05 เพื่อนำข้อมูลที่มีการเคลื่อนไหวระหว่างปีเข้าระบบ GFMS ไม่ครบถ้วน ข้อคลาดเคลื่อน ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 มีดังนี้

ข้อบัญญัติ	ยอดตามงบการเงิน		ข้อคลาดเคลื่อน
	ระบบ PBB	ระบบ GFMS	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,143,098,328.43	3,157,736,040.61	(14,637,712.18)
ลูกหนี้ระยะสั้น	83,200,553.98	82,530,224.89	670,329.09
วัสดุคงเหลือ	3,859,047.22	6,944,004.09	(3,084,956.87)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1,493,857,986.49	1,503,716,755.51	(9,858,769.02)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	5,885,348.34	9,199,175.46	(3,313,827.12)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	2,395,839.00	19,502,199.50	(17,106,360.50)
เจ้าหนี้ระยะสั้น	96,711,312.83	24,954,695.12	71,756,617.71
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	52,207,241.45	55,096,698.84	(2,889,457.39)
เงินรับฝากระยะสั้น	2,318,313.07	2,313,145,503.79	(2,310,827,190.72)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,817,094.66	1,047,298.86	769,795.80
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	16,052,712.61	19,590,868.10	(3,538,155.49)
เงินรับฝากระยะยาว	2,269,120,343.25	0.00	2,269,120,343.25
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	2,257,554,037.17	3,639,586,135.27	(1,382,032,098.10)
รายได้จากงบประมาณ	2,237,929,797.50	2,238,275,237.19	(345,439.69)
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	31,179,835.00	31,303,084.61	(123,249.61)
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	5,192,932.62	2,082,028.26	3,110,904.36
รายได้อื่น	117,049.01	0.00	117,049.01
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,685,280,541.82	1,662,985,064.03	22,295,477.79
ค่าตอบแทน	452,476.00	6,901,241.00	(6,448,765.00)
ค่าใช้จ่าย	216,060,973.53	171,313,534.37	44,747,439.16
ค่าวัสดุ	28,142,466.89	21,577,528.72	6,564,938.17
ค่าสาธารณูปโภค	65,779,315.60	50,065,159.79	14,714,155.81
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	109,054,865.01	20,172,841.85	88,882,023.16
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	1,603,043.10	0.00	1,603,043.10
ค่าใช้จ่ายอื่น	220,160.00	1,616,937,766.10	(1,616,717,606.10)

หมายเหตุ 28 อื่น ๆ

สำนักงานศาลปกครอง ได้ทำบันทึกข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 (โครงการศูนย์ราชการบริเวณถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร) กับบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ตามบันทึกฉบับที่ 6/2551 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2551 โดยมีพื้นที่การใช้ประโยชน์ภายในอาคาร จำนวน 56,540 ตารางเมตร วงเงิน 9,592,416,731.04 บาท ประกอบด้วย ค่าเช่าอาคาร จำนวน 3,769,118,556.72 บาท ค่าบริการ จำนวน 5,653,678,174.32 บาท มีกำหนดเวลา 30 ปี นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2581 และค่าเช่าเฟอร์นิเจอร์ จำนวน 169,620,000.00 บาท มีกำหนดเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2556 เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าว กรรมสิทธิ์ในอาคารและเฟอร์นิเจอร์ตามสัญญาจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กรมธนารักษ์กรณีครบกำหนดเวลาของการเช่าเฟอร์นิเจอร์ กรมธนารักษ์จะส่งมอบต่อให้กับสำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานฯ เป็นผู้ดูแลรักษาเฟอร์นิเจอร์ในพื้นที่ใช้ประโยชน์เอง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้รับมอบเฟอร์นิเจอร์แล้วเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 การจ่ายเงินตามข้อตกลงดังกล่าว กรมธนารักษ์ดำเนินการตั้งเบิกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง และนำเงินจ่าย ให้กับบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด แทนสำนักงานศาลปกครอง ตลอดอายุของบันทึกข้อตกลง

ในปีงบประมาณ 2557 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2557 กรมธนารักษ์ ดำเนินการ ตั้งเบิกเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลางไปแล้วเป็นเงิน 268,678,080.00 บาท ประกอบด้วย ค่าเช่าอาคาร จำนวน 107,471,232.00 บาท ค่าบริการ จำนวน 161,206,848.00 บาท

สำนักงานศาลปกครอง
รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบันและปีก่อน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

รายการ	งบสุทธิ	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ			
ผลผลิตที่ 1 : การพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง			
งบบุคลากร	1,438,265,400.00	1,438,265,400.00	0.00
งบดำเนินงาน	201,708,100.00	201,708,100.00	0.00
งบลงทุน	323,260,500.00	323,260,500.00	0.00
ผลผลิตที่ 2 : การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และเสริมสร้างการปฏิบัติราชการที่ดี			
งบดำเนินงาน	87,328,900.00	87,328,900.00	0.00
ผลผลิตที่ 3 : การพัฒนาหลักกฎหมายปกครองและ กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง			
งบดำเนินงาน	28,203,800.00	28,203,800.00	0.00
รวม	2,078,766,700.00	2,078,766,700.00	0.00

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

รายการ	งบสุทธิ	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ			
ผลผลิตที่ 1 : การพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง			
งบบุคลากร	1,276,741,400.00	1,276,741,400.00	0.00
งบดำเนินงาน	194,885,000.00	194,885,000.00	0.00
งบลงทุน	206,675,600.00	206,675,600.00	0.00
ผลผลิตที่ 2 : การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และเสริมสร้างการปฏิบัติราชการที่ดี			
งบดำเนินงาน	87,797,900.00	87,797,900.00	0.00
ผลผลิตที่ 3 : การพัฒนาหลักกฎหมายปกครองและ กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง			
งบดำเนินงาน	28,464,800.00	28,464,800.00	0.00
รวม	1,794,564,700.00	1,794,564,700.00	0.00

สำนักงานศาลปกครอง
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557

(หน่วย : บาท)

	2557	2556
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี	75,444,859.35	75,911,621.95
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	75,444,859.35	75,911,621.95
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	23,237,617.90	16,208,957.52
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	52,207,241.45	59,702,664.43
ปรับ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	52,207,241.45	59,702,664.43
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	0.00	0.00

รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี :

(หน่วย : บาท)

	2557	2556
รายได้แผ่นดินค่าคัดสำเนาและรับรองสำเนา	796,578.00	1,118,481.00
รายได้เงินเบิกเกินส่งคืน	130,411.00	28,323.27
รายได้ค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ	42,188,505.71	52,077,856.85
รายได้ค่าธรรมเนียมบังคับคดี	5,379.70	14,844.00
รายได้ค่าปรับผิดสัญญา	929,826.13	3,326,340.81
รายได้จากการขายสินทรัพย์	10,560,552.00	961,403.00
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	17,555,329.88	15,751,794.82
รายได้เงินเหลือจ่ายปีเก่า	3,018.00	224,046.69
รายได้อื่น	3,275,258.93	2,408,531.51
รวม รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี	75,444,859.35	75,911,621.95

ส่วนที่ ๕ ทำเนียบตุลาการ ในศาลปกครองชั้นต้น

ที่	ชื่อ- สกุล		ตำแหน่ง
ศาลปกครองกลาง			
๑	นางปานตา	ศิริวัฒน์	อธิบดีศาลปกครองกลาง
๒	นายกมล	สกลเดชา	รองอธิบดีศาลปกครองกลาง
๓	นายบุญอนันต์	วรรณพานิชย์	รองอธิบดีศาลปกครองกลาง
๔	นายประวิทย์	เอื้อนรินทร์	รองอธิบดีศาลปกครองกลาง
๕	นางสิริกาญจน์	พานพิทักษ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๖	นายกุศล	รักษา	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๗	นายประนัย	วณิชชานนท์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๘	นายเสถียร	ทิวทอง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๙	นายมานิตย์	วงศ์เสรี	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๐	นายสุรัตน์	พุ่มพวง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๑	นายศรศักดิ์	นิยมธรรม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๒	นายสุชาติ	ศรีวีรกร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๓	นายสะเทื้อน	ชูสกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๔	นายสุรเดช	พหลภาคย์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๕	นายวีระ	แสงสมบูรณ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๖	นายเสน่ห์	บุญทมานพ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๗	นางสมศักดิ์	ศุภะรัฐภูเดช	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๑๘	นายภฤตยชญ์ ศิริเขต	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๙	นายสัมฤทธิ์ อ่อนคำ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๐	นางสาวกนิษฐา เชี่ยววิทย์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๑	นายชวลิต ลาภผล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๒	นายสมเกียรติ ชุมวิสูตร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๓	นายสถาพร สติตย์ปิยะรัตน์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๔	นายฉัตรชัย นิติกักดิ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๕	นายรังสิกร อุปพงศ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๖	นายประวัติ วิสัยกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๗	นายสมศักดิ์ ตันตงเลขา	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๘	นายธนภุต กิตติวัฒน์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๒๙	นายอิทธิพร จิระพัฒนากุล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๐	นายชยีน แสงจันทร์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๑	นายวิชญ์ชัย ธรรมประดิษฐ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๒	นายศรีณยู โทธีรัชตางกูร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๓	นายเชี่ยวชาญ สุขช่วย	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๔	นายประศักดิ์ ศิริพานิช	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๕	นายจำกัต์ ชุมพลวงค์	ตุลาการศาลปกครองกลาง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๓๖	นายสินินท์ สนิทธานนท์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๗	นางมาเรียม วิมลธร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๘	นายตระหง่าน เกียรติศิริโรจน์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๙	นายวุฒิชัย แสงสำราญ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๐	นายสรศักดิ์ มไหศิริโยดม	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๑	นายสมสกุล ณ บางช้าง	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๒	นางเพ็ญศรี วงศ์เสรี	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๓	นายนิติ อรัณยะนาค	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๔	นายตรีทศ นิโครธางกูร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๕	นายประเสริฐ ศรีทธาสุข	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๖	นายหัสฎี ศรีวิเชียร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๗	นายฉัตรชัย สุภการ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๘	นายบุญชู จันทรวงศ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๙	นางสาววาสนา มะลิตอง	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๐	นายยงยุทธ เชี่ยวชาญกิจ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๑	นางสาวบุบผา อัครพิมาน	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๒	นายจรรย์ยุทธ ทรงนวล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๓	นางวาสนา จันทราภรณ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๕๔	นายนิทัศน์ จุ้ยนิยม	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๕	นายดนัย ศรีโมรา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๖	นายจรัสศักดิ์ สีใจเจริญ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๗	นายวิโรจน์ ปรีชาพันธ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๘	นายซัชชัย ยอดมาลัย	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๙	นายดิเรก สุขนคร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๐	นายจิตติคุณ แพงคุณ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๑	นางสาวฐิติลักษณ์ เกรียงเกริกไกร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๒	นางสมพร ถาวรวิริยะนันท์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๓	นางสาวสิริพร มณีภักดิ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๔	นายศิวศักดิ์ สินอวย	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๕	นายวินัย รุ่งรักสกุล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๖	นายมนูญ พิบูลรัตน์กุล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๗	นายชัยนะ อักษรพันธ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๘	นางสาวปัทมญา วชิรเมธารัตน์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๙	นางอุษณีย์ ลี้โลกุรัตน์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๐	นายทศพร โต๊ะบุรินทร์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๑	นายสุรธีร์ ลีทรัพย์	ตุลาการศาลปกครองกลาง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๗๒	นายเอกณัฐ จินเสนา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๓	นายวิโรจน์ ธิตา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๔	นายวิรัช ร่วมพงษ์พัฒนา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๕	นายปรีชา สันรัมย์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๖	นางอังคณา เสางทอง	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๗๗	นางสาวศิริรรัตน์ รัตนพันธ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง

ศาลปกครองเชียงใหม่		
๑	นายฤทัย หงส์สิริ	อธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่
๒	นางสาวกรรณิการ์ สุริยา	รองอธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่
๓	นายจิรพัฒน์ กล่อมสกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองเชียงใหม่
๔	นายสมภพ ผ่องสว่าง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองเชียงใหม่
๕	นายเมธี ชัยสิทธิ์	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๖	นายประพจน์ คล้ายสุบรรณ	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๗	นายสุทธิพงศ์ เชาวนาคิตย์	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๘	นายนอบ มากบุญ	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๙	นายพีระพันธ์ วัฒนศิริ	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๑๐	นายศิริ มีแสงสกุล	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๑๑	นายตรีภพ คริสต์รักษา	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่

ที่	ชื่อ-สกุล		ตำแหน่ง
ศาลปกครองสงขลา			
๑	นายอำพน	เจริญชีวินทร์	อธิบดีศาลปกครองสงขลา
๒	นายถาวร	เกียรติทับทิว	รองอธิบดีศาลปกครองสงขลา
๓	นางชนิตา	วรพงศ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสงขลา
๔	นายอภิรัฐ	ปานเทพอินทร์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสงขลา
๕	นายสมเกียรติ	แสงรุ่ง	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๖	นายนิทัศน์	เข้มซ้อย	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๗	นางสาวสุภาพ	ชอบดอน	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๘	นายชำนาญ	ปริบาล	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๙	นายสุรินทร์	ทองมา	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๑๐	นายพนรัตน์	สร้อยแสง	ตุลาการศาลปกครองสงขลา

ศาลปกครองนครราชสีมา			
๑	นางสายสุดา	เศรษฐบุต	อธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา
๒	นางศิริวรรณ	จุลโพธิ์	รองอธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา
๓	นายสมยศ	วัฒนภิรมย์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครราชสีมา
๔	นายพินิจ	มันสัมฤทธิ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครราชสีมา
๕	นางสาวสุมณี	ชัยยะศิริสุวรรณ	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๖	นายวุฒิวัฒน์	จรรย์ยานนท์	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๗	นายวิชา	เหลือล้ำ	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๘	นายสุรเดช	สุขถาวร	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๙	นายเทอดพงศ์	คงจันทร์	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๑๐	นายวันชัย	กนกอังกูร	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา

ที่	ชื่อ-สกุล		ตำแหน่ง
ศาลปกครองขอนแก่น			
๑	นายประสาธ	พงษ์สุวรรณ	อธิบดีศาลปกครองขอนแก่น
๒	นายโสภณ	บุญกุล	รองอธิบดีศาลปกครองขอนแก่น
๓	นางสาวพยุง	พันสุทธิราษฎร์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองขอนแก่น
๔	นายเกียรติภูมิ	แสงศศิธร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองขอนแก่น
๕	นายวุฒิชัย	ไทยเจริญ	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๖	นายสุทธิวัฒน์	มาศพันธ์	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๗	นายพีระศักดิ์	นาดี	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๘	นายลิขิต	ศกุนะสิงห์	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๙	นายวิริยะ	ว่องวานิช	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๑๐	นางสาวกัญญาจัน	คุณสุทธิ	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น

ศาลปกครองพิษณุโลก			
๑	นางสุกัญญา	นาชัยเวียง	อธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก
๒	นายอดุล	จันทร์ศักดิ์	รองอธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก
๓	นายธีระเดช	เดชชาติ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองพิษณุโลก
๔	นางนฤมล	ธรรมครองอาตม์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองพิษณุโลก
๕	นายวิจิตต์	รักถิ่น	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๖	นายวัชรพงษ์	เลิศวุฒิ	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๗	นางสาวอัญชิสา	อินทรสาตี	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๘	นายคะเนิง	จันทร์สงเคราะห์	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๙	นายวัชรชัย	อารยรุ่งโรจน์	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก

ที่	ชื่อ-สกุล		ตำแหน่ง
ศาลปกครองระยอง			
๑	นายวุฒิ	มีช่วย	อธิบดีศาลปกครองระยอง
๒	นายประสาน	บางประสิทธิ์	รองอธิบดีศาลปกครองระยอง
๓	นายสุจินต์	จุฑาธิปไตย	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองระยอง
๔	นายวิระ	ชอบแต่ง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองระยอง
๕	นายชาชีวิตน์	ศรีแก้ว	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๖	นายธวัชไชย	สนธิวินิช	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๗	นายสิทธิธนต์	สิทธิสุข	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๘	นายอุดมศักดิ์	อังศุพิสิฐ	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๙	นายสันต์	เตียวตระกูล	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๑๐	นายวิสูตร	วัจนะเสถียรกุล	ตุลาการศาลปกครองระยอง

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช			
๑	นายไชยวัฒน์	ธำรงศรีสุข	อธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๒	นายธีรรัฐ	อร่ามทวีทอง	รองอธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๓	นายภริธน์	เจียรนัย	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๔	นายสมมาศ	รัฐพิทักษ์สันติ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๕	นายอาทร	คุระวรรณ	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๖	นางสาวสิริภัทร	โชควิเศษชัยสิทธิ์	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๗	นายไพรัช	โตสวัสดิ์	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๘	นางสาวระริน	วรเศรษฐศักดิ์	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๙	นายเชวงศิลป์	สุวรรณจินดา	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๑๐	นายสัจจา	เขม้นงาน	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
ศาลปกครองอุดรธานี		
๑	นายกิตตนัย ธรรมรัช	อธิบดีศาลปกครองอุดรธานี
๒	นายจักริน วงศ์กุลฤดี	รองอธิบดีศาลปกครองอุดรธานี
๓	นายชัยโรจน์ เกตุกำเนิด	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี
๔	นางคุณิณี ตยาคานนท์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี
๕	นายยรรยง ัญฑะพิพงค์	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๖	นายพัฒนา คูศรีพิทักษ์	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๗	นายสุขสันต์ บุญจิต	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๘	นายฉลองชัย สถิตย์สัมพันธ์	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๙	นายสมชัย จารุจินดา	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๑๐	นางนัทธมน อิ่มสะอาด	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ศาลปกครองอุบลราชธานี		
๑	นายพัลลภ รัตนจันทร์	อธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี
๒	นายจรัสศักดิ์ จิรวดี	รองอธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี
๓	นายวิชัย พจนโพธา	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุบลราชธานี
๔	นางสาวสายทิพย์ สุกดีพันธ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุบลราชธานี
๕	นายคม บูรณวรศิลป์	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๖	นายอิทธิพล ทักณา	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๗	นายไพโรจน์ ทองปาน	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๘	นายประกาย วิบูลย์วิภา	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๙	นายอาณัติ สุขปะทิว	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ-สกุล		ตำแหน่ง
ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด			
๑	นายพงษ์ศักดิ์	กัมพูสิริ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๒	นายณัฐ	รัฐอมฤต	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๓	นายไชยเดช	ตันติเวสส	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๔	นายภาณุพันธ์	ชัยรัตน์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๕	นายอนุพงศ์	สุขเกษม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๖	นายอนุวัฒน์	ธาราแสง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๗	นายสุเมธ	เดียววิศเรศ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๘	นายไพโรจน์	มินเดิน	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๙	นางรดาพรรณ	วานิช	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๐	นายอาจินต์	พิททองพรรณ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๑	พันเอก วรศักดิ์	อารีเปี่ยม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๒	นายสมิง	พรทวีศักดิ์อุดม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๓	นายอนุสรณ์	ธีระภัทรานันท์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
๑๔	นายอนนท์ อติเรกสมบัติ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๕	นางสุมาลี ลิ้มป้อวาท	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๖	นางเสริมศรีตรี ตันติเวสส	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๗	นายวิบูลย์ กัมมาระบุตร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๘	นายไพศาล บุญเกิด	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๙	นางสาวผั่งรวง ประเสริฐพานิชการ	ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๐	นายประเวศ รัชพล	ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๑	นายอนุชา ฮุนสวัสดิกุล	ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๒	นางสาวอมรา สัจจาสัย	ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๓	นายภาณุมาศ เลี่ยมสกุล	ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๔	นายประยูร ปรีดา	ตุลาการศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด

รายชื่อผู้จัดทำ

- ที่ปรึกษา :** นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
นายอติโชค ผลดี
รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
- คณะผู้จัดทำ :** นางสาวสุรางคณา หิรัญวัฒนสิน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์
นางนิตยา กิติสุภรณ์พันธ์
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล
นางเกศรา ศิริผลสมสุข
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองเชี่ยวชาญ
นายจิระเวศน์ จินาพันธ์
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
นางสาวนวพร ยรรยง
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
นางสาวอาทิตยา สารมณี
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ
นางสาวณัฐติกา บัวเพชร
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ
- ผู้จัดทำ :** สำนักบริหารยุทธศาสตร์ สำนักงานศาลปกครอง
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๐๗๔๖ - ๔๙
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๑๕
- จัดพิมพ์ :** บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี)
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๒ ๙๐๐๐, ๐ ๒๘๘๒ ๑๐๑๐
โทรสาร ๐ ๒๔๓๓ ๒๗๔๒, ๐ ๒๔๓๔ ๑๓๘๕
- ปี พ.ศ. ที่พิมพ์ :** ๒๕๕๘

สำนักงานศาลปกครอง

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๕๑ ๑๑๑๑

สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕

www.admncourt.go.th